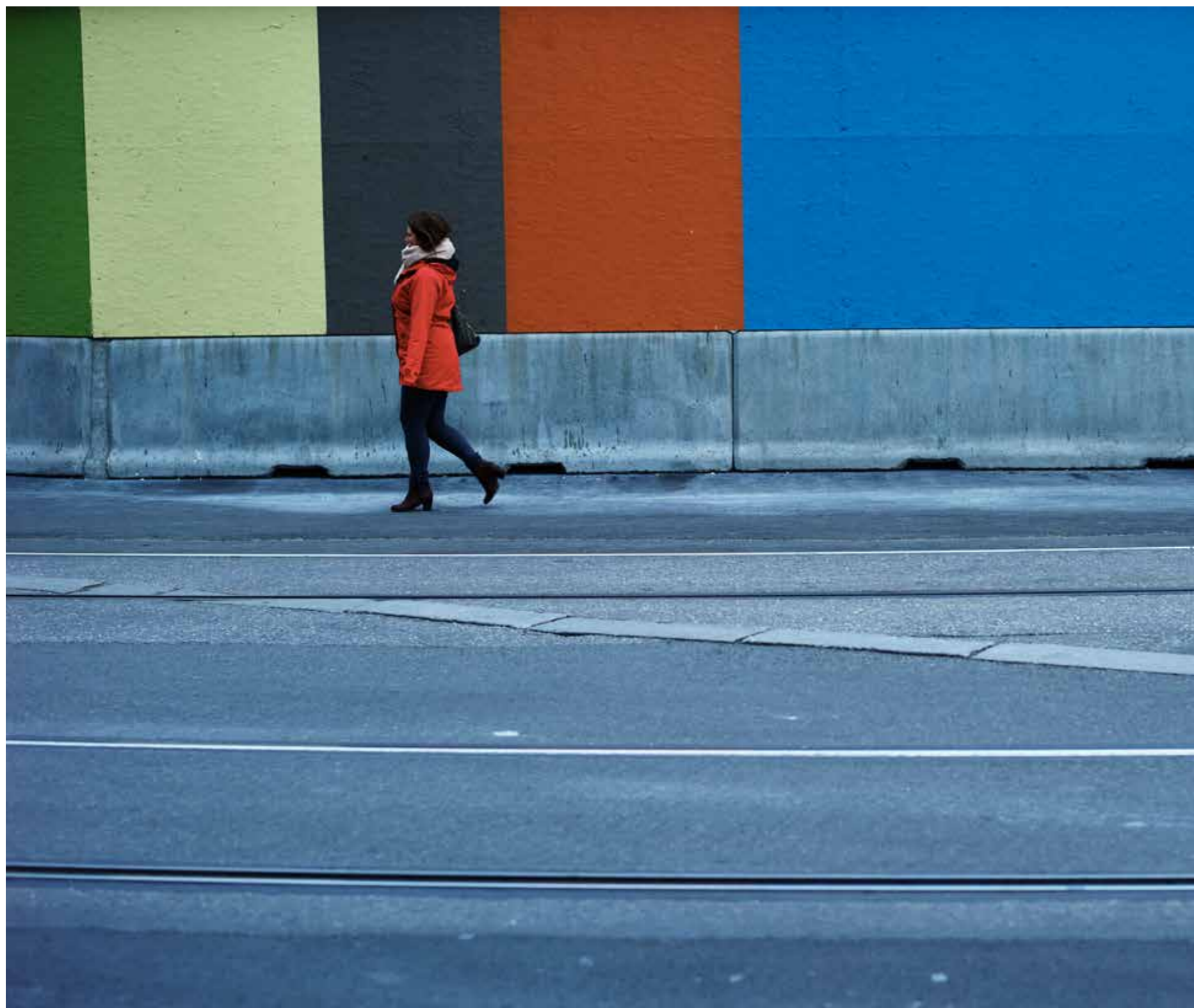

OSLO PENSJONSFORSIKRING

ÅRSRAPPORT 2015

Innhold

Viktige hendelser	5
Nøkkeltall	5
Direktøren har ordet	6
Årsberetning	9
Selskapets virksomhet og resultat	9
Kapitalstyring	13
Risikostyringssystemet	14
Andre forhold	16
Fremtidsutsikter	17
Disponering av resultatet	17
Regnskap	21
Regnskap og noter OPF konsern	22
Regnskap og noter OPF AS	58
Revisors beretning	98
Aktuarberetning	100
Kontrollkomiteens uttalelse	100
Medlemmer av Oslo Pensjonsforsikrings styrings- og kontrollorgan	101
Bestandstall	102

Viktige hendelser

- 1901**
Akers kommunale pensjonskasse.
- 1902**
Kristiania kommunale pensjonskasse.
- 1917**
Statens pensjonskasse.
- Lov om aldersgrense for offentlig tjenestemann.
- Lovfestet rett til pensjoner for tjenestemennene i Norges Statsbaner.
- 1918**
Forslag til universell lov om statlig uførehets- og alderstrygd lagt frem, vedtatt av Odelstinget og ved kongelig resolusjon.
- Oslo kommune innførte sosialtrygd for ubemidlede over 70 år. Ordningen bestod frem til 1.7.1937 da lov om statlig inntektsprøvd alderstrygd trådte i kraft.
- 1923**
Lov om statlig alderstrygd. Ble bare en «papirlov», på grunn av den økonomiske krisen ble den aldri realisert.
- 1925**
Hovedstaden skifter navn, og Kristiania pensjonskasse endrer navn til Oslo kommunale pensjonskasse.
- 1936**
Lov om statlig inntektsprøvd alderstrygd.
- 1949**
Kommunal Landspensjonskasse (KLP) opprettet som gjensidig forsikringselskap.
- 1950**
Statens arbeidere fikk lovfestet pensjonsrett.
- 1956**
Lov om aldersgrenser for offentlige tjenestemenn (gjelder bare for staten). En tendens mot høyere alderspensjon.
- 1957**
Lov om alderstrygd uten behovsprøving trer i kraft. Lov om samordning av pensjons- og trygdeytelser, trer i kraft.
- 1960**
Uføretrygd og attføring lovfestet.
- 1967**
Folketrygden innført med lov om folketrygd.
- 1969**
Lov om forsikringselskaper endret, selskapene fikk adgang til å forvalte pensjonskasser.
- 1973**
Endring i lov om folketrygd, pensjonsalder senket fra 70 til 67 år.
- 1986**
Hovedavtalen innen kommunal sektor gav tariffestede tjenestepensjonsordninger.
- 2001**
Oslo kommunale pensjonskasse (OKP) blir omdannet til aksjeselskap og får navnet Oslo Pensjonsforsikring AS. I forbindelse med omdanningen fra pensjonskasse til livselskap blir selskapet tilført 6,3 milliarder kroner til full oppreservering. Premiereserven øker fra 11,7 mrd. kr i 1999 til 21,1 mrd. kr i 2001.
- Arbeidet med pensjonsreformen startet. Reformen trådte i kraft 1. januar 2011.
- Det nye systemet innfører regler i folketrygden om alleårsopptjening, levealderjustering og fleksibelt uttak av pensjon i alderen 62 til 75 år. Det er også mulig å ta ut gradert pensjon, og å kombinere arbeid og pensjon fritt uten avkortning av pensjonen (gjelder ikke offentlig sektor).
- 2007**
OPF tar i bruk nytt forsikringsteknisk system.
- 2008–2009**
Nytt forsikringsteknisk beregningsgrunnlag (K2005) innføres fra 1. januar 2008.
- Forsikringstekniske avsetninger ble økt i 2008 og 2009 for å ta høyde for den økte levealderen i befolkningen.
- 2009**
Etter tariffoppgjøret i 2009 ble det klart at fleksibiliteten i pensjonsreformen ikke vil gjelde for ansatte i stat og kommune. Hovedtrekkene i dagens ordning er videreført. Det er innført levealderjustering og ny regulering som i folketrygden. Endringen trådte i kraft 1. januar 2011.
- 2011**
OPFs forvaltningskapital passerte 50 mrd. kr.
- 2012**
Redusert dødelighet i befolkningen fører til at flere pensjoner skal betales ut over flere år. Ny levedertariff fra 2014 medfører økt avsetning på til sammen 1,2 milliarder kroner. 831 millioner kroner ble avsatt i 2012.
- 2013**
OPF fullførte i 2013 tilpasningen til nye levealderforutsetninger gjennom oppreservering og innføring av et nytt dødelighetsgrunnlag.
- Oslo kommune har vedtatt ny pensjonsordning for folkevalgte
- Vedtatt samordning av Oslo Pensjonsforsikring AS og Oslo Forsikring AS. Konserndannelsen skjer med virkning fra 1. januar 2014.
- 2014**
I løpet av året inngikk OPF avtaler med tre nye kunder til å flytte pensjonsordninger til OPF. Samlet tilflyttet beløp på 3,4 milliarder kroner.
- Stortinget vedtar ny uførepensjon i offentlig sektor fra 1. januar 2015.
- 2015**
Solvens II trer i kraft fra 1.1.2016 og arbeidet med å tilpasse OPF til nytt regelverk er i rute.
- Konsernet fikk et overskudd på 1 088 millioner kroner før skatt. Det er det beste i historien.

Nøkkeltall konsern

	2015	2014	2013	2012	2011
Resultat før skatt	1 088	610	522	446	427
Verdijustert avkastning kollektivporteføljen	5,1 %	7,6 %	8,8 %	8,6 %	2,5 %
Forvaltningskapital	79 540	74 558	62 542	56 395	50 768
Egenkapital	6 432	5 285	4 671	4 179	3 848
Kapitaldekning	14,9 %	15,2 %	16,8 %	16,2 %	16,8 %
Solvenskapitaldekning med- / uten overgangsregler*	211 % / 323 %	294 %	292 %	281 %	277 %
Premieinntekter	4 108	4 310	3 684	3 951	3 703
Antall pensjonister	36 482	35 076	31 297	30 097	-
Yrkesaktive	31 476	30 718	30 243	30 884	-
Permisjon	2 661	2 542	1 432	836	-
Fratrådte med rettigheter	35 380	35 563	33 209	33 520	-
Fratrådte uten rettigheter	34 618	34 126	31 501	31 153	-
Total bestand	140 617	138 025	127 682	126 490	-
Antall ansatte	79	77	75	72	67

* 2015 er beregnet etter nye solvens II regler. Årene 2014 til 2011 viser solvensmargin.

«I seks av de syv siste årene har vi hatt høyest avkastning av samtlige norske livforsikringselskaper.»

Vårt samfunnsansvar

Vårt samfunnsansvar er stort. Vi skal være gode til å drive forsikringsvirksomhet i Oslo Pensjonsforsikring (OPF) og Oslo Forsikring (OF). Gjør vi det godt kan våre kunder tilby innbyggerne bedre tjenester. Det viktigste er at vi har god avkastning, driver godt skadeforebyggende arbeid og har lave kostnader. Også i 2015 kan vi være fornøyd med hvordan det har gått.

I seks av de syv siste årene har vi hatt høyest avkastning av samtlige norske livforsikringselskaper. Vår avkastning i 2015 var dessuten høyere enn i gjennomsnittet av innskuddspensjonsordninger med 50 prosent aksjer, selv med vesentlig strammere rammer for forvaltningen. Den var også høyere enn i Statens petroleumsfond utland (SPU). Som SPU innretter vi forvaltningen slik at vi ikke har en direkte gevinst når kronen svekkes og utenlandske verdier stiger i kurs. Selv med stigende krav til administrasjon, har vi klart å holde kostnadsgraden vår på nivå med markedslederen innen offentlig pensjon.

Innenfor skadeforsikring ser vi at skadeomfanget er lavt og at vi får medhold i de få tvistene vi har. Vi har også vært aktive innenfor skadeforebyggende arbeid, særlig håndteringen av kommunens eiendommer.

Det er også viktig for oss at konsernet vårt opptrer i tråd med eier, kunder, de forsikrede og allmenhetens forventninger. Da må vi være opptatt av mer enn å nå målene om lavest mulig pensjons- og forsikringskostnader. Blant mange tema, prioriterer vi:

- Hvordan forsikringskapitalen er plassert
- At de forsikrede er godt ivaretatt, med god og tilrettelagt informasjon om rettigheter.

Det har vært en rivende utvikling i hvordan eierstyring, bærekraft og samfunnsansvar ivaretas av kapitalforvaltere de senere årene. Utviklingen har vært preget av både påvirkning fra omgivelser, som politiske myndigheter og kunder, men også ved at forvaltningsmiljøene selv ser at selskaper som ikke er bevisst sitt samfunnsansvar risikerer å tape penger eller bli priset lavt. For kapitalforvaltere har dette blitt en viktig del av risikostyringen. I 2015 innførte vi et forbud mot å investere i selskaper som utvinner eller produserer energi fra kull. Det kom på toppen av at vi utelukker de samme selskapene som SPU. Nå jobber vi intensivt med investeringsprosessen vår, slik at vi hele tiden tar hensyn til klimagassutslipp fra de selskapene vi investerer i.

Gjennom 2015 og inn i 2016 har vi fornyet informasjonen og tjenestene på internett. De forsikrede og lånekundene skal kunne finne ut av det de lurer på, når de lurer på det. Søknadsprosessene våre skal flyttes over på nettet. Dermed skal vi gjøre hverdagen enklere for både dem og våre kunder.

Disse to områdene er eksempler på at, riktig innrettet, er det ingen konflikt mellom vårt formål om lavest mulig pensjons- og forsikringskostnader og det å bidra til samfunnet også på andre områder.

Åmund T. Lunde
Administrerende direktør

Årsberetning for 2015

SELSKAPETS VIRKSOMHET OG RESULTAT

OPF-konsernet består av livsforsikringselskapet Oslo Pensjonsforsikring AS (OPF) og skadeforsikringselskapet Oslo Forsikring AS (OF). OPF er morselskap. Begge er egenforsikringselskaper. Kunde-kretsen er begrenset til Oslo kommune, som eier alle aksjene i OPF, og selskaper der kommunen har aksjemajoriteten. I tillegg har OPF kundeforhold til flere helseforetak i hovedstadsområdet fra den tid kommunen eide Ullevål, Aker og Sunnaas sykehus. Konsernet har kontorsted i Oslo.

Virksomheten i OPF er kommunal tjenestepensjon og gruppeliv-, yrkesskade- og ulykkesforsikring. OFs virksomhet er tingskadeforsikring og ansvarsforsikring.

Konsernets inntekter stammer fra tre områder. Pensjonsforsikring er den største delen av virksomheten, målt etter premieinntekter, normalresultat, risiko og kapitalbinding. Skadeforsikringsområdet består av de øvrige produktene i OPF samt virksomheten i OF. Det siste området er inntekter fra forvaltningen av den ansvarlige kapitalen i morselskapet.

Selskapene er opprettet for å gi Oslo kommune lavest mulig pensjons-, skade- og forsikringskostnader. For pensjonsforsikring innebærer det god avkastning på forvaltning av forsikringskapitalen og lave administrasjonskostnader. Videre skal OF arbeide aktivt for at kommunens skadekostnader blir lave, også på eiendeler som ikke er forsikret.

Samtidig skal selskapene skaffe tilstrekkelig egenkapital gjennom driften. OPF, som har kunder som ikke er en del av kommunens virksomhet, må dessuten prise risikoen og tjenestene slik at egenkapitalavkastningen er tilfredsstillende for kommunen som aksjonær.

OPF har 60 andre datterselskaper som eier enkelt-eiendommer. I risikostyringen og i konsernregnskapet behandles disse som fast eiendom, og ikke aksjer. I selskapsresultatet og ved beregning av solvenskapitaldekning for OPF er de imidlertid å betrakte som aksjer. Disse selskapene har ingen selvstendig virksomhet.

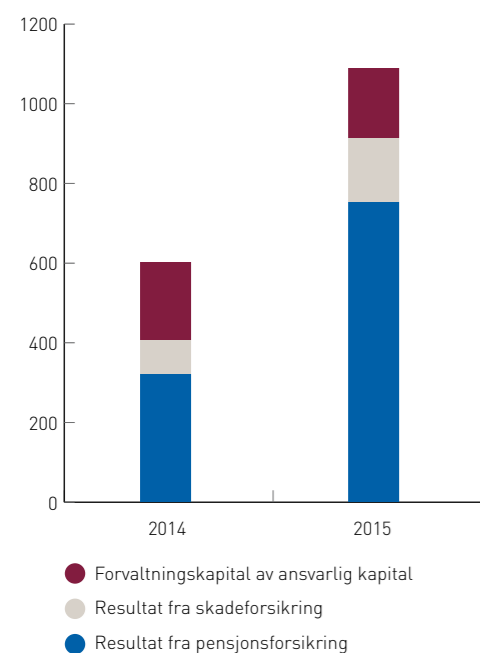
Etter styrets oppfatning er forutsetningen om fortsatt drift til stede, og årsregnskapet for 2015 er satt opp under denne forutsetning.

Resultatutvikling

Konsernet fikk et overskudd i 2015 på 1 088 millioner (610 millioner i 2014) kroner før skatt. Det er det beste i historien. De største bidragene til det gode resultatet kom fra tilbakeføring av avsetninger for uførhet og yrkesskader. Dette er hendelser som ikke oppstår ofte. Derfor kan man ikke forvente at et slikt resultat gjentar seg.

Avkastningen på kundemidlene i pensjonsforsikring var 5,1 (7,6) prosent.

Konsernresultat per forretningsområde. 2014 og 2015. Millioner kroner.

Resultat fra pensjonsforsikring

OPFs pensjonsvirksomhet er kommunal tjenestepensjon. Ved utgangen av 2015 var det 140 000 medlemmer. Disse fordelte seg på 34 000 aktive, 36 000 pensjonister og 70 000 tidligere ansatte.

Resultatet for området i 2015 var 752 millioner (320 millioner) kroner.

Nye regler for uførepensjon fra 2015 innebærer at selskapet skal betale mindre i fremtidig uførepensjon enn tidligere lagt til grunn. Uførepensjonistene vil på den annen side få mer i pensjon direkte fra folketrygden.

Lavere utbetaling innebærer at avsetningen reduseres. Reduksjonen knyttet til de som var uføre på tidspunktet for omleggingen deles likt mellom selskap og kunder, på samme måte som kostnaden da de i sin tid ble uføre. Dette tilfaller risikoresultatet, som deles likt mellom selskap og kunder. Selskapets andel av risikoresultatet økte fra 101 millioner til 537 millioner kroner.

Den frigjorte avsetningen for mulig uførhet hos øvrige medlemmer på 1 459 millioner kroner føres dels tilbake til kundenes premiefond og dels som en erstatningsavsetning.

Administrasjonsresultatet falt fra 50 til 29 millioner kroner. Kostnadene steg fra 0,26 til 0,28 prosent av premiereserven. Årsaken er blant annet tilpasninger til solvens II og investeringer i nye nettløsninger. Veksten i premiereserven var kun 0,4 prosent gjennom året grunnet frigjøring av uføreavsetninger. I 2013 og 2014 steg premiereserven med om lag 6 prosent årlig, korrigert for flytting.

Inntekter fra rentegaranti og fortjeneste steg fra 256 til 268 millioner kroner. Inntektsveksten skyldes økt gjennomsnittlig forvaltningskapital etter en større tilflytting midt i 2014.

Selskapet blir belastet for 246 millioner kroner over tre år som bidrag til å finansiere den oppreserveringen for lavere dødelighet som ble slutført i 2013. Beløpet tilføres kundenes premiefond med 82 millioner i hvert av årene 2014-2016.

Resultat pensjonsforsikring. 2014 og 2015. Millioner kroner.

Millioner kroner	2015	2014
Selskapets andel av risikoresultatet	537	103
Administrasjonsresultat	29	50
Rentegarantipremier og risikobidrag	268	256
Dekning av evt. underskudd i kunderesultatet	-	-
Selskapets bidrag til oppreservering	-82	-82
Resultat fra pensjonsforsikring	752	320

Resultat fra skadeforsikring

Skadeforsikringsresultatet i 2015 var 161 millioner (86 millioner) kroner etter endringer i sikkerhetsavsetninger. Bedringen skyldes primært gode resultater innenfor yrkesskadeforsikring. Frigjøring av avsetninger som følge av lavere erstatningsutbetalinger ga et resultatbidrag på 54 millioner kroner.

Modellen for erstatningsavsetninger ble endret med virkning fra 31.12.2015. Det ga en reduksjon på 102 millioner kroner som ble overført til sikkerhetsavsetningen. Ved innføring av solvens II 1. januar 2016 vil sikkerhetsavsetningene på 261 millioner kroner i OPF og 89 millioner kroner i OF falle bort, og bli klassifisert som egenkapital.

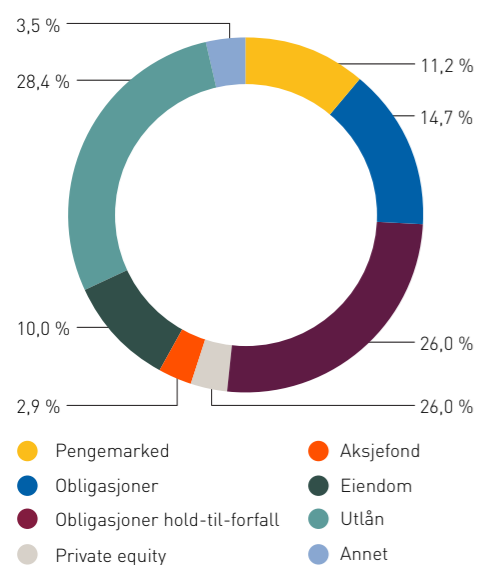
Resultatet innenfor gruppeliv, med 27 millioner kroner i premieinntekter, var -1 million kroner mens ulykkesforsikring hadde et resultat på 8 millioner kroner. Premieinntekten her var 7 millioner kroner. Det høye resultatet skyldes endring i modellen for beregnede erstatninger fremover.

Oslo Forsikring AS fikk et resultat før skatt på 10 millioner (31 millioner) kroner. Premieinntektene steg fra 23,3 til 25,6 millioner kroner. Fra og med 2016 har selskapets premievolum økt med over 40 millioner kroner som følge av redusert egenandel for Oslo kommune. Erstatninger og skadekostnader var 49 prosent av premien, mot 83 prosent i 2014.

Resultat per produktområde. Skadeforsikring. Millioner kroner.

Millioner kroner	2015	2014
Personrisikoprodukter	150	56
- Premier	111	108
- Erstatninger	-47	-74
- Endringer i erstatnings- og sikkerhetsavsetninger	54	2
- Driftskostnader	-10	-10
- Finansinntekter	42	29
Tingskade (Selskapsresultat Oslo Forsikring AS)	10	31
Samlet resultat skadeforsikring	160	87

Selskapsporteføljen. Allokering per aktivaklasse. Prosent. 31.12.2015.

Finansinntekter på ansvarlig kapital

Den ansvarlige kapitalen i selskapet forvaltes i selskapsporteføljen. Porteføljen var 7 503 millioner kroner pr. 31.12.2015. Samlet inntekt i 2015 var 176 millioner (217 millioner kroner). Avkastningen var 3,6 (4,6) prosent.

Hensikten med selskapsporteføljen er å understøtte konsernets forsikringsvirksomhet. Det betyr at markedsrisikoen i porteføljen er lavere enn i kollektivporteføljen, der forsikringskapitalen forvaltes.

Forvaltning av kollektivporteføljen

Struktur og forvaltningsfilosofi

Forsikringskapitalen er fellesbetegnelsen for premiereserve, premiefond, kursreguleringsfond og tilleggsavsetninger. Dette er kundemidler som er flyttbare. Avkastningen tilfaller kundene. Forsikringskapitalen forvaltes i kollektivporteføljen. Erstatningsavsetningen og risikoutjevning-fondet ble også forvaltet denne i porteføljen i 2015. Ved utgangen av 2015 var kollektivporteføljen 72 milliarder (67,6 milliarder) kroner. Avkastningen i 2015 var 5,1 (7,6) prosent. Avkastningen uten urealiserte endringer på verdipapirer var 2,9 prosent.

Målet for forvaltningen av forsikringskapitalen er så høy avkastning som mulig, gitt at lovmessige kapitalkrav skal oppfylles til enhver tid og eier ikke må tilføre kapital til selskapet. Investeringsfilosofien baserer seg på at:

- OPF er en langsiktig investor som skal høste likviditetspremier og tåle svingninger i verdiene på aktiva uten å måtte redusere risikoen i porteføljen.
- OPF skal ha en diversifisert portefølje.
- OPF er en ansvarlig eier som tar samfunnsansvar.

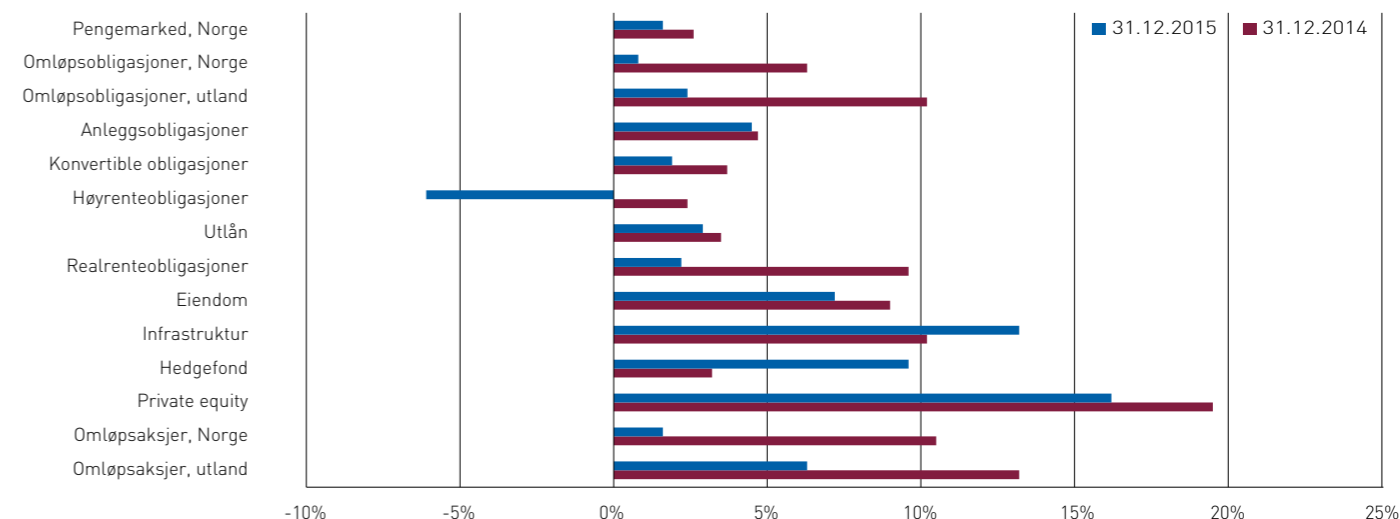
Porteføljesammensetning og avkastning

Obligasjoner og rentepapirer utgjør med 52 prosent den største andelen av kollektiv-porteføljen. Aksjeporteføljer, som består av norske og internasjonale omløpsaksjer, private equity og hedgefond, var totalt sett om lag 25 prosent. Realporteføljen, der eiendom er størst, utgjorde de resterende 23 prosent av porteføljen.

Det var kun mindre endringer i sammensetningen også i 2015.

Avkastningen falt fra 2014 til 2015 for alle aktivaklasser utenom infrastruktur. Men også i 2015 var det positive bidrag fra risikotaking i aksjer og eiendom. Avkastningen på obligasjoner var lav grunnet høyere renteforskjeller mellom stats- og kredittrenter, noe som ga kursfall på den sistnevnte aktivagruppen.

Kollektivporteføljen. Avkastning per aktivaklasse. Prosent. 2014 og 2015.

KAPITALSTYRING

Ansvarlig kapital

OPFs egenkapital var 6 297 millioner kroner pr. 31. desember 2015. Innskutt egenkapital var 1 430 millioner kroner. OPF har tatt opp et ansvarlig lån fra Oslo kommune på 1 240 millioner kroner. Lånet løper frem til 31.12.2023 og teller fullt ut som ansvarlig kapital ved beregning av utgående og kommende kapitalkrav.

Egenkapitalen i datterselskapet OF var 148 millioner kroner på samme tidspunkt.

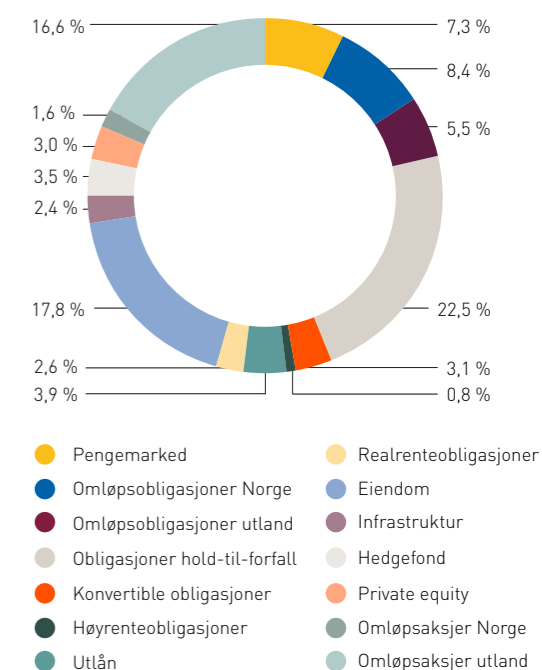
Det har ikke vært endringer i ansvarlig kapital fra 2014 til 2015 utover det som følger av totalresultatet etter skatt i hvert av selskapene. OPF hadde svært god dekningsgrad på de to kapitalkravene som gjaldt frem til utgangen av 2015. Kapitaldekningen var 14,6 prosent, mot et minimumskrav på 8 prosent. Solvens I-dekningen var 320 prosent av kravet.

Soliditet

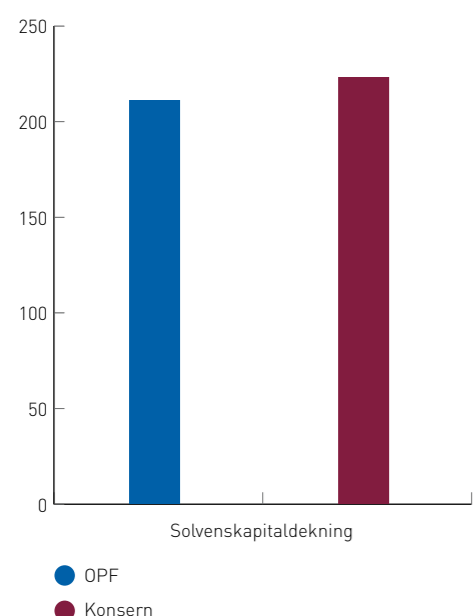
Solvens II ble innført 1. januar 2016. Med det falt de tidligere kapitaldekningskravene bort, og ble erstattet med nye og mer risikoriktige krav. OPF har de senere årene styrt virksomheten basert på de nye kravene.

Det er fortsatt usikkerhet knyttet til hvordan regelverket skal forstås på en del områder. Det gjelder særlig hvordan det norske regelverket for fordeling av gevinster og tap skal modelleres i et felles-europeisk kapitalkravregelverk. Solvenskapitaldekningen er foreløpig beregnet til 223 prosent for konsernet og 211 prosent for OPF.

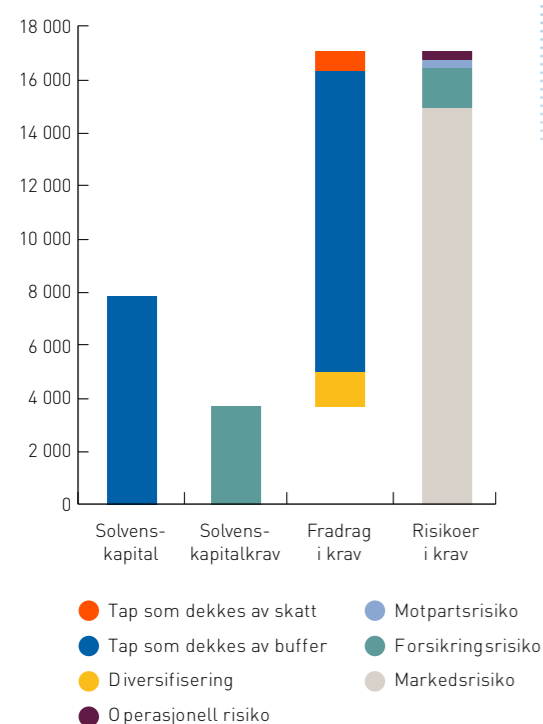
Kollektivporteføljen. Allokering per aktivaklasse. Prosent. 31.12.2015.

Solvenskapitaldekning uten overgangsregler. Konsern og OPF. 31.12.2015

Solvenskapital og oppbygging av solvenskapitalkrav. Oslo Pensjonsforsikring AS. 31.12.2015. Millioner kroner.

Med så høy dekningsgrad som OPF har, vil en liten nedgang i kapitalkrav kunne gi en vesentlig økning i dekningsgrad.

Det er fastsatt overgangsregler som skal lette innføringen av nye krav. OPF har søkt om og fått tillatelse til å bruke overgangsreglene for tekniske avsetninger og aksjestress. Hensyntatt disse var solvenskapitaldekningen 385 og 362 prosent for henholdsvis konsern og morselskap.

Solvenskapitalen er forskjellen mellom markedsverdi av eiendeler og gjeld. Gjelden er i hovedsak forsikringsforpliktelse. Verdien av fremtidige pensjonsutbetalinger er beregnet ved å bruke markedsrenter, i motsetning til i regnskapet der den renten som er forutsatt ved fastsettelse av premien benyttes som diskonteringsfaktor. Utover fremtidige pensjoner, består forsikringsforpliktelsene også av kundebuffer og fremtidige resultater som vil tilfalle kundene. Solvenskapitalen var 7 846 millioner kroner per 31.12.2015 for OPF.

Solvenskapitalkravet er utformet slik at det skal dekke et tap som, gitt den risiko vi tar, statistisk sett bare skal inntreffe i ett av 200 år. Kravet er summen av de beregnede tapene selskapet må bære etter svært ugunstige bevegelser i markedsverdien på finansielle eiendeler, i fremtidige erstatningsutbetalinger, i tap på fordringer, i flytting og i tap knyttet til driften. Selskapene og konsernet benytter standardmodellen ved beregning av kapitalkravet.

Solvenskapitalkravet var 3 722 millioner kroner ved utgangen av 2015. Dekningsgraden er dermed 211 prosent.

RISIKOSTYRINGSSYSTEMET
Organisering av risikostyringen

Styret fastsetter prinsipper og rammer for risikostyringen. Rammene er knyttet til solvenskapitaldekningen, og hvordan risikoen skal reduseres dersom solvenskapitaldekningen blir lavere enn definerte nivåer. Videre fastsetter styret rammer for markedsrisikoen gjennom investeringsstrategien. Viktige parametere er maksimalgrenser for allokering til aktivklasser som aksjer og eiendom, rammer for kreditt-eksponering per ratingklasse og rammer for valutasikring. I tillegg skal eiendomsinvesteringer av en viss størrelse vedtas av styret.

Administrerende direktør er ansvarlig for at risikostyringen til enhver tid er i henhold til rammer fastsatt av styret. De ulike risikoeierne er ansvarlig for å gjennomføre risikostyringen. I tillegg er det definert en egen rolle som risikostyringsansvarlig som skal lede arbeidet med risikovurderinger og påse at risikoeierne har hensiktsmessige prosesser for risikostyring som sikrer etterlevelse av vedtatte rammer og retningslinjer.

Risikoer

Markedsrisikoen er den dominerende i OPF, og er knyttet til at forsikringskapitalen er plassert i finansielle instrumenter og fast eiendom. OPF blir dermed eksponert mot markedsrisiko som følge av endring i rentemarkedet, aksjemarkedet, eiendomsmarkedet, endring i kursen på utenlandsk valuta og endring av kredittmarginer.

Forsikringsavtalene i OPF har gjennomgående høyere premieinnbetalinger enn pensjonsutbetalinger, selv ordninger som har vært lukket i 15 år. Likviditetsrisikoen er derfor lav. Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter var 442 millioner kroner.

Den gjennomsnittlige beregningsrenten for premiereserven var 2,8 prosent per 31. desember 2015. Fra og med 2015 ble all ny opptjening beregnet med 2 prosent rente. Beregningsrenten er anslått å falle med om lag ½ promille per år. Markedsrenten for samme løpetid som OPFs forpliktelser var 1 ½ promille lavere enn gjennomsnittlig beregningsrenten ved siste årsskifte. Ettersom selskapet har betydelig bufferkapital, hvor det ikke er renteforpliktelse, kan selskapet tåle en lavere rente enn beregningsrenten tilsier.

Egenvurdering av risiko og kapitalbehov.
Risikotoleranse

I henhold til finansforetaksloven skal selskapet minst årlig vurdere kapitalbehovet for å dekke selskapets risikoer.

Resultatet av denne egenvurderingen danner rammen for hvilke risikoer selskapet kan påta seg.

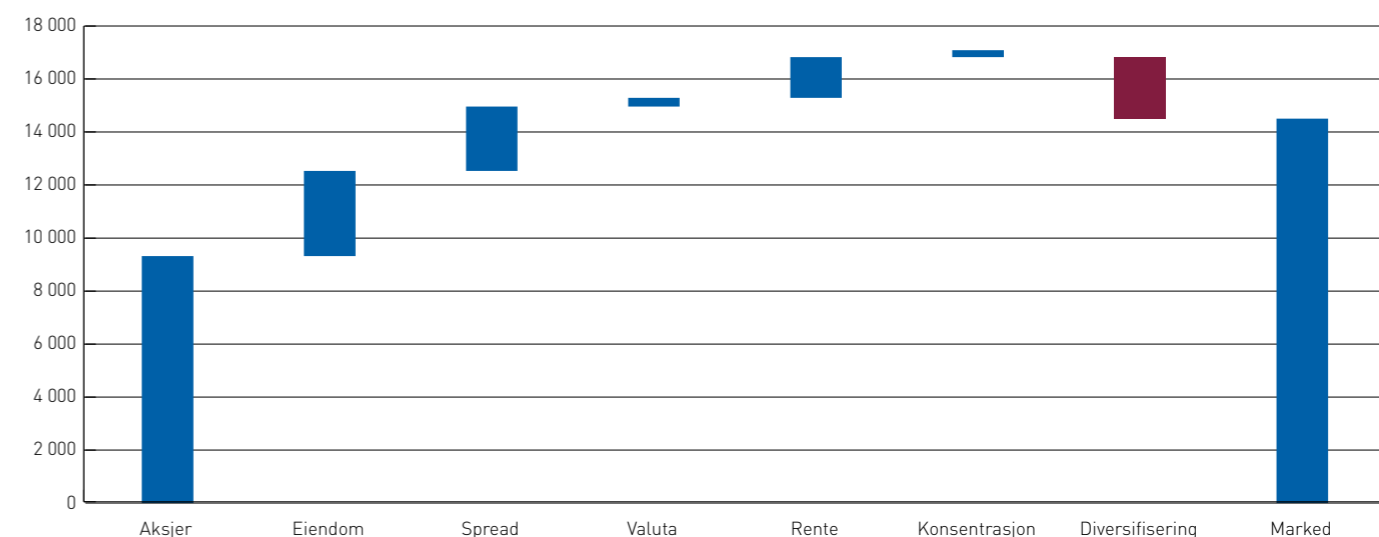
Risikostyringsansvarlig er ansvarlig for egenvurderingen, herunder dokumentasjonen. Arbeidet skal minst involvere eiere av investeringsrisiko, forsikringsrisiko og operasjonell risiko. Egenvurderingen oppdateres ved vesentlige endringer i strategier eller i rammebetingelser.

Risikotoleranse

Risikotoleransen fastsettes av styret. OPFs risikotoleranse skal være i overensstemmelse med følgende mål, i prioritert rekkefølge:

1. OPF skal oppfylle myndighetenes kapitalkrav og andre regulatoriske minimumskrav med forsvarlig margin.
2. Eier skal ikke utsettes for risiko for å måtte tilføre selskapet ansvarlig kapital, men det skal legges til grunn at eier ikke skal kreve utbytte.
3. OPF skal skape så god og stabil avkastning på kollektivporteføljen som mulig, og skal vektlegge dette ved overskuddsdisponering.
4. OPF skal gjennom dialog med kundene om avveininger mellom forventet avkastning og tilførsel til premiefond være innforstått med kundenes ønsker om overskuddsdisponering.

Sammensetning av markedsrisiko. Konsern. 31.12.2015. Millioner kroner.

Forsikringsrisiko skal aksepteres. Samlet risiko reguleres løpende gjennom markedsrisikoen.

ANDRE FORHOLD

Styrets arbeid

Styret møttes åtte ganger i 2015. De viktigste sakene var tilpasninger til solvens II, samfunnsansvar og oppfølging av løpende drift. Styret har dessuten behandlet noen flere enkeltinvesteringer enn i tidligere år. Det følger av økte plasseringer i mindre likvide objekter, der styret ikke har delegert fullmakt til administrasjonen.

Styret har nedsatt egne revisjons-, godtgjørings- og, fra 2016, risikoutvalg.

Det var ingen endringer i styresammensetningen i 2015.

Virksomhetsstyring

Konsernet består av to forsikringsselskaper, med samme administrerende direktør. Ledergruppen dekker konsernet og pensjonsvirksomheten. Den omfatter administrerende direktør og direktørene for aktuar, finans, IT, juridisk, kapitalforvaltning og pensjon. Det er en egen ledergruppe for skadeforsikring. Den består av administrerende direktør, lederne for henholdsvis tingskade i OF og personrisiko i OPF, i tillegg til direktørene for aktuar, finans og IT for konsernet.

Konsernet har kontrollfunksjoner for aktuar, risikostyring og samsvarskontroll.

Bemannings og ledelse. Sykefravær og likestilling

Det var 78 (74) fast ansatte i 75 (71) årsverk i konsernet ved utgangen av 2015. 59 prosent av de ansatte er kvinner. Sykefraværet i 2015 var 5,0 prosent. Det er på linje med de foregående år. Konsernets samarbeids- og miljøutvalg er ikke kjent med sykefravær som skyldes forhold på arbeidsplassen. Det er et godt arbeidsmiljø, og det har ikke vært skader på arbeidsplassen.

Konsernets ledergruppe består av syv personer, herav tre kvinner. Av de 16 personene som hadde personalansvar ved siste årsskifte, var seks kvinner.

Det skal ikke forekomme forskjellsbehandling på grunn av kjønn, rase eller etnisk bakgrunn i konsernet. Leder-

håndboken redegjør for tiltak som fremmer likestilling og forhindrer forskjellsbehandling mellom kjønnene. Videre redegjør den for formålet i diskrimineringsloven og i diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

Samfunnsansvar

For OPF-konsernet er samfunnsansvar knyttet til hvordan virksomheten påvirker mennesker, samfunn og miljø, utover de rene forretningsmessige målene og kravet til å oppfylle lover og regler. Utgangspunktet er at konsernets kunder utfører viktige samfunnsoppdrag. Den beste måten å utøve samfunnsansvar på er å sikre deres mål om så lave pensjons- og forsikringskostnader som mulig. Arbeidet for å ivareta samfunnsansvaret skal støtte opp under den forretningsmessige utviklingen.

Samfunnsansvar utover det som går direkte mot målene om lavest mulig pensjons- og forsikringskostnader, er særlig knyttet til oppfølging av medlemmene i pensjonsordningen, til skadeforebyggende arbeid på forsikring av bygninger og i kapitalforvaltningen.

OPF intensiverte arbeidet mot medlemmene i 2015.

I januar 2016 lanserte vi en ny nettløsning med vesentlig enklere informasjon og økt tilgang på medlemsopplysninger. Fremover vil det lanseres løsninger for elektroniske søknader om pensjoner der både søker og arbeidsgiver er involvert. Søknadsprosessene forventes med dette å bli vesentlig enklere for både medlemmene og arbeidsgiverne.

I 2015 innførte OPF et forbud mot å investere i selskaper som utvinner eller bruker kull som en vesentlig innsatsfaktor i produksjon av energi. Forbudet er innført også for OFs porteføljer. Fra tidligere har OPF utelukket de samme selskapene som er utelukket av Statens pensjonsfond utland. I 2016 skal konsernet etablere en strategi for håndtering av investeringer i selskaper som produserer fossil energi generelt, ikke bare kull.

Driften i selskapet forurenser ikke det ytre miljøet. Miljø er et viktig satsningsområde innen eiendomsporteføljen. Alle eiendommer er energimerket og ved kjøp av nye og rehabilitering av gamle eiendommer, er miljøstatus og energieffektivitet et av de viktigste kriteriene.

Rammebetingelser

Som tidligere omtalt trådte solvens II-direktivet i kraft 1. januar 2016. Regelverket er inntatt i norsk rett gjennom den nye finansforetaksloven samt i form av flere forskrifter.

Finansforetaksloven har som utgangspunkt at morselskap i finanskonsern skal være allmennaksjeselskap, såfremt det ikke er gjensidig. OPF har søkt om unntak som følge av denne selskapsformen anses som mindre egnet for selskapet. Søknaden er til behandling i Finansdepartementet. Finanstilsynet har innstilt på å avvise søknaden.

FREMTIDSUTSIKTER

Ny offentlig tjenestepensjon

Offentlig tjenestepensjon er konsernets største produkt. Regelverket er under endring for blant annet å sikre at dagens unge kan opptjene tilstrekkelig pensjon uten å begrenses av dagens aldersgrenser. Arbeids- og sosialdepartementet la i desember 2015 frem en rapport som viser hvordan en ny offentlig tjenestepensjon kan se ut. Sentralt i modellen er oppbygging av beholdninger som fordeles i pensjon basert på delingstall, i kombinasjon med en betydelig og livsvarig avtalefestet pensjon.

I stat, kommune og helseforetakene er pensjonsordningene ulikt regulert, men like fullt på det nærmeste like i innhold. Det må forventes at det vil ta tid å etablere det endelige regelverket for en ny offentlig tjenestepensjon, herunder hvilke grupper som vil omfattes av det eksisterende og hvilke av det nye regelverket. Inntil regelverket er nærmere avklart er det ikke mulig å si noe om konsekvensene for utvikling i premieinntekter, solvenskapitalkrav eller administrasjonskostnader.

Norsk og internasjonal økonomi

Avkastningen på kollektivporteføljen har stor betydning for evnen til å holde kundenes pensjonskostnader lave. Rentenivået er basis for den langsiktige avkastningen for de aktivklassene OPF er investert i. Ved inngangen til 2016 er det nok en gang slik at rentenivået forventes å være lavere over lengre tid enn ekspertene trodde for ett år siden.

I tillegg til fallende avkastning over tid, innebærer lave renter også at premien for rentegaranti vil bli høyere. OPF forsøker å kompensere dette gjennom å holde høyere

bufferkapital, men det går på bekostning av overskudds-tilbakeføring til kunden.

For kundene er motstykket til lavere avkastning som følge av rentefall, at også lønnsveksten i økonomien er fallende. Det innebærer at pensjonsforpliktelsene vokser lavere. Samlet sett er det derfor ikke sikkert at lavere rente og avkastning innebærer at høyere pensjonskostnader i de årene vi har foran oss nå.

Lav lønnsvekst i økonomien vil gi lavere vekst i pensjonsforpliktelsene og føre til at gebyrinntekter som administrasjon, rentegaranti og risiko vil falle noe fremover. For uførhet og administrasjon er tariffen i tillegg senket noe etter flere år med svært gode resultater. Sett i sammenheng med at frigjøringen av reserver i 2015 var en engangshendelse, innebærer dette at vi forventer en kraftig reduksjon i resultatet for området fra 2016.

DISPONERING AV RESULTATET

Styret foreslår at årets selskapsresultat etter skatt på 1 093 384 239 kroner anvendes ved at:

- Det overføres 545 394 982 kroner til risikoutjevningfond
- Det overføres 547 989 257 kroner til annen opptjent egenkapital

Styret foreslår at det settes av 86 102 235 kroner av kundenes avkastningsresultat til tilleggsavsetninger.

Oslo, 29. mars 2016

Bjarne Borgersen
Bjarne Borgersen
styreleder

Mari Sanden
Mari Sanden

Hilde Kjelsberg
Hilde Kjelsberg

Oluf Ulseth
Oluf Ulseth
styrets nestleder

Jon-Henrik Piela
Jon-Henrik Piela

Vigdis Merete Almestad
Vigdis Merete Almestad

Mette Cecilie Skaug
Mette Cecilie Skaug

Åmund T. Lunde
Åmund T. Lunde
adm. direktør

Regnskap

22 Regnskap og noter OPF konsern

- 22 Resultatregnskap
- 24 Balanse
- 26 Oppstilling av endringer i egenkapital
- 27 Kontantstrømpstilling
- 28 Noter

58 Regnskap og noter OPF AS

- 58 Resultatregnskap
- 60 Balanse
- 62 Oppstilling av endringer i egenkapital
- 63 Kontantstrømpstilling
- 64 Noter

Tusen kroner	Note	2015	2014
TEKNISK REGNSKAP FOR SKADEFORSIKRING			
Premieinntekter			
Forfalte premier brutto	19	39 705	36 546
-Avgitte gjenforsikringspremier	19	-14 077	-13 249
Sum premieinntekter for egen regning		25 628	23 297
Allokert investeringsavsetning overført fra ikke-teknisk regnskap	20	1 154	4 365
Andre forsikringsrelaterte inntekter		97	3 272
Erstatningskostnader i skadeforsikring			
Betalte erstatninger			
Brutto	19	-15 368	-28 594
-Gjenforsikringsandel	19	118	9 305
Endring i erstatningsavsetning			
Brutto	19	11 394	24 191
-Gjenforsikringsandel	19	-626	-9 614
Sum erstatningskostnader for egen regning		-4 482	-4 712
Premierabatter og andre gevinstavtaler		0	0
Forsikringsrelaterte driftskostnader			
Salgskostnader	19	-797	-1 462
Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader inkl. provisjoner for mottatt gjenforsikring	19	-7 170	-13 156
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		-7 967	-14 618
Andre forsikringsrelaterte driftskostnader		-16	-25
Resultat av teknisk regnskap før sikkerhetsavsetninger		14 414	11 579
Endring i andre tekniske og i sikkerhetsavsetning mv.			
Endring i sikkerhetsavsetning		-1 333	10 996
Sum endringer i sikkerhetsavsetning mv.		-1 333	10 996
Resultat av teknisk regnskap for skadeforsikring		13 081	22 575
TEKNISK REGNSKAP FOR LIVSFORSIKRING			
Premieinntekter			
Forfalte premier brutto	17	4 084 610	4 288 471
-Avgitte gjenforsikringspremier	19	-1 825	-1 825
Overføring av premierreserve fra andre forsikringselskaper/pensjonskasser	18	9 898	3 413 568
Sum premieinntekter for egen regning		4 092 683	7 700 214
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	5	1 505 058	1 486 742
Netto driftsinntekt fra eiendom	15	554 411	447 352
Verdiendringer på investeringer	6	1 908 227	2 585 269
Realisert gevinst og tap på investeringer	7	-563 389	-112 709
Sum netto inntekt fra investeringer i kollektivporteføljen		3 404 307	4 406 654
Andre forsikringsrelaterte inntekter	22	187 605	178 699

Tusen kroner	Note	2015	2014
Erstatninger			
Utbetalte erstatninger			
Brutto	22	-2 507 955	-2 351 789
-Gjenforsikringsandel av utbetalte erstatninger	19	0	53
Endring i erstatningsavsetninger			
Brutto	19	156 622	51 709
-Endring av gjenforsikringsandel av erstatningsavsetninger	19	-2 455	-6 481
Overføring av premierreserve til andre forsikringselskaper/pensjonskasser		0	-9 451
Sum erstatninger		-2 353 788	-2 315 959
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser			
Endring i premierreserve	24	-1 695 876	-6 313 002
Endring i tilleggsavsetninger	25	-86 102	-300 000
Endring i kursreguleringsfond	26	-1 692 277	-2 326 390
Endring i premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond	29	-30 065	-16 802
Endring i tekniske avsetninger for skadevirksomheten			
Til (fra) tekniske avsetninger for skadevirksomheten		-102 263	-49 261
-Endring i gjenforsikringsandelen av tekniske avsetninger for skadevirksomheten		0	0
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		-3 606 583	-9 005 455
Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser			
Overskudd på avkastningsresultat		-82 160	-314 828
Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene		-536 889	-103 388
Sum midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser		-619 049	-418 216
Forsikringsrelaterte driftskostnader			
Forvaltningskostnader		-56 171	-47 545
Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader		-99 328	-82 779
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader	21	-155 499	-130 324
Resultat av teknisk regnskap		949 676	415 613
IKKE-TEKNISK REGNSKAP			
Netto inntekter fra investeringer			
Renteinntekter og utbytte mv på finansielle eiendeler	5	174 663	196 723
Netto driftsinntekt fra eiendom	15	29 569	18 895
Verdiendringer på investeringer	6	19 575	-25 160
Realisert gevinst og tap på investeringer	7	829	69 689
Sum netto inntekter fra investeringer		224 636	260 147
Allokert investeringsavkastning overført til teknisk regnskap for skadeforsikring		-1 154	-4 365
Andre inntekter	31	11 157	19 450
Forvaltningskostnader og andre kostnader			
Forvaltningskostnader		-7 261	-6 020
Andre kostnader		-101 716	-96 977
Sum forvaltningskostnader og andre kostnader	21	-108 977	-102 997
Resultat av ikke teknisk regnskap		125 662	172 235
Resultat før skattekostnad		1 088 419	610 423
Skattekostnader			
Skattekostnader	40	30 101	-171 492
Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesbaserte pensjoner - ytelser til ansatte	37	37 856	-28 628
Skatt på andre resultatkomponenter	40	-10 221	7 730
Totalresultat		1 146 155	418 033
Disponeringer			
Overført (fra) / til risikoutjevningfond	23	545 395	118 611
Overført (fra) / til annen egenkapital		600 760	299 422
Sum disponeringer		1 146 155	418 033

EIENDELER	Note	2015	2014
Immaterielle eiendeler			
Andre immaterielle eiendeler	34	6 600	9 251
Sum immaterielle eiendeler		6 600	9 251
Investeringer			
Bygninger og andre faste eiendommer			
Investeringseiendommer	16	715 450	497 524
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
Investeringer som holdes til forfall	8	411 341	479 160
Utlån og fordringer	9	3 514 094	3 021 692
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
Aksjer og andeler	10	485 423	2 601
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	11	1 653 949	2 281 595
Sum investeringer		6 780 257	6 282 572
Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser i skadeforsikring			
Gjenforsikringsandel av brutto erstatningsavsetning	19	2 869	3 495
Sum gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser i skadeforsikring		2 869	3 495
Fordringer			
Andre fordringer	32	127 056	54 944
Sum fordringer		127 056	54 944
Andre eiendeler			
Anlegg og utstyr	33	1 806	3 811
Kasse, bank	14	542 494	540 019
Sum andre eiendeler		544 300	543 830
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter			
Opptjente ikke mottatte leieinntekter		29 451	47 789
Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		12 179	5 460
Sum forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	35	41 630	53 249
Sum eiendeler i selskapsporteføljen		7 502 712	6 947 341
EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJEN			
Investeringer i kollektivporteføljen			
Bygninger og andre faste eiendommer			
Investeringseiendommer	16	10 632 057	9 232 193
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
Investeringer som holdes til forfall	8	3 866 173	4 531 998
Utlån og fordringer	9	14 761 096	12 492 120
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
Aksjer og andeler	10	22 094 907	19 987 187
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	11	18 380 620	19 499 619
Utlån og fordringer	12	242 364	175 317
Finansielle derivater	13	0	71 088
Andre finansielle eiendeler	14	2 060 068	1 621 375
Sum investeringer i kollektivporteføljen		72 037 285	67 610 897
SUM EIENDELER		79 539 997	74 558 238

EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER	Note	2015	2014
Innskutt egenkapital			
Selskapskapital			
Aksjekapital		900 000	900 000
Overkurs		530 000	530 000
Sum innskutt egenkapital		1 430 000	1 430 000
Opptjent egenkapital			
Fond			
Risikoutjevningfond	23	872 548	327 153
Avsetning til naturskadefondet		40 115	42 318
Avsetning til garantiordningen		3 293	4 623
Annen opptjent egenkapital		4 085 678	3 481 385
Sum opptjent egenkapital		5 001 634	3 855 479
Ansvarlig lånekapital mv.			
Annen ansvarlig lånekapital	36	1 240 000	1 240 000
Sum ansvarlig lånekapital mv.		1 240 000	1 240 000
Forsikringsforpliktelser brutto i skadeforsikring			
Brutto erstatningsavsetning		47 242	58 636
Sikkerhetsavsetning		89 424	88 090
Sum forsikringsforpliktelser brutto i skadeforsikring	30	136 666	146 726
Forsikringsforpliktelser i livsforsikring - kontraktsfastsatte forpliktelser			
Premiereserve	24	55 218 176	54 982 397
Tilleggsavsetninger	25	2 092 747	2 016 810
Kursreguleringsfond	26	9 339 523	7 647 246
Erstatningsavsetning	28	740 484	0
Premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond	29	1 846 801	876 316
Andre tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheten	30	653 979	705 884
Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring - kontraktsfastsatte forpliktelser		69 891 710	66 228 653
Avsetninger for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	37	38 525	73 665
Forpliktelser ved skatt			
Forpliktelser ved utsatt skatt	40	366 421	386 300
Sum avsetninger for forpliktelser		404 946	459 965
Forpliktelser			
Finansielle derivater	13	1 303 376	1 071 673
Andre forpliktelser	38	83 283	91 879
Sum forpliktelser		1 386 659	1 163 552
Påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter			
Andre påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	39	48 382	33 863
Sum påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter		48 382	33 863
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		79 539 997	74 558 238
POSTER UTENOM BALANSEN			
Betingede forpliktelser	41		

Oslo 29. mars 2016

Bjarne Børgersen
styreleder

Hilde Kjelsberg

Mette Cecilie Skaug

Jon-Henrik Piela

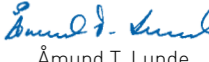
Mari Sanden

Oluf Ulseth
styrets nestleder

Vigdis Merete Almestad

Åmund T. Lunde
adm. direktør

	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital				
	Aksje-kapital	Over-kurs	Sum innskutt egen-kapital	Risiko utjevning-fond	Avsetning til natur-skadefond	Avsetning til garanti-ordningen	Annen opptjent egen-kapital	Sum opptjent egen-kapital
2015								
Egenkapital 01.01.2015	900 000	530 000	1 430 000	327 153	42 318	4 623	3 481 385	3 855 479
Årets disponeringer				545 395	-2 203	-1 330	604 293	1 146 155
Egenkapital 31.12.2015	900 000	530 000	1 430 000	872 548	40 115	3 293	4 085 678	5 001 634

Selskapets aksjekapital består av 720.000 aksjer à kr. 1.250. Det er kun en aksjeklasse og vedtektene inneholder ingen stemmebegrensninger. Selskapet eies 100% av Oslo kommune.

	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital					
	Aksje-kapital	Over-kurs	Sum innskutt egen-kapital	Fond for urealiserte gevinster	Risiko utjevning-fond	Avsetning til natur-skadefond	Avsetning til garanti-ordningen	Annen opptjent egen-kapital	Sum opptjent egen-kapital
2014									
Egenkapital 01.01.2014	720 000	450 000	1 170 000	18 046	208 542			3 186 501	3 413 089
Tingsinnskudd	180 000	80 000	260 000			42 318	4 623	5 940	52 881
Korrigert IB								-28 524	-28 524
Pensjonsforpliktelse*									
Reklassifisert**				-18 046				18 046	0
Årets disponeringer					118 611			299 422	418 033
Egenkapital 31.12.2014	900 000	530 000	1 430 000	0	327 153	42 318	4 623	3 481 385	3 855 479

Endring av regnskap i forhold til tidligere perioder

Endringene av IAS 19 vedrørende pensjonsforpliktelser for ansatte i OPF har pliktig anvendelse fra regnskapsår som startet 1. januar 2015, med retrospektiv anvendelse på 31.12.2014 tallene. Dette er vist i tabellen under.

Egenkapital pr. 31.12.2013	3 186 501
Tingsinnskudd	5 940
* Effekt av implementering av IAS19 (nullstilling av korridor)	-28 524
** Reklassifisering av fond for urealiserte gevinster	18 046
Omarbeidet IB 01.01.2014	3 181 963
Totalresultat	418 033
Disponeringer til RUF/FUG	-118 611
Egenkapital pr. 31.12.2014	3 481 385

Resultat iht avgitt regnskap 2014	607 914
* Effekt av implementering av IAS19 (redusert pensjonskostnad)	2 509
Resultat før skattekostnad i omarbeidet resultat	610 423
Skattekostnad	-171 492
Resultat før andre resultatkomponenter	438 931
Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesbaserte pensjonsordninger - ytelser til ansatte	-28 628
Skatt på andre resultatkomponenter	7 730
Totalresultat	418 033

	2015	2014
KONTANTSTRØM FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER		
Innbetaling premier/premiefond	4 108 413	4 309 943
Innbetaling premierreserve fra andre forsikringselskaper/pensjonskasser	9 898	3 413 568
Innbetaling refusjoner	146 338	144 301
Innbetaling leieinntekter eiendom	-326	5 482
Innbetaling finansielle eiendeler	2 507 766	2 292 026
Innbetaling lån fra kunder	1 267 821	1 120 632
Innbetaling salg av aksjer og andeler	2 693 898	2 670 616
Innbetaling utbytte	328 950	221 678
Innbetaling salg av obligasjoner, sertifikater m.v.	8 713 232	7 858 629
Innbetaling salg av bygninger og andre faste eiendommer	188 323	0
Inn-/utbetaling vedrørende driften	174 538	1 327 563
Utbetaling vedrørende driften	-264 476	-235 830
Utbetaling premierreserve fra andre forsikringselskaper/pensjonskasser	0	-9 451
Utbetaling kjøp av bygninger og andre faste eiendommer	-1 512 504	-1 691 038
Utbetaling pensjoner	-2 507 955	-2 351 789
Utbetaling finansielle eiendeler	-15 250	-19 290
Utbetaling kjøp av aksjer i datterselskap	-2 609 195	-1 562 871
Utbetaling lån til kunder	-1 362 252	-1 648 794
Utbetaling kjøp av aksjer og andeler	-2 241 122	-123 417
Utbetaling kjøp av obligasjoner, sertifikater m.v.	-9 183 977	-15 787 244
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	442 122	-65 286
KONTANTSTRØM FRA INVESTERINGSAKTIVITETER		
Utbetaling kjøp av driftsmidler mv.	-953	-3 166
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-953	-3 166
Netto endring i kontanter og bankinnskudd	441 169	-68 452
Beholdning av kontanter og bankinnskudd ved periodens begynnelse	2 161 393	2 229 845
Beholdning av kontanter og bankinnskudd ved periodens slutt	2 602 562	2 161 393
Andre finansielle eiendeler	2 060 068	1 621 375
Kasse, bank	542 494	540 018
Beholdning av kontanter og bankinnskudd ved periodens slutt	2 602 562	2 161 393

(Note 1 fortsetter)

Konsernet tilbyr brann- og tingskadeforsikring på eiendom, motorvognforsikring og ulike ansvarsforsikringer, herunder de lovpålagte ansvarsforsikringene. Kriminalitetsforsikring tegnes for egen regning.

FORSIKRINGSFORPLIKTELSE

Livsforsikring

Premiereserven i kollektiv pensjon utgjør den forsikringstekniske kontantverdien av pensjonsrettigheter som er opptjent på beregnings-tidspunktet. Den inkluderer avsetning til administrasjonsreserve. Konsernet har anvendt et beregningsgrunnlag med 3 prosent beregningsrente frem til 2011. Fra 2012 og fram til 2015 benyttes 2,5 prosent. Fra 2015 er beregningsrenten redusert til 2,0 prosent. Videre benyttes særskilt meldt dødelighets- og uførhetstariff gjeldende fra 1.1.2014. Dødelighetsgrunnlaget som benyttes er Finanstilsynets minimumskrav (K2013FT). Premiereserven er avsatt etter K2013FT med antatt levealdersjustering av alderspensjonsytelsene.

Erstatningsavsetningen er den del av premiereserven som er avsatt for å ta høyde for inntrufne uføretillfeller som ennå ikke er ferdig oppgjorte og er på nivå med to års uførerisikopremie. Erstatningsavsetningen er ikke kundefordelt.

Tilleggsavsetningene er fordelt til kundene med betinget virkning og kan anvendes til dekning av eventuelt avkastningsunderskudd. Eventuell negativ avkastning kan ikke dekkes av tilleggsavsetninger.

Kursreguleringsfondet tilsvarer summen av urealiserte gevinster på finansielle omløpsmidler som inngår i kollektivporteføljen.

Premiefondet inneholder forskuddsbetalte premier og eventuelle overskuddsmidler som fordeles til den enkelte kundes premiefonds-konto. Kundene har krav på en garantert avkastning tilsvarende den til enhver tid gjeldende beregningsrenten. Premiefondsmidler kan benyttes til dekning av fremtidige premier.

Skadeforsikring

Finanstilsynet har utarbeidet minimumskrav for premieavsetning (avsetning for ikke opptjent premie), erstatningsavsetning og sikkerhetsavsetning.

Gjenforsikringsandelen av de forsikringstekniske avsetninger er ført som en eiendel i balansen.

Reassuranseavsetning, avsetning til Naturskadepoolen og avsetning til Garantiordningen for skadeforsikring er ikke en del av forsikringsforpliktelsene, og er klassifisert som egenkapital.

Forsikringspremien forfaller til betaling forskuddsvis, og en del av premien vil derfor gjelde perioden etter regnskapsårets slutt. Denne delen av premien avsettes som ikke opptjent premie.

Erstatningsavsetning for gruppelev og skadeforsikring består av forventede utbetalinger for ikke oppgjorte skader, både de som er meldt og de som er inntruffet, men ennå ikke meldt. Endring i erstatningsavsetning føres over resultatregnskapet som erstatningskostnad.

Sikkerhetserstatning er lovbestemt og skal dekke fluktasjoner i selskapets erstatningsansvar for egen regning.

Alle norske forsikringselskaper som tegner brannforsikring er pålagt å delta i Norsk Naturskadepool. Driftsoverskuddet på denne ordningen settes av til et eget naturskadefond. Avsetningen kan bare benyttes til å dekke erstatninger etter naturskader.

Det er opprettet en garantiordning for skadeselskapene. Avsetning til garantiordningen er en garanti for at forsikringstakerens krav blir oppfylt, jfr. lov om forsikringsvirksomhet § 9-1. Inntil fondet har nådd

kravet om 1,5 % av summen av de tre siste års direkte brutto opptjente premie, er det avsatt 1 % av årets direkte opptjente premie.

Gjenforsikringsandel av ikke opptjent premie og erstatningsavsetning er ført som eiendeler, og viser reassurandørenes andel av forsikringsrelaterte inntekter og erstatningskostnader.

Reassuranseavsetning til dekning av kostnader som vil kunne påløpe dersom en eller flere reassurandører ikke dekker sin del av de samlede erstatningskostnadene er ført som andel av opptjent egenkapital.

PENSJONSFORPLIKTELSE EGNE ANSATTE

Konsernets pensjonsforpliktelse er dekket gjennom en ytelsesbasert tjenestepensjon og innskuddspensjon.

I den ytelsesbaserte pensjonsordningen er netto pensjonsforpliktelse beregnet verdi av brutto pensjonsforpliktelse fratrukket virkelig verdi av pensjonsmidler. Nåverdien av selskapets netto pensjonsforpliktelse avhenger av en rekke demografiske og økonomiske forutsetninger. Nåverdien av pensjonsforpliktelsen er følsom for små endringer i disse forutsetningene.

Regnskapsmessig effekt av endrede forutsetninger føres i sin helhet over utvidet resultat fra 1. januar 2015 i tråd med IAS19. Tidligere ble disse resultatteffektene jevnet ut ved å resultatføre estimatavvik over gjennomsnittlig gjenstående tjenestetid for de ansatte uten bruk av korridor på 10 prosent av det høyeste av brutto pensjonsforpliktelse og brutto pensjonsmidler.

Konsernet har fulgt IAS19 for måling av påløpt pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler i 2015. Sammenlikningstall er omarbeidet i avsnittet over om endringer av regnskapsforhold i forhold til tidligere perioder. Renten for obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) er benyttet som diskonteringsrente.

Forutsetninger om dødelighet er basert på et dynamisk dødelighetsgrunnlag utarbeidet av Finans Norge (K2013) med en margin på 5 prosent på startdødeligheten (K2013BE). Uføregrunnlaget er utarbeidet på bakgrunn av uførestatistikken i OPF sammenholdt med statistikk fra NAV. Det er ingen antakelse om reaktivering i uføregrunnlaget.

Det er ingen balanseført pensjonsforpliktelse for ansatte i innskuddspensjonsordningen.

INNTEKTS- OG KOSTNADSFØRINGSPRINSIPPER

Forfalte premier samt reguleringspremie for inneværende år omfatter alle beløp som er forfalt i løpet av regnskapsåret. Leieinntekter forskuddsfaktureres og periodiseres over leieperioden. Gevinster/tap føres som inntekt/kostnad på realisasjonstidspunktet. Urealiserte gevinster/tap på finansielle omløpsmidler føres som inntekt/kostnad knyttet til finansielle eiendeler og kollektivporteføljens andel føres til/ fra kursreguleringsfondet. Gevinster/tap ved salg av aksjer beregnes etter FIFO-metoden (først inn – først ut), mens gevinster/tap ved salg, innløsning og avdrag av obligasjoner og sertifikater beregnes i forhold til gjennomsnittlig anskaffelseskost. Leieavtaler kostnadsføres løpende.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Analysen er utarbeidet på grunnlag av «Foreløpig Norsk Regnskapsstandard. Kontantstrømoppstilling» og viser de faktiske inn- og utbetalinger.

SKATT

Skattekostnad i resultatregnskapet omfatter periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Selskapet har underskudd til fremføring, vesentlig som følge av oppbygging av kursreserver fra tidligere år. Underskuddet benyttes til å motregne skattepliktige overskudd.

Utsatt skatt beregnes og avsettes ved verdjustering av investerings-eiendom med nominell skattesats 25 prosent. For investerings-eiendommer som er anskaffet gjennom kjøp av aksjer i eiendoms-selskaper vil grunnlaget for beregning av utsatt skatt ved verdiregulering være eiendommens skattemessige verdi.

Ved regnskapsavleggelse blir balanseføring av utsatt skattefordel vurdert i forhold til historisk inntjening og forventet fremtidig skattemessig inntekt.

KONSOLIDERINGSPRINSIPPER

Konsernregnskapet viser samlet økonomisk resultat og finansielle stilling når morselskapet og datterselskapene betraktes som en økonomisk enhet. Bestemmende innflytelse oppnås normalt gjennom eie av mer enn halvparten av stemmeberettiget kapital. Alle datterselskap er eid 100 prosent, med unntak av to selskap hvor eierandelen er henholdsvis 80 og 50 prosent. Investeringer i datterselskap er i forbindelse med kjøp av fast eiendom, med unntak av OPF Private equity IS/AS og Oslo Forsikring AS. Ved konsolideringen er alle interne resultat- og balanseposter eliminert.

Datterselskaper som kjøpes/selges i løpet av året blir resultatmessig konsolidert for den del av året selskapene har vært en del av konsernet. Elimineringen av aksjer og andeler i datterselskap er basert på oppkjøpsmetoden. Dette innebærer at aksjene elimineres mot bokført verdi av egenkapitalen på oppkjøpstidspunktet. Identifiserte merverdier i eiendomselskapene på oppkjøpstidspunktet er tillagt eiendommen.

Note 2. Risikoer og risikostyring

Den overordnede risikostyringen i konsernet er innrettet mot at selskapene til enhver tid kan oppfylle de forsikringsmessige forpliktelsene innen de ulike deler av virksomheten. Styret fastsetter overordnede risikostراتيجier og rammer, som implementeres og følges opp på administrativt nivå med periodisk rapportering. Eventuelle brudd på risikorammer, inkludert tiltak for å bringe forholdet i orden, rapporteres løpende.

Konsernets mål er å oppnå en konkurransedyktig og stabil avkastning til våre kunder og eier over tid, samtidig som soliditeten tilfredsstillende alle eksterne og interne krav. Konsernet har en langsiktig investeringsstrategi hvor risikotagningen til enhver tid er tilpasset konsernets risikobærende evne. Konsernet er forutsatt å kunne bære alle risikoer uten å måtte be eier om tilførsel av kapital.

Det er etablert retningslinjer for virksomhetsstyringen (se figur under) som samlet sikrer at konsernet til enhver tid skal være i stand til å identifisere, vurdere, håndtere, overvåke og rapportere risiko som kan hindre oppnåelse av vedtatte mål.

Utviklingen i kapitalbehov er en sentral størrelse som hensyntas i den finansielle langtidspanleggingen. Konsernet gjennomfører årlig og ved behov egenvurdering av risiko og kapitalbehov, kalt ORSA (Own Risk and Solvency Assessment).

Risikoene er i ORSA gruppert i markedsrisiko, forsikringsrisiko, motpartsrisiko, likviditetsrisiko, operasjonell risiko, forretningsmessig risiko og øvrige risikoer. Brutto risiko, før tapsabsorberende effekt av tekniske avsetninger og skatt, er beregnet til 15,2 milliarder kroner per 31. desember 2015. Av dette utgjør markedsrisiko 92 prosent, forsikringsrisiko 17 prosent, motpartsrisiko 2 prosent og operasjonell risiko 2 prosent. Effekten av diversifisering mellom de ulike risikogrupper er -13 prosent. Det er ikke avdekket kapitalbehov for å dekke tapspotensial knyttet til likviditetsrisiko, forretningsmessig risiko og øvrige risikoer.

MARKEDSRISIKO

Konsernet investerer selskapenes kapital og kundenes midler i finansielle instrumenter og fast eiendom. Konsernet blir dermed eksponert for markedsrisiko som følge av endring i rentenivå, aksjemarkedet eller eiendomsmarkedet, endring i kursen på utenlandsk valuta, endring av kredittspreader, samt konsentrasjonsrisiko.

Styrene fastsetter selskapenes retningslinjer for markedsrisiko gjennom egen investeringsstrategi, som nærmere definerer risikovilje og relevante risikorammer for kollektivporteføljen og selskaps-

porteføljene. Risikorammene for markedsrisiko er definert gjennom krav til solvenskapitaldekning og rammer for ulike aktivaklasser. Finanstilsynets stresstest I, som beregner risiko i tråd med kapitalkravregelverket solvens II, har vært benyttet til og med 2015. Solvens II-regelverket trådte i kraft fra 1. januar 2016. Beregnet i henhold til Solvens II-regelverket hadde konsernet en samlet markedsrisiko på 14 milliarder kroner per 31.12.2015. Brutto kapitalkrav innen markedsrisiko fra de ulike risikoklassene pr. 31.12.15 fordeler seg som følger:

Milliarder kroner og prosent		
Aksjerisiko	9,3	66 %
Eiendomsrisiko	3,2	23 %
Spreadrisiko	2,4	17 %
Renterisiko	1,5	11 %
Valutarisiko	0,3	2 %
Konsentrasjonsrisiko	0,3	2 %
Korrelasjonseffekt	-3,0	-21 %
Sum	14,0	100 %

Ved beregning av det samlede tapspotensialet hensyntas korrelasjonen mellom de ulike risikoklassene ved at det gjøres fradrag for diversifiseringseffektene.

Aksjerisiko

Aksjerisiko er den dominerende markedsrisikoen. Aksjerisiko styres gjennom fastsatte rammer for eksponering, samt gjennom diversifisering innen og mellom ulike geografiske markeder, forvaltningsstrategier og forvaltere. I konsernets forvaltning benyttes derivater for risikoreduksjon samt for kostnads- eller tidseffektiv implementering av tilpasninger i risikoeksponeringen.

Eiendomsrisiko

Eiendomsrisiko er knyttet til verdinedskrivning på konsernets eiendommer, større tap av leieinntekter, eller større eierkostnader. Konsernet søker å redusere risikoen i eiendomsporteføljen gjennom diversifisering på type eiendom, geografi, antall og løpetid på leiekontrakter og leietakere.

Kredittisiko/spreadrisiko

Spreadrisiko er risikoen for negative endringer i verdi av obligasjoner m.v. og kredittengasjementer som følge av generelle endringer i kredittspreader. Konsernet kan redusere spreadrisiko ved å investere i bedre kredittklassifisering eller redusere durasjon i renteporteføljene.

Fordeling av morselskapets investeringer

Millioner kroner	AAA	AA	A	BBB	BB	B	Ikke ratet	Totalt
Investeringer som holdes til forfall - målt til amortisert kost	1 611	153	613	167	0	0	1 733	4 278
Utlån og fordringer - målt til amortisert kost	4 183	1 104	2 262	1 113	0	0	9 614	18 275
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	5 635	1 701	3 184	3 836	329	195	5 155	20 035
Sum	11 429	2 957	6 059	5 117	329	195	16 502	42 587

Tabellen er basert på Standard & Poor's kredittklassifisering hvor AAA er tilknyttet papirer med høyest kredittverdighet. I investeringsstrategiens rammer for kredittopplysning benyttes skyggerating der offisiell rating ikke foreligger.

Hoveddelen av konsernets renteportefølje er plassert i lavrisikoobligasjoner (investment grade). Porteføljene for høyrisikoobligasjoner (high yield) og konvertible obligasjoner forvaltes etter klart definerte risikorammer. En del av porteføljen består av ikke-ratede plasseringer, hvorav en andel er norske kommunale låntakere med lav utstederisiko (ikke-ratede obligasjoner med kommunale låntakere behandles tilsvarende rating AA i kapitalkravsregningene). Morselskapet OPFs investeringer fordeler seg iht. kreditt-rating som vist i tabellen over.

Renterisiko

Renterisiko er risikoen for verdifall av eiendeler og økning i forpliktelser pga. endringer i rentenivået. OPF styrer renterisikoen gjennom durasjon i renteporteføljene. Ved renteoppgang vil verdipapirer med fast avkastning synke i verdi, men forpliktelsesenes verdi i OPF reduseres ikke tilsvarende fordi økte fremtidige renteoverskudd antas å tilfalle kollektivkundene. Ved rentefall vil verdipapirer med fast avkastning stige i verdi, men verdi av forpliktelsene øker ikke tilsvarende fordi fremtidig renteoverskudd til kundene i OPF antas redusert. Renterisiko tilknyttet finansielle eiendeler er angitt i tabellen ovenfor, mens effektene av renteendringer på forpliktelsesenes verdi inngår i tapsabsorberende effekt av tekniske avsetninger i solvensberegningene.

Renterisikoen for konsernet er på kort sikt hovedsakelig knyttet til renteoppgang og verdifall for eiendeler, og effektene av umiddelbare stress hensyntas i kapitalkravsregningene. På lengre sikt vil vedvarende lavt rentenivå kunne gjøre det mer utfordrende å innfri målet om lavest mulig og stabile premieinnbetalinger for kollektivkundene. Årlig prising av rentegarantien i OPF innebærer at risikoen ved at rentenivået blir lavere enn grunnlagsrenten i begrenset grad bæres av selskapet.

Valutarisiko

Valutarisiko er risiko for tap ved valutakursbevegelser. Investeringsstrategien legger opp til at selskapene normalt vil sikre 100 prosent av den samlede valutaeksponeringen til enhver tid.

Konsentrasjonsrisiko

Konsentrasjonsrisiko er risikoen for tap som følge av svak eller manglende diversifisering, eksempelvis høy eksponering mot enkeltutstedere, risikoklasser, bransjer, geografiske områder, eller høy konsentrasjon i verdipapirer eller sikkerheter med samme risikoegenskaper. Konsernet styrer konsentrasjonsrisiko gjennom investeringsstrategien som fastsetter maksimale rammer for allokering til de enkelte aktivaklasser og type risiko, kredittklasser, samt maksimal eksponering overfor enkeltutstedere.

FORSIKRINGSRISIKO

I utgangspunktet aksepteres risikoer fra kunder som ligger innenfor konsernets målgruppe, som er begrenset av konsesjonen.

Forsikringsrisiko innen livsforsikring er relatert til endringer i framtidige forsikringsforpliktelser som skyldes endringer i de forsikredes levealder og uførhet. Den dominerende risikoen er knyttet til den økende levealderen (opplevelsesrisiko).

Forsikringsrisikoen innenfor kollektiv pensjon styres i all hovedsak gjennom tett oppfølging av risikoresultatet med eventuelle påfølgende endringer i pristariffen. Risikoutjevningfondet dimensjoneres for å kunne dekke en eventuell katastrofe.

En sensitivitetsanalyse for livsforsikringsrisiko viser følgende økning i beste estimat av forsikringsforpliktelsen gitt endringer i dødelighets- og uføregrunnlaget:

Prosentvis endring i forpliktelsen	31.12.2015
Reduksjon i dødeligheten på 20 prosent i alle aldre	3,2 %
Varig økning i uførheten på 25 prosent	0,3 %

Forsikringsrisiko innen gruppe- og skadeforsikring omfatter risiko for tap som følge av at forsikringspremien som skal dekke de framtidige erstatningsutbetalingene og erstatningsavsetningen ikke er tilstrekkelige.

Forsikringsrisikoen innen gruppe- og skadeforsikring styres gjennom årlig prissetting og gjenforsikring. Gjenforsikring benyttes for å avdekke storskaderisiko. I tillegg foretas en gjennomgang av erstatningsavsetningen på kvartalsbasis.

MOTPARTSRISIKO

Motpartsrisiko defineres som risiko for tap som følge av at motparter i derivatposisjoner, inngåtte gjenforsikringsavtaler og øvrige fordringer (herunder bankinnskudd uten avtalt bindingstid, ubetalt leie, og lån med pant i boligeiendom) ikke kan møte sine forpliktelser. Konsernets motpartseksponering er således primært knyttet til ikke-børsnoterte derivater, valutakontrakter og gjenkjøpsavtaler, usikrede bankinnskudd, krav på leieinntekter for konsernets eiendommer, utlån med pant i boligeiendom og inngåtte gjenforsikringsavtaler. Motpartsrisikoen styres bl.a. ved at:

- kun godt kapitaliserte banker hvor konsernets innskudd ikke utgjør en stor andel av totale innskudd, benyttes som bankforbindelser.
- motpartsrisiko i derivathandel styres gjennom krav om bruk av ISDA og CSA- avtaler (som regulerer sikkerhetsstillelse) mot finansinstitusjonene som er motpartene.
- motpartsrisiko på utlån er lav pga. god pantesikkerhet, lav belåningsgrad og gode låntakere.
- alle gjenforsikrings-selskap konsernet har avtaler med har en finansiell rating på A- eller bedre, og gjenforsikrings-selskapenes andel utgjør maksimum 20% av den avgitte risikoen innen hver enkelt forsikringsbransje og/eller kontrakt. I tillegg er egenandelen høy i alle avtalene, og innkreving av utestående beløp skjer kvartalsvis.

[Note 2 fortsetter]

LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko kan oppstå ved endringer i selskapenes løpende driftsinntekter eller -utgifter, pensjonsutbetalinger og skadeerstatninger, likviditetseffekt fra rentederivater og valutasikring, og finansiering av endringer i aktivaallokering. Forsikringsavtalene i OPF har gjennomgående høyere premieinnbetalinger enn erstatningsutbetalinger. Likviditetsstyringen innebærer en minimumsallokering til pengemarkedsporteføljen. Videre styres konsernet, basert på OPFs kundesammensetning og flytteretten som angitt i forsikringsvirksomhetsloven, slik at 25 prosent av forvaltningskapitalen skal kunne realiseres innen 4 måneder, forutsatt normale markeder.

OPERASJONELL RISIKO

Operasjonell risiko er risikoen for økonomiske tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser, systemer, menneskelige feil, i konsernet eller hos underleverandører. Konsernets internkontroll bygger på de prinsipper og den systematikk som er nedfelt i forskrift om risikostyring og internkontroll. Det gjennomføres periodisk vurdering av operasjonell risiko med kartlegging av risiko og utforming av nødvendige tiltak for å redusere eller styre risikoene.

FORRETNINGSMESSIG RISIKO

Forretningsmessig risiko defineres som risikoen for manglende samsvar mellom endringer i inntekter og kostnader fra andre forhold enn markedsrisiko, forsikringsrisiko, motpartsrisiko, likviditetsrisiko og operasjonell risiko. Forretningsrisikoer inkluderer:

- endringer i ulike regelverk for livsforsikring, pensjon og skadeforsikring.
- endringer i kundeferdigheter, for eksempel krav/ønske om nye produkter, økt fleksibilitet og økte krav til kvalitet, kan medføre behov for omstilling av virksomheten.

Konsernet deltar aktivt i diskusjonen om utviklingen innen offentlig tjenestepensjon og relevant regelverk. Konsernet styrer risiko for manglende samsvar mellom inntekter og kostnader gjennom prinsippene for prising av administrasjonspremie i livsforsikring og kostnadselement i premie for skadeforsikring.

ØVRIGE RISIKOER

I tillegg til ovenstående risikoer, omfatter konsernets risikovurderingsprosess samsvarsrisiko (compliance) og belønnings-/incentivrisiko.

Finansielle eiendeler

Løpetid	inntil 1 år	1-5 år	5-10 år	over 10 år
Pantelån og innskuddslån	197 473	809 042	1 083 462	2 389 646
Obligasjoner som holdes til fall	1 285 098	2 839 690	10 216	0
Obligasjoner utlån og fordringer	49 987	3 267 069	8 044 098	2 227 568
Aksjer og andeler	22 580 330	0	0	0
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	3 080 605	10 433 009	4 775 996	1 577 402
Øvrige eiendelsposter	3 879	4 481	3 585	11 945
Sum	27 197 371	17 353 291	13 917 357	6 194 616
Herav i utenlandsk valuta:				
Aksjer og andeler	12 738 128	0	0	0
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	260 616	3 853 602	1 535 769	1 167 189
Sum	12 998 744	3 853 602	1 535 769	1 167 189

Fiansielle forpliktelser

Løpetid	1 mnd	1-12 mnd	1-5 år	5-10 år	over 10 år	Sum
Ansvarlig lån					1 240 000	1 240 000
Leverandørgjeld	14 346					14 346
Forsikringstekniske avsetninger			136 666			136 666
Betingede forpliktelser	1 510 000					1 510 000
Finansielle derivater netto oppgjør	-	1 164 407	47 517	91 452		1 303 376
Sum	1 524 346	1 164 407	184 183	91 452	1 240 000	4 204 388

Risikoen for at selskapet ikke skal ha tilstrekkelig likviditet til å dekke kortsiktig gjeld og løpende drift er svært liten. Innbetalte premier var 4 265 millioner kroner, mens samlede erstatningsutbetalinger var 2 523 millioner. Kostnader til drift av konsernet var 272 millioner kroner.

Forventet utbetalingsprofil pensjonsforpliktelser på forsikringstakere

Beløp	1 år	2-5 år	6-10 år	11-20 år	21-30 år	31-40 år	41-50 år	51-80 år	58-120 år
	2 436 989	9 675 704	12 679 363	24 777 703	20 083 678	12 401 135	5 865 003	2 600 535	1 587

Utbetalingsprofilen viser antatte utbetalingstidspunkter for de fremtidige pensjonsforpliktelsene i OPF og er basert på udskoterte verdier. Forsikringsforpliktelsene i regnskapet er neddiskontert og viser nåverdien på balansetidspunktet.

Note 3. Verdsettelse av eiendeler til virkelig verdi

Nivå 1: Noterte priser (ikke-justerte) i aktive markeder (børs, megler, prissettingstjeneste, reguleringsmyndighet).

Nivå 2: Andre data enn de som inngår i nivå 1, som er observerbare, enten direkte (dvs. som priser) eller indirekte (avledet fra priser).

Nivå 3: Instrument på nivå 3 har data som ikke bygger på observerbare markedsdata (inaktivt marked). Reell virkelig verdi kan derfor avvike hvis instrumentet skulle bli omsatt.

Det har ikke vært betydelige reklassifiseringer fra nivå 1 til nivå 2 i 2015.

I nivå 3 inngår investeringer i eiendom, hedgefond, infrastruktur, private equity og indirekte eiendomsfond der forvalter foretar verdivurdering. OPF har ikke grunnlag for å foreta en egen verdivurdering basert på andre forutsetninger for aktivklassen aksjer og andeler. Papirer som inngår i nivå 3 utgjør 38% av sum aksjer og andeler, og 36 % av sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi.

En endring i leie eller avkastningskrav på 5 % vil utgjøre ca 570 millioner kroner på eiendomsverdiene. En endring i prisingen av aksjer og andeler på 5 % vil utgjøre ca 1 130 millioner kroner.

	Nivå 1 Kvoterte priser	Nivå 2 Observerbare forutsetninger	Nivå 3 Ikke observerbare forutsetninger	Sum
2015				
Investeringseiendommer			11 347 508	11 347 508
Sum investeringseiendommer			11 347 506	11 347 506
			100 %	100 %
Aksjer og andeler				
Aksjer	5 795 181			5 795 181
Aksjefond og andeler	7 862 646	374 351		8 236 997
Hedgefond			2 827 570	2 827 570
Infrastruktur			1 748 533	1 748 533
Private Equity			2 320 502	2 320 502
Indirekte eiendomsfond			1 651 547	1 651 547
Sum aksjer og andeler	13 657 827	374 351	8 548 152	22 580 330
	60 %	2 %	38 %	100 %
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	1 861 945	18 172 624		20 034 569
	9 %	91 %		100 %
Utlån og fordringer	-	242 364		242 364
	0 %	100 %		100 %
Andre finansielle eiendeler	2 071 144			2 071 144
				100 %
Derivater				
Eiendeler	-	-		-
Forpliktelser	-99 797	-1 203 579		-1 303 376
Sum derivater	-99 797	-1 203 579		-1 303 376
	8 %	92 %		100 %
Sum finansielle poster som måles til virkelig verdi	17 491 119	17 343 396	19 895 658	54 972 539
	32 %	32 %	36 %	100 %

Investeringseiendommer	715 450
Aksjer og andeler	485 423
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	1 653 949

Investeringseiendommer	10 632 056
Aksjer og andeler	22 094 907
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	18 380 620
Utlån og fordringer	242 364
Finansielle derivater	-1 303 376
Andre finansielle eiendeler	2 071 144
Sum finansielle poster som måles til virkelig verdi i balansen	54 972 539

[Note 3 fortsetter]

Endringer i nivå 3	Investerings- eiendommer	Hedgefond	Infrastruktur	Private Equity	Indirekte eiendoms- fond	Bokført verdi 2015
Inngående balanse	9 729 717	2 003 470	1 559 684	1 948 143	1 517 966	16 758 980
Tilbakebetalt innbetalt kapital/resultat	68 722		-4 333	-4 571		59 818
Solgt	-188 323	-211 407	-29 544	-498 114		-927 388
Kjøpt	1 512 504	302 050	100 745	790 175	93 854	2 799 328
Urealiserte endringer	224 886	733 457	121 981	84 869	39 727	1 204 920
Utgående balanse 31.12.	11 347 506	2 827 570	1 748 533	2 320 502	1 651 547	19 895 658

2014	Nivå 1 Kvoterte priser	Nivå 2 Observerbare forutsetninger	Nivå 3 Ikke observerbare forutsetninger	Sum
Investeringseiendommer			9 729 717	9 729 717
Sum investeringseiendommer			9 729 717	9 729 717
			100 %	100 %
Aksjer og andeler				
Aksjer	5 390 116			5 390 116
Aksjefond og andeler	7 208 580			7 208 580
Hedgefond		361 830	2 003 469	2 365 299
Infrastruktur			1 559 684	1 559 684
Private Equity			1 948 143	1 948 143
Indirekte eiendomsfond			1 517 966	1 517 966
Sum aksjer og andeler	12 598 696	361 830	7 029 262	19 989 788
	63 %	2 %	35 %	100 %
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	1 992 138	19 789 076		21 781 214
	9 %	91 %		100 %
Utlån og fordringer	175 317			175 317
	100 %			100 %
Andre finansielle eiendeler	1 621 375			1 621 375
	100 %			100 %
Derivater				
Eiendeler	71 088	-		71 088
Forpliktelser		-1 071 673		-1 071 673
Sum derivater	71 088	-1 071 673		-1 000 585
	-7,0 %	107 %		100 %
Sum finansielle poster som måles til virkelig verdi	16 458 614	19 079 233	16 758 979	52 296 826
	31 %	37 %	32 %	100 %

Endringer i nivå 3 - Kollektivporteføljen	Investerings- eiendommer	Hedgefond	Infrastruktur	Private Equity	Indirekte eiendoms- fond	Bokført verdi 2014
Inngående balanse	7 583 120	0	2 235 869	127 245	876 148	10 822 382
Reklassifisert fra nivå 1		472 182				472 182
Reklassifisert fra nivå 2		1 576 683		887 277	288 976	2 752 936
Tilbakebetalt innbetalt kapital/resultat	466 247		-977 491			-511 244
Solgt		-557 405		-138 927	-195 662	-891 994
Kjøpt	1 435 409	185 650		910 856	173 614	2 705 529
Urealiserte endringer	244 941	326 360	301 306	161 692	374 890	1 409 189
Utgående balanse 31.12.	9 729 717	2 003 470	1 559 684	1 948 143	1 517 966	16 758 980

Note 4. Avkastning

Kollektivporteføljen	2015	2014	2013	2012	2011
Realisert kapitalavkastning ¹	2,9 %	4,0 %	4,1 %	5,6 %	5,9 %
Verdijustert kapitalavkastning ²	5,1 %	7,6 %	8,8 %	8,6 %	2,5 %

1. Realisert kapitalavkastning angir den beregnede avkastning på kollektivporteføljen basert på årets realiserte finansinntekter eksklusive endring i merverdier på finansielle eiendeler
2. Verdijustert kapitalavkastning angir den beregnede avkastning på kollektivporteføljen basert på årets samlede finansinntekter inklusive endring i merverdier på finansielle eiendeler.

Note 5. Renteinntekt og utbytte mv på finansielle eiendeler

	2015	2014
Avkastning utenlandske obligasjonsfond	2 224	15 738
Renter finansielle derivater norske	-2 025	8 674
Renter finansielle derivater utenlandske	-8 890	-12 122
Renter av norske obligasjoner	381 378	448 126
Renter utenlandske obligasjoner	107 952	113 671
Renter utenlandske obligasjoner	645	0
Renter utenlandske private equity	16 324	5 730
Renter tingskade	4 429	11 217
Sum renteinntekter finansielle eiendeler til virkelig verdi	502 037	591 034
Renter av og gebyr - utlån	130 015	154 375
Renter norske obligasjoner - fordringer	507 068	438 304
Renter norske obligasjoner - til amortisert kost	212 495	255 994
Sum renteinntekter finansielle eiendeler til amortisert kost	849 578	848 673
Utbytte norske aksjer og andeler	90 447	94 007
Utbytte utenlandske aksjer og infrastrukturinvesteringer	169 130	113 218
Utbytte private equity	69 373	14 452
Sum utbytte	328 950	221 677
Andre finansinntekter / kostnader	-844	22 081
Sum andre løpende kostnader og inntekter	-844	22 081
Sum	1 679 721	1 683 465

Note 6. Verdiendring på investeringer

	2015	2014
Verdiendring aksjer og andeler	1 824 886	2 116 512
Verdiendring obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	169 660	1 109 300
Verdiendring finansielle derivater	-320 453	-943 040
Verdiendring finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	1 674 093	2 282 772
Bygninger - eid direkte	12 128	19 092
Bygninger - eid via datterselskap	212 758	225 849
Eiendomsfond	20 720	14 191
Verdiregulering eiendom	245 606	259 132
Private Equity	8 103	18 205
Sum verdiendring på investeringer	1 927 802	2 560 109

Note 7. Realisert gevinst og tap på investeringer

	2015	2014
Aksjer og andeler	811 342	285 277
Aksjer og andeler - eiendom utland	18 919	81 953
Aksjer og andeler - eiendom Norge	-4 825	1 939
Utenlandske infrastrukturinvesteringer	211 314	492 038
Private equity	165 470	26 686
Realisert aksjer og andeler	1 202 220	887 893
Norske obligasjoner - omløpsmidler	44 787	57 431
Utenlandske obligasjoner - omløpsmidler	240 194	153 786
High yield fond	0	23 448
Realisert gjeldsinstrumenter til virkelig verdi	284 981	234 665
Realisert gjeldsinstrumenter - fordringer	-157	0
Realisert gjeldsinstrumenter - hold til forfall	8 118	0
Realisert gjeldsinstrumenter - hold til forfall	7 961	11 320
Realisert tap utlån	0	0
Opsjoner	197 133	91 754
Futures	-18 131	-33 992
Valuta	-2 236 724	-1 234 660
Realisert finansielle derivater	-2 057 722	-1 176 898
Sum	-562 560	-43 020

Note 8. Obligasjoner som holdes til forfall

	Risiko-vekt	Pålydende verdi	Anskaffelses-kost	Markeds-verdi	2015	2014
Stat/Statsgarantert	0	400 000	401 044	442 336	400 391	400 500
Boligkredittforetak	10	214 000	214 095	583 139	213 988	424 293
Finansforetak	20	610 000	605 207	1 134 832	609 471	747 519
Kommunesektoren	20	675 525	676 292	1 318 555	676 145	941 062
Andre sektorer	50	200 000	201 020	224 301	200 450	200 544
Andre sektorer	100	2 037 000	2 027 601	2 382 934	2 034 559	2 148 851
Sum		4 136 525	4 125 259	6 086 097	4 135 004	4 862 769
Påløpte renter					142 510	148 389
Sum					4 277 514	5 011 158

Beholdningsendringer gjennom året kan spesifiseres slik:

Beholdning 1.1	4 862 769	5 697 971
Tilgang	0	277 655
Avgang	-729 689	-1 107 600
Årets periodiserte over-/underkurs	1 924	-5 257
Beholdning 31.12.	4 135 004	4 862 769

	Gjennomsnittlig effektiv rente*	Andel plassert i børsnoterte papirer
Obligasjoner som holdes til forfall	5,4	88 %

* Gjennomsnittlig effektiv rente er beregnet ut fra papirenes effektive rente vektet med kostpris.

Note 9. Utlån og fordringer

Utlån	2015	2014
Pantelån	3 260 787	3 114 476
Innskuddslån, garantert av Oslo kommune	167 578	185 233
Innskuddslån	1 126 965	1 158 131
Mellomfinansieringslån	18 724	21 783
Påløpte renter	18 380	24 159
Sum utlån	4 592 434	4 503 782

Kreditrisikoen anses som lav fordi OPF kun gir lån mot sikkerhet i bolig innenfor 75 % av verditakst. Per 31.12.2015 var 90 % av låneporteføljen sikret innenfor 60 % av verditakst. Det er ikke avsatt for mulig tap i utlånsporteføljen. Alle lån rentebetjenes. Alle lån er oppført til amortisert kost som per 31.12.2015 tilsvarer pålydende.

Fordringer	Risiko-vekt	Pålydende verdi S+K	Anskaffelses-kost S+K	Markeds-verdi S+K	2015	2014
Stat/Statsgarantert	0	400 000	391 973	470 217	393 560	393 460
Boligkredittforetak	10	3 385 000	3 405 754	3 825 184	3 397 228	3 399 226
Finansforetak	20	2 158 000	2 160 841	2 271 742	2 159 579	1 759 459
Kommunesektoren	20	1 845 000	1 849 628	1 975 240	1 848 329	1 630 279
Andre sektorer	50	810 000	808 700	888 811	808 883	808 817
Andre sektorer	100	4 637 000	4 678 660	4 869 997	4 718 100	2 562 369
Sum		13 235 000	13 295 556	14 301 191	13 325 679	10 553 610
Påløpte renter					260 441	218 575
Sum fordringer					13 586 120	10 772 185

Beholdningsendringer gjennom året kan spesifiseres slik:

Beholdning 1.1	10 553 610	8 538 878
Tilgang	2 879 460	2 021 892
Avgang	-100 165	0
Årets periodiserte over-/underkurs	-7 226	-7 160
Beholdning 31.12.	13 325 679	10 553 610

	Gjennomsnittlig effektiv rente*	Andel plassert i børsnoterte papirer
Obligasjoner til amortisert kost	4,2	71 %

* Gjennomsnittlig effektiv rente er beregnet ut fra papirenes effektive rente vektet med kostpris.

	2015	2014
Andre fordringer	96 636	237 845

	2015	2014
Sum utlån og fordringer	18 275 190	15 513 812

Note 10. Aksjer og andeler

	Anskaffelses- kost	Virkelig verdi	Andel i prosent	Anskaffelses- kost 2014	Virkelig verdi 2014	Andel i prosent 2014
Hedgefond	1 480 472	2 580 063	11 %	1 389 152	2 004 958	10 %
Infrastruktur	1 030 174	1 748 533	8 %	963 307	1 559 684	8 %
Private equity	1 947 227	2 747 282	12 %	1 534 876	1 948 143	10 %
Norske aksjer og andeler	786 677	1 138 259	5 %	938 770	1 675 121	8 %
Utenlandske aksjer og andeler	7 041 519	12 698 202	56 %	6 971 531	11 285 406	56 %
Eiendomsfond - utland	356 499	449 149	2 %	318 909	368 899	2 %
Eiendomsfond - Norge	1 193 031	1 218 842	5 %	1 137 575	1 147 577	6 %
Sum	13 835 598	22 580 330	100 %	13 254 120	19 989 788	100 %

Forpliktelser:

Gjenstående tegningsbeløp som Oslo Pensjonsforsikring AS har forpliktet seg til.

	Norge	Utlandet
Infrastruktur	0	892 439
Private equity	734 678	1 613 904
Eiendomsfond	0	441 037
Sum	734 678	2 947 380

Valutarisiko i aksjebeholdningen

Utenlandske aksjer og andeler er tilnærmet fullt valutaskret i norske kroner. Fordeling på valuta og prosentvis andel er vist nedenfor.

		Norge	Utlandet
Norske kroner	NOK	9 842 201	44 %
Danske kroner	DKK	1 345 498	6 %
Euro	EUR	4 680 704	21 %
Britiske Pund	GBP	523 264	2 %
Svenske kroner	SEK	3 257 852	14 %
Amerikanske dollar	USD	2 930 810	13 %
Sum		22 580 330	100 %

Risikoprofilen for aksjer og andeler

Den norske porteføljen består av 2 fond og 14 selskap, hvorav 46 prosent er børsnotert. Den utenlandske porteføljen består av 34 fond og 41 selskap fordelt på forskjellige regioner, hvorav 64 prosent er børsnotert.

Per 31.12.2015 utgjorde største investering i ett enkelt norsk fond eller selskap 29,0 prosent av porteføljen for norske aksjer og andeler og største investering i ett enkelt utenlandsk fond eller selskap utgjorde 14,2 prosent av porteføljen for utenlandske aksjer og andeler.

Norske investeringer	Antall	Anskaffelseskost	Markedsverdi
Aker ASA	445 200	111 722	73 013
API Eiendomsfond Norge AS/IS		678 417	680 852
Bonheur ASA	226 000	38 735	11 978
Carnegie Aksje Norge III	95 353	93 225	450 202
Fram Exploration A	787 955	26 650	827
Ganger Rolf ASA	223 850	36 147	10 409
KLP Aksje Norge Indeks	13 176	25 000	24 868
Marine Harvest ASA	1 260 000	130 979	150 696
Master Marine ASA	3 168 000	2 860	0
Norsk Hydro ASA	6 054 347	200 243	200 581
Pareto Eiendomsfelleskap AS/IS		514 614	537 441
Pareto Growth AS	343 693	23 806	12 607
Pareto World Wide Offshore AS	500 000	67 250	23 500
Rector Marinius Invest AS	1 720 000	16 082	5 280
Tomra Systems ASA	1 200 000	41 188	114 600
Wilh. Wilhelmsen Holding B	400 000	56 205	51 800
Sum norske investeringer		2 063 123	2 348 654

Utenlandske investeringer	Antall	Anskaffelseskost	Markedsverdi
AAM Absolute Return Fund Plc Cl. B	861 455	150 000	260 780
ABB Ltd	2 020 000	251 872	323 301
Aberdeen Svc Private Equity Fund Of Funds Plc	3 750 000	26 311	27 029
AP Moller - Maersk A/S	16 500	135 773	190 711
Astrazeneca Plc Ser. A	220 000	76 985	133 194
Atlas Copco AB	1 000 000	166 476	204 567
Axfood AB	1 008 400	42 870	155 057
Bluebay Direct Lending Fund I Lp	16 647 786	140 740	173 338
Bluebay Direct Lending Fund II Slp	7 603 194	67 151	67 244
Bluebay Event Driven Credit Fund	350 000	302 050	336 619
Carlsberg B	210 000	82 239	165 647
Carnegie World Wide Asia D	513 794	514 074	690 288
Cevian Capital II Lp EUR Class A	25 000 000	198 417	374 351
Christian Hansen A/S	300 000	75 651	166 787
Copenhagen Infrastructure II K/S	81 301 252	96 411	103 669
DNB TMT Absolute Return Fund	135 080	150 000	167 233
Finisterre Global Opportunity Class B-2 Series 1	159 944	174 000	323 027
Getinge AB Ser. B	414 596	38 442	96 625
Golar Lng Ltd	490 000	139 948	68 409
Harbert European Real Estate Fund II		87 845	120 484
Harbert European Real Estate Fund III		181 061	243 973
Harbert European Real Estate Fund IV		87 593	84 691
Harbinger Class L Holdings Ser 2	4	26	156
Harbinger Class L Holdings Ser 3	21	138	748
Harbinger Class PE Holdings Ser 1	560	3 871	2 108
Harbinger Class PE Holdings Ser 2	1 969	13 617	8 505
Hayfin Direct Lending Fund Lp	24 922 445	248 125	247 507
Hennes & Mauritz AB Ser. B	1 165 000	137 036	368 646
ICG-Longbow UK Real Estate Debt Investments III S.Å R.L	18 391 019	185 946	239 621
ICG-Longbow UK Real Estate Debt Investments IV SCSP	21 431 621	268 205	283 643
Investor AB	1 024 600	126 887	329 048
KLP Aksjglobal Indeks I	1 114 427	1 452 158	2 867 316
KLP Aksjglobal Indeks II	47 376	80 000	88 357
KLP Aksjeusa Indeks USD	69 481	474 109	1 307 421
Macquarie Infrastrukturfond I		10	131 763
Macquarie Infrastrukturfond II		933 752	1 513 101
Mekonomen AB	310 000	50 859	56 175
Mezzvest Co-invest III Lp		36 248	39 572
Mezzvest III Lp		130 766	170 175
Nektar	77 527	149 662	204 521
Nokia OYJ	3 750 000	86 336	237 572
Nordea Bank AB	3 820 000	284 209	373 317
Nordea Stabile Aksjer Global Etisk	274 379	500 000	740 747
Novo Nordisk A/S	1 245 000	122 504	641 179
Oaktree Real Estate Debt Fund Lp	7 934 208	67 725	65 953
OPF PE AS			179 273
Pareto Global I	835 928	460 000	894 422
Sampo Insurance Co A	752 000	110 296	339 520
Sandvik AB	2 120 000	178 773	164 435
Schroder Private Equity Fund Of Funds IV Plc Class C	7 682 267	60 538	260 002
Sector Healthcare Fund Class A USD	186 863	169 400	378 715
Sector Zen Fund Class P USD	250 000	139 358	366 247
Skagen Kon-Tiki E	878 717	474 007	603 307
SKF B	900 000	95 202	129 339
Stockmann OYJ	430 000	44 594	25 816

(Note 10 fortsetter)

Utenlandske investeringer	Antall	Anskaffelseskost	Markedsverdi
Stolt Nielsen Ltd	475 000	78 232	50 112
Storebrand International Private Equity 14 B-3	62 447 637	70 000	84 929
Storebrand International Private Equity 15 B-3	20 000 000	20 000	19 200
Storebrand International Private Equity IV B-3	3 556 888	7 641	16 931
Storebrand International Private Equity IX B-4	15 132 272	27 052	66 128
Storebrand International Private Equity V B-4	33 238 208	53 002	89 411
Storebrand International Private Equity VI B-4	39 495 465	57 091	98 739
Storebrand International Private Equity VII B-4	52 512 468	74 633	131 806
Storebrand International Private Equity VIII B-4	14 283 128	21 738	50 705
Storebrand International Private Equity X B-4	37 368 909	39 365	66 890
Storebrand International Private Equity XI B-4	111 304 388	132 387	205 913
Storebrand International Private Equity XII B-3	28 526 972	35 916	60 477
Storebrand International Private Equity XIII B-3	35 222 611	40 000	60 583
Svenska Handelsbanken AB Ser. A	2 220 000	129 100	262 531
TDC A/S	1 750 000	83 901	77 505
Telefonaktiebolaget LM Ericsson	3 300 000	188 524	284 477
The Abaco Financial fund Limited EUR Class	65 986	133 222	149 462
Trelleborg AB Ser. B	1 000 000	122 702	172 620
TT Mid-Cap Europe Long/Short Fund Ltd. Class B	132 719	95 129	382 492
Upm-Kymmene OYJ	1 000 000	92 574	165 514
Sum utenlandske investeringer		11 772 475	20 231 676
Sum		13 835 598	22 580 330

Note 11. Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning

	Anskaffelseskost 2015	Virkelig verdi 2015	Andel i prosent	Anskaffelseskost 2014	Virkelig verdi 2014	Andel i prosent
Obligasjoner	8 559 102	9 086 500	45 %	8 515 697	9 050 893	42 %
Pengemarked	4 233 194	4 203 732	21 %	6 685 187	6 682 934	31 %
Sum norske obligasjoner	12 792 295	13 290 232	66 %	15 200 884	15 733 827	72 %
Utenlandske obligasjoner	3 033 333	3 847 589	19 %	2 962 117	3 641 799	17 %
Sum utenlandske obligasjoner	3 033 333	3 847 589	19 %	2 962 117	3 641 799	17 %
Obligasjonsfond konvertible obligasjoner	1 302 768	2 299 032	11 %	1 302 768	2 033 656	9 %
Obligasjonsfond utenlandske obligasjoner	50 000	49 829	0 %	-	-	-
Obligasjonsfond high yield	384 682	380 329	2 %	161 821	176 651	1 %
Sum obligasjonsfond utland	1 737 450	2 729 190	14 %	1 464 589	2 210 307	10 %
Sum	17 563 078	19 867 011	99 %	19 627 590	21 585 933	99 %
Påløpte renter		167 558	1 %	-	195 281	1 %
Sum	17 563 078	20 034 569	100 %	19 627 590	21 781 214	100 %

Beholdningen fordeles på følgende debitor kategorier:	Anskaffelseskost	Markedsverdi	Andel i prosent	Risikovekt
Stat/statsgarantert	2 766 603	2 837 015	14 %	0
Boligkredittforetak	2 013 750	2 026 529	10 %	10
Finansforetak	2 354 964	2 451 566	12 %	20
Kommunesektoren	2 033 840	2 040 906	10 %	20
Andre sektorer med rating	40 544	41 518	0 %	20
Andre sektorer med rating	227 456	231 581	1 %	50
Andre sektorer med rating/uten rating	3 494 641	3 610 506	18 %	100
Utenl.obl., stat/statsgarantert	853 106	1 108 245	6 %	0
Utenl.obl., boligkredittforetak	91 380	114 413	1 %	10
Utenl.obl., finansforetak	1 118 137	1 428 129	7 %	20
Utenl.obl., andre sektorer med rating	138 808	164 495	1 %	20
Utenl.obl., andre sektorer med rating	462 710	591 318	3 %	50
Utenl.obl., andre sektorer med rating	369 192	440 989	2 %	100
Norske pengemarkeds-/obligasjonsfond	50 409	50 611	0 %	100
Utenl. obl.fond, konvertible obl.	1 302 768	2 299 032	12 %	100
Utenl. obl.fond, utenlandske obl.	50 000	49 829	0 %	101
Utenl. obl.fond, high yield	384 682	380 329	2 %	100
Sum	17 752 990	19 867 011	100 %	

Utenlandske obligasjoner er tilnærmet fullt ut valutasikret i norske kroner. Fordeling på valuta og prosentvis andel er vist nedenfor.

Norske kroner	NOK	13 049 835	66 %
Canadiske dollar	CAD	41 155	0 %
Euro	EUR	3 018 755	15 %
Britiske pund	GBP	291 873	1 %
Japanske yen	JPY	242 730	1 %
Sørkoreanske won	KRW	38 222	0 %
Svenske kroner	SEK	63 350	0 %
Amerikanske dollar	USD	3 121 092	16 %
Sum		19 867 011	100 %

Renterisiko

Durasjon på rentebærende plasseringer per 31.12. er 3,39 år. Reduksjon i markedsverdi på rentebærende plasseringer ved generell renteøkning på én prosentenheter er 677,7 millioner kroner.

Note 12. Utlån og fordringer til virkelig verdi

	Anskaffelseskost 2015	Virkelig verdi 2015	Andel i prosent	Anskaffelseskost 2014	Virkelig verdi 2014	Andel i prosent
Utlån til utenlandske PE	211 184	242 364	100 %	156 348	175 317	0 %
Sum	211 184	242 364	100 %	156 348	175 317	100 %

Note 13. Finansielle derivater

	Eiendeler		Forpliktelser	
	2015	2014	2015	2014
Valutaterminer	0	0	-1 063 018	-961 306
Renteswapper	0	0	-144 480	-110 367
Aksjeopsjoner	0	71 088	-95 878	0
Sum	0	71 088	-1 303 376	-1 071 673

Note 14. Andre finansielle eiendeler og bank

	2015	2014
Bank og arbeidskapital eiendomsselskap	2 103	661 624
Bankinnskudd	2 530 993	1 444 008
Skattetrekkkonto (bundne midler)	59 128	54 394
Kasse	5	5
Bank (futures - marginkonto)	10 333	1 363
Sum	2 602 562	2 161 394

Note 15. Driftsinntekt fra eiendom

	2015	2014
Eiendomsselskap	584 305	460 765
Direkte eide eiendommer	-325	5 482
Inntekter fra investering i datterselskap	583 980	466 247

Note 16. Investerings eiendom

	2015	2014
Bokført verdi 1.1	9 729 717	7 369 746
Årets resultat	737 309	668 933
Avgang/tilgang	880 481	1 691 038
Sum bokført verdi	11 347 507	9 729 717

Note 17. Forfalte premier, livsforsikring

	2015	2014
Personskade	113 380	109 349
Ordinær premie kollektiv	1 967 259	1 925 748
Reguleringspremie og andre engangspremier	2 003 971	2 253 374
Sum	4 084 610	4 288 471

Note 18. Overføring av premiereserve fra / til andre forsikringsselskap

	2015	2014
Tilflyttede midler		
Premiereserve	9 898	3 413 568
Forsinkelsesrente	0	0
Mottatte midler ført over resultatet	9 898	3 413 568
Tilleggsavsetning	0	104 760
Premiefond	0	61 892
Sum mottatte midler	9 898	3 580 220
Antall kontrakter	1	5
Fraflyttede midler		
Premiereserve	0	-9 451
Forsinkelsesrente	0	-59
Avgitte midler ført over resultatet	0	-9 510
Tilleggsavsetning	0	0
Premiefond	0	0
Sum avgitte midler	0	-9 510
Antall kontrakter	0	1

Note 19. Spesifikasjoner av premier og erstatninger for skadeforsikring

	Bygn- inger	Natur	Motor- vogn	Ansvar	Krim.	Totalt	Gruppe- liv	Yrkes- skade	Ulykke	Totalt
Premieinntekter										
Forfalte bruttopremier	17 928	6 907	5 913	6 457	2 500	39 705	27 195	79 053	7 131	113 379
Periodiserte premier	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum premie (a)	17 928	6 907	5 913	6 457	2 500	39 705	27 195	79 053	7 131	113 379
Brutto erstatninger										
Betalte erstatninger	-2	-8 630	-6 011	-725	0	-15 368	-25 964	-14 936	-3 644	-44 544
Erstatningsavsetning IB	-15 994	-6 193	-8 353	-18 671	-9 424	-58 635	-6 843	-518 807	-24 385	-550 034
Erstatningsavsetning UB	-7 936	-7 022	-6 820	-18 132	-7 331	-47 241	-8 132	-366 620	-18 661	-393 413
Endring erstatningsavsetning	8 058	-829	1 533	539	2 093	11 394	-1 289	152 187	5 724	156 622
Sum erstatninger (b)	8 056	-9 459	-4 478	-186	2 093	-3 974	-27 254	137 251	2 080	112 077
Driftskostnader										
Salgskostnader	-382	-16	-239	-120	-40	-797				
Administrasjonskostnader	-3 442	-143	-2 151	-1 076	-358	-7 170	-986	-7 885	-986	-9 857
Sum driftskostnader (c)	-3 824	-159	-2 390	-1 196	-398	-7 967	-986	-7 885	-986	-9 857
Gjenforsikringsresultat										
Andel av bruttopremier	-8 623	-1 731	-650	-2 223	-850	-14 077	-365	-1 278	-183	-1 826
Betalte erstatninger	0	118	0	0	0	118	0	0	0	0
Erstatningsavsetning IB	33	0	9	2 132	1 321	3 495	0	2 704	5	2 709
Erstatningsavsetning UB	102	0	6	1 733	1 028	2 869	0	253	0	253
Endring erstatningsavsetning	69	0	-3	-399	-293	-626	0	-2 451	-5	-2 456
Gjenforsikringsresultat (d)	-8 554	-1 613	-653	-2 622	-1 143	-14 585	-365	-3 729	-188	-4 282
Resultat fordelt pr. bransje (a+b+c+d)	13 606	-4 324	-1 608	2 453	3 052	13 179	-1 410	204 690	8 037	211 317

Note 20 - Allokert investeringsavkastning

Allokert investeringsavkastning er beregnet med utgangspunkt i sum forsikringstekniske avsetninger, vektet ut fra summen på fastsatte tidspunkt i regnskapsåret. Disse beregningsgrunnlagene er deretter multiplisert med en rente på 0,76 % for 2015. Regneregler og den beregningsmessige renten er fastsatt av Finanstilsynet.

Note 21. Forsikringsrelaterte driftskostnader

	2015	2014
Administrasjonskostnader		
Drift	126 226	106 333
Styregodtgjørelse m.m.	1 857	2 072
Styret, møtekostnader	53	49
Finanstilsynet	1 437	1 540
Revisjon	2 764	2 949
	132 337	112 943
Adm. kostnader fordeles med 33 % på forvaltning og 67 % på andre kostnader.		
Andre kostnader		
Forvaltningsomkostninger	10 332	6 847
Utenlandske verdipapirer	4 823	4 328
Banker og VPS gebyr	2 636	2 330
Utlån	950	1 223
	18 741	14 728
Andre kostnader (kollektivporteføljen)		
Pensjonsdrift	18 825	15 072
Markedsføring	704	347
	19 529	15 419
Tingskade - forsikringsrelaterte driftskostnader	8 794	5 476
Personskade - forsikringsrelaterte driftskostnader	9 856	9 537
	18 650	15 013
Sum driftskostnader	189 258	158 103
Renter ansvarlig lån	75 218	75 218
Sum kostnader	264 476	233 321

		2015	2014
Fordeling av forsikringsrelaterte driftskostnader			
		Forvaltningskostnader	Andre kostnader
Kollektivporteføljens andel administrasjonskostnader	90 %	39 304	79 799
Kollektivporteføljens andel andre forvaltningskostnader	90 %	16 867	0
Markedsføring	100 %	0	704
Kostnader pensjoner	100 %	0	18 825
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader - teknisk regnskap		56 171	99 328
Selskapsporteføljens andel administrasjonskostnader	10 %	4 367	8 867
Selskapsporteføljens andel andre forvaltningskostnader	10 %	1 875	0
Personskade - forsikringsrelaterte driftskostnader	100 %		9 856
Tingskade - forsikringsrelaterte driftskostnader			8 794
Renter ansvarlig lån	100 %	0	75 218
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader - ikke teknisk regnskap		6 242	102 735
			155 499
			130 324
			108 977
			102 997

Note 22. Andre forsikringsrelaterte inntekter / Utbetalte erstatninger brutto

	2015	2014
Andre forsikringsrelaterte inntekter		
Refusjon alderspensjoner	146 338	144 302
Renteinntekter driftskonti kollektiv	41 267	34 397
Sum	187 605	178 699
Utbetalte erstatninger brutto		
Alderspensjoner	-1 713 486	-1 545 040
Ektefellepensjoner	-250 981	-208 898
Barnepensjoner	-13 743	-14 883
Uførepensjoner, varige	-398 981	-430 881
Uførepensjoner, midlertidige	-86 217	-84 850
Personskade	-44 547	-67 237
Sum	-2 507 955	-2 351 789

I tillegg til disse utbetalingene kommer førtidspensjoner og AFP 62-64 år med 125 millioner kroner. Disse utbetalingene får OPF refundert.

Note 23. Risikoutjevningfond

	2015	2014
Utvikling i risikoutjevningfond		
Inngående balanse	327 153	208 542
Andel av årets risikoresultat	522 713	103 388
Tilordnet avkastning	22 682	15 223
Utgående risikoutjevningfond	872 548	327 153

Note 24. Premiereserve

Utvikling i premiereserve	2015	2014
Inngående premiereserve	54 982 397	48 669 395
Overføring av premiereserve ut	0	-9 451
Overføring av premiereserve inn	9 898	3 413 568
All forsikringsteknisk premie	3 971 230	4 179 122
Garantert avkastning	1 552 137	1 520 962
Utbetalte pensjoner	-2 317 070	-2 140 250
Rentegarantipremie	-267 605	-256 137
Risikoresultat	-1 073 778	-206 776
Administrasjonspremie	-199 807	-188 036
Renter erstatningsavsetning	20 869	0
Endring premiereserve før oppreservering til langt liv	1 695 876	6 313 002
Renter overført til erstatningsavsetning	-20 869	
Frigjort pga planendring	-1 439 226	0
Utgående premiereserve	55 218 176	54 982 397

Note 25. Tilleggsavsetninger

Utvikling i tilleggsavsetninger	2015	2014
Inngående balanse	2 016 810	1 617 340
Overført fra andre forsikringsselskap / endring av fjorårets avsetning	-10 165	99 470
Annen tilordning av overskudd	86 102	300 000
Utgående tilleggsavsetninger	2 092 747	2 016 810

Note 26. Kursreguleringsfond

Kursreguleringsfondet består av netto urealiserte gevinster tilknyttet finansielle omløpsmidler. Dersom netto kursreserver er negative, settes kursreguleringsfondet til null. Endringer i kursreguleringsfondet føres over resultatregnskapet.

	Endring 2015	2015	2014
Mer / (-Mindre) verdier i norske aksjer	-384 636	326 714	711 350
Mer / (-Mindre) verdier i utenlandske aksjer	1 860 234	7 294 616	5 434 382
Mer / (-Mindre) verdier i norske obligasjoner	-253 969	167 120	421 089
Mer / (-Mindre) verdier i utenlandske obligasjoner	453 642	1 585 465	1 131 823
Sum merverdier	1 675 271	9 373 915	7 698 644
Kursreguleringsfond	1 692 277	9 339 523	7 647 246
Herav merverdier knyttet til selskapsporteføljen	-17 006	34 392	51 398

Note 27. Fordeling av årets resultat

Fordeling av årets resultat:	Kunder	Selskapet	2015	2014
Avkastningsresultat	86 102	175 720	261 822	726 849
Risikoresultat	536 889	536 889	1 073 778	206 776
Administrasjonsresultat		29 785	29 785	50 023
Rentegarantipremie		267 605	267 605	256 137
Skadeforsikring		160 580	160 580	86 345
Tilleggsavsetning	-86 102	0	-86 102	-300 000
Oppreservering	82 160	-82 160	0	0
Resultat før skatt og andre resultatkomponenter	619 049	1 088 419	1 707 468	1 026 130

Note 28. Erstatningsavsetning i livsforsikring

	2015	2014
Årets avsetning	719 615	0
Renter	20 869	0
Sum	740 484	0

Endringen i uførepensjonsordningen i offentlig sektor fra 1. januar 2015 medførte en større frigjøring av uførepremiereserve. Deler av denne frigjorte reserven var tidligere en del av premiereserven. Denne andelen er nå avsatt til erstatningsavsetning for å ta høyde for inntrufne uføretilfeller som ennå ikke er oppgjort. Erstatningsavsetningen tilsvarer to års uførerisikopremie.

Note 29. Premiefond

	2015	2014
Premiefond 1.1	876 316	628 905
Premieavregning	321 371	-187 607
Garanterte renter	30 065	16 802
Tildelt overskudd	619 049	418 216
Premiefond	1 846 801	876 316
Årets tildeling	82 160	314 828
Risikoresultat	536 889	103 388
Sum midler tilordnet forsikringskontraktene	619 049	418 216

Note 30. Andre tekniske avsetninger for skadevirksomheten

	Faktiske avsetninger	
	2015	2014
Personskade		
Yrkesskade	384 666	540 482
Gruppeliv	8 493	6 844
Sum erstatningsavsetning	393 159	547 326
Sikkerhetsavsetning	260 820	158 558
Sum andre tekniske avsetninger for personskade	653 979	705 884

	Faktiske avsetninger	
	2015	2014
Tingskade		
Bygningskade	7 936	15 994
Naturskade	7 022	6 193
Motorvogn	6 820	8 354
Ansvar	18 133	18 672
Kriminalitet/styreansvar	7 332	9 423
Sum brutto erstatningsavsetning	47 243	58 636
Sikkerhetsavsetning	89 423	88 090
Sum forsikringsforpliktelser brutto i skadeforsikring	136 666	146 726

Note 31. Andre inntekter

	2015	2014
Konsulenttenester	0	7 105
Administrasjonsgodtgjørelse ikke vedtektsfestede ytelser	497	378
Merkantile tenester	3 610	503
Renter / gebyr inkasso pensjoner	90	104
Renteinntekter driftskonti selskap	6 960	11 360
Sum	11 157	19 450

Note 32. Andre fordringer

	2015	2014
Fordringer eiendommer	124 892	19 075
Ubetalte refusjonskrav APF/førtidspensjon	0	29
Diverse krav	1 311	182
Andre kortsiktige fordringer	38	33 340
Forfalte avdrag, renter og gebyrer vedr. utlån	815	2 318
Sum	127 056	54 944

Note 33. Anlegg og utstyr

Datautstyr med anskaffelseskost over 15.000 kr blir avskrevet over 3 år.

	Inventar	IT utstyr	Sum	2015	2014
Anskaffelseskost 1.1.	9 212	2 625	11 837	11 837	11 597
Tilgang i år	-	326	326	326	250
Avgang i år	-	-	-	0	0
Anskaffelseskost	9 212	2 951	12 163	12 163	11 847
Akkumulerte avskrivninger 1.1.	6 108	1 926	8 034	8 034	5 653
Årets avskrivninger	1 779	545	2 324	2 324	2 383
Akkumulerte avskrivninger	7 887	2 471	10 358	10 358	8 036
Bokført verdi	1 326	480	1 806	1 806	3 811

Note 34. Immaterielle eiendeler

	Systemer	2015	2014
Bokført verdi 01.01	9 251	9 251	2 200
Anskaffelseskost 01.01	9 251	9 251	2 200
Total tilgang	625	625	9 220
herav internt opparbeidet	0	0	0
herav kjøpt	625	625	2 916
herav fra skadevirksomheten	0	0	6 304
Anskaffelseskost 31.12	9 876	9 876	11 420
Akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger tidligere år	-2 169	-2 169	0
Årets ordinære avskrivninger*	-1 107	-1 107	-2 169
Nedskrivning	0	0	0
Akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger UB	-3 276	-3 276	-2 169
Bokført verdi	6 600	6 600	9 251

* Avskrives over 3 år fra 2014.

Note 35. Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter

	2015	2014
Opptjente ikke mottatte leieinntekter	29 450	47 789
Forskuddsbetalte kostnader	3 492	5 303
Opptjente ikke mottatte inntekter	8 688	157
Sum	41 630	53 249

Note 36. Ansvarlig lånekapital mv.

Selskapets annen ansvarlig lånekapital er gitt av Oslo kommune og utgjør 1.240 millioner kroner. Rentekostnad utgjør 75,2 millioner kroner. Lånet renteberegnes etter en rentesats på 6,066%, og rentene forfaller til betaling årlig 31.12. etterskuddsvis. Lånet forfaller til betaling 31.12.2023.

Kapitaldekning

Etter regler fastsatt av Finanstilsynet skal den ansvarlige kapitalen utgjøre minst åtte prosent av den risikovektede kapitalen.

Netto ansvarlig kapital ved årets utgang	2015	2014
Innskutt egenkapital	1 430 000	1 430 000
Annen opptjent egenkapital	4 085 678	3 477 578
Fradrag	(41 543)	(9 835)
Kjernekapital	5 474 135	4 897 743
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital	1 240 000	1 240 000
Tilleggskapital	1 240 000	1 240 000
Netto ansvarlig kapital	6 714 135	6 137 743
Risikovektet volum		
Risikovekt 10%	584 528	580 472
Risikovekt 20%	2 965 722	3 192 834
Risikovekt 35%	1 544 315	1 510 159
Risikovekt 50%	1 068 114	1 097 941
Risikovekt 100%	44 304 622	38 655 039
Risikovekt 150%	4 794 646	3 473 895
Derivater	61 267	54 162
Fradrag	-10 270 723	-8 127 053
Beregningsgrunnlag	45 052 491	40 437 449
Kapitaldekning (prosent)	14,9 %	15,2 %

Note 37. Pensjonsforpliktelser og pensjonskostnad

Ansatte etter 1. april 2012 er sikret en ytelsespensjon på 67,3 prosent (før 1. april 70 prosent) av pensjonsgrunnlaget på fratredelsestidspunktet begrenset oppad til 12 ganger grunnbeløpet i folketrygden. Pensjonen er sikret gjennom kollektiv pensjonsordning i Oslo Pensjonsforsikring AS. Pensjonsordningen er en kommunal tjenestepensjonsordning og tilfredsstiller kravene om obligatorisk tjenestepensjon (OTP). Selskapet har AFP-ordning tilknyttet offentlig sektor.

Ved regnskapsføring av pensjon er lineær opptjeningsprofil og forventet sluttlønn som opptjeningsgrunnlag lagt til grunn. Selskapets pensjonsplan skal regnskapsmessig behandles som ytelsesplan i henhold til IAS 19.

Ved beregninger av forpliktelsen er følgende forutsetninger lagt til grunn:	2015	2014
Diskonteringsrente	2,30 %	2,30 %
Forventet lønnsøkning	2,75 %	2,75 %
Forventet G-regulering	2,50 %	2,50 %
Regulering løpende pensjon	1,73 %	1,73 %
Uttakstilbøyelighet AFP	40 %	40 %
Frivillig avgang	Tabell	Tabell
Demografiske forutsetninger	K2013 OPF	K2013 OPF

Netto pensjonskostnader er sammensatt som følger:	2015	2014
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	15 057	12 817
Amortisering av forpliktelsene ved planendring / resultatført planendring	0	-9 367
Rentekostnad av årets pensjonsforpliktelse	4 507	6 142
Avkastning på pensjonsmidlene	-3 183	-4 758
Administrasjonskostnad	832	770
Arbeidsgiveravgift	2 426	118
Sum pensjonskostnad	19 639	5 722
Årets estimatavik	-37 856	28 628
Sum totale pensjonskostnader	-18 217	34 350

	2015	2014
Brutto påløpte pensjonsforpliktelser - eksakt	180 149	198 155
Pensjonsmidler	-146 385	-133 593
Netto pensjonsforpliktelser før arbeidsgiveravgift	33 764	64 562
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	4 761	9 103
Bokført pensjonsforpliktelse	38 525	73 665

Note 38. Andre forpliktelser

	2015	2014
Kortsiktig gjeld meglerforetak	0	5 296
Kortsiktig gjeld egne eiendommer	1 572	2 417
Leverandørgjeld	8 451	8 293
Skyldige offentlige avgifter	73 260	75 873
Sum	83 283	91 879

Note 39. Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter

	2015	2014
Påløpte feriepenge og arbeidsgiveravgift	7 183	6 774
Mottatte ikke opptjente inntekter/periodiserte kostnader	19 625	5 748
Påløpte kostnader	21 574	21 341
Sum	48 382	33 863

Note 40. Skattekostnad

	2015	2014
Resultat før skattekostnad	1 088 419	607 914
Permanente forskjeller		
Andre forskjeller	874	527
Tap salg aksjer	-14 220	0
3 % på utdelinger fra deltakerlignede fra selskap	2 754	13 031
Urealisert (gevinst) / tap - selskapsporteføljen	17 007	-33 353
Urealisert (gevinst) / tap - kollektivporteføljen	-1 692 279	-2 326 388
Tilbakeført andel resultat norske datterselskap og deltakerlignede selskap	-897 587	-770 613
Tilbakeført andel resultat utenlandske datterselskap og deltakerlignede selskap	-18 919	-30 590
Andel skattemessig resultat norske datterselskap og deltakerlignede selskap	306 646	282 398
Andel skattemessig resultat utenlandske datterselskap og deltakerlignede selskap	74 728	126 915
Endring midlertidig forskjeller		
Endring midlertidig forskjeller driftsmidler	1 189	246
Endring midlertidig forskjeller pensjonsforpliktelser	-35 140	-10 357
Endring midlertidig forskjeller som ikke inngår i beregning av utsatt skatt		
Avsetning til risikoutjevningfond	-545 395	-118 611
Årets skattegrunnlag	-1 711 923	-2 258 881
Overført fra/(til) fremførbart underskudd	1 711 923	2 258 881
Grunnlag betalbar skatt	0	0
Fremførbart underskudd fra tidligere år iht ligning 2014	-7 235 160	
Årets endring i fremførbart underskudd	-1 711 922	
Årets endring i fremførbart underskudd - datterselskap	10 057	
Sum fremførbart underskudd pr. 31.12.2015	-8 937 025	
Spesifikasjon av grunnlag for utsatt skatt		
Obligasjoner og aksjer	9 052 967	6 795 982
Investeringseiendom / Aksjer i datterforetak	1 146 852	812 447
Andeler i deltakerlignede selskap	244 493	1 105 171
Driftsmidler	-3 077	-1 960
Pensjonsforpliktelse	-38 525	-8 470
Omarbeidet pensjonsforpliktelse 2014		-65 195
Fremførbart underskudd	-8 937 025	-7 207 231
Grunnlag for utsatt skatt	1 465 685	1 430 744
25% / 27% utsatt skatt	366 421	386 301
Skattekostnad		
Resultatført endring av utsatt skatt	-30 101	171 492
Skatt på andre resultatkomponenter	10 221	0
Betalbar skatt	0	0
Sum skattekostnad	-19 880	171 492

Note 41. Ansatte og tillitsvalgtes lønns- og låneforhold

Lønnskostnader	2015	2014
Lønninger	67 573	64 277
Arbeidsgiveravgift	11 233	11 004
Pensjonskostnader	13 950	15 231
Andre ytelser	1 639	1 691
Sum	94 395	92 203

Selskapet har i regnskapsåret sysselsatt gjennomsnittlig 71 årsverk.

	Fastlønn	Bonus	Årets pensjon-optjening	Lån i selskapet	Rentesats pr. 31.12.15	Avdragsplan
Ledende ansatte						
Åmund T. Lunde, administrerende direktør	3 091		381	1 480	2,7	S / 18 år
Paul Høiness, finansdirektør	2 373		435	0		
Kjetil Houg, investeringsdirektør	1 850	1 810	373	2 000	2,7	S / 19 år
Hanne Myre, ansvarshavende aktuar	1 603		413	0		
Harald Hjelde, IKT direktør ¹	694		175	2 758	2,25	S / 22 år
Mette K. Johannessen, IT direktør	939		300	0		
Stig Sæther, pensjonsdirektør	1 176		397	0		
Lise Karlsen, juridisk direktør	1 191		500	0		
Ansatte				61 033	2,7	
Sum	12 917	1 810	2 974	67 271		

	Styre-honorar	Revisjons-utvalg	Kontroll-komité	Lån i selskapet	Rentesats pr. 31.12.15	Avdragsplan
Bjarne Borgersen, styrets leder ²	250					
Oluf Ulseth, nestleder ²	175					
Hilde Kjelsberg ²	145	72				
Mari Sanden ²	145			1 816	2,25	A / 24,5 år
Vigdis Merete Almestad ²	145	48				
Mette Cecilie Skaug ²	145			2 000	2,7	A / 26 år
Jon Henrik Piela ²	145			319	2,7	A / 2,5 år
Ketil Wang, Observatør i OPF og styremedlem i OF ²	110	48				
Roger Dehlin, varamedlem i OPF ²	145					
Ian W. Kenworthy, leder ²			85			
Gro Løken ²			66			
Preben Jacobsen ²			66			
Tone Karen Haugland, varamedlem ²			66			
Sum	1 405	168	283	4 135		

1. Fratrådt i løpet av året.

2. Honorar utbetales av konsernet og gjelder samlet godtgjøring for verv i styret i Oslo Pensjonsforsikring AS og styret i Oslo Forsikring AS.

Pensjonsrettigheter

Administrerende direktør deltar på samme måte som øvrige ansatte i selskapets pensjonsordning. Det gis ikke pensjonsopptjening utover 12 G.

Sluttvederlag

Administrerende direktør har rett til etterlønn i en periode på 6 måneder etter utløpet av den ordinære oppsigelsestiden.

Ledelse

Ledelsen har ikke mottatt godtgjørelser eller økonomiske fordeler fra andre foretak i samme konsern, enn det som er vist over. Det er ikke gitt tilleggs godtgjørelse for spesielle tjenester utenfor de normale funksjoner for en leder.

(Note 41 fortsetter)

Retningslinjer for lederkompensasjon

Hovedpunktene for OPFs retningslinjer til lederkompensasjon kan kort oppsummeres som: Det er fastsatt tak for bonus. Den er knyttet opp mot målbare prestasjonskriterier og derav honoreres gode resultater for å unngå kortsiktige motiver. Den betingede bonusen utbetales med like årlige beløp over en treårs periode regnet fra bonusfastsettelsestidspunktet, forutsatt at etterfølgende resultater på selskaps- og individnivå tilsier at den betingede bonus kan utbetales, og at den ansatte sitter i uoppsagt stilling.

	2015	2014
Utgifter til styret, revisjonsutvalg, godtgjørelsesutvalg og kontrollkomite	1 857	2 147
Internrevisjon	1 500	1 658
Revisjonshonorar lovpålagt	963	682
Revisjonshonorar andre attestasjoner	0	22
Revisjonshonorar skatterådgivning	288	508
Andre tjenester utenfor revisjonen	410	80
Sum revisjon	3 161	2 950

Note 42. Transaksjoner med nærstående parter

Morselskap	2015	2014
Resultatposter		
Premieinntekter	3 021 650	3 154 399
Renter ansvarlig lån	75 218	75 218
Balanseposter		
Kundefordringer	-149 263	337 614
Ansvarlig lån	-1 240 000	-1 240 000

Note 43. Betingede forpliktelser

Betingede forpliktelser reguleres av inngåtte rammeavtaler vedrørende sikkerhetsstillelse ved derivattransaksjoner. Avtalene har klausuler som regulerer terskelverdi, minimumsbeløp, markedsverdi, sikkerhetsstillelse og mislighold.

	2015	2014
Norsk Stat Cert 371 210916, motpart Danske Bank A/S	50 000	0
Norsk Stat 14/24, motpart Danske Bank A/S	60 000	0
Norsk Stat 15/25, motpart Danske Bank A/S	75 000	0
Norsk Stat 08/19, motpart Danske Bank A/S	0	100 000
Sum Danske Bank A/S	185 000	100 000
Norsk Stat Cert 371 210916, motpart Svenska Handelsbanken	50 000	0
Sum Svenska Handelsbanken	50 000	0
Finnvera PLC 10/15, motpart Nordea Bank Finland Plc	0	180 000
Norsk Stat 08/19, motpart Nordea Bank Finland Plc	70 000	0
Norsk Stat 12/23, motpart Nordea Bank Finland Plc	95 000	0
KFW Bankengruppe 09/19, motpart Nordea Bank Finland Plc	0	200 000
Sum Nordea Bank Finland Plc	165 000	380 000
Norsk Stat Cert 364 160915, motpart DNB	0	170 000
Norsk Stat Cert 364 150616, motpart DNB	190 000	0
Norsk Stat Cert 371 211216, motpart DNB	80 000	0
Norsk Stat 04/15, motpart DNB	0	50 000
Norsk Stat 12/23, motpart DNB	160 000	0
Norsk Stat 14/24, motpart DNB	0	90 000
Norsk Stat 08/19, motpart DNB	0	150 000
Sum DNB	430 000	460 000
Norsk Stat Cert 364 170615, motpart SEB Merchant Banking (FX og Swap)	0	200 000
Norsk Stat Cert 364 160915, motpart SEB Merchant Banking (FX og Swap)	0	90 000
Norsk Stat 08/19, motpart SEB Merchant Banking (FX og Swap)	100 000	0
Norsk Stat 10/21, motpart SEB Merchant Banking (FX og Swap)	120 000	50 000
Norsk Stat 12/23, motpart SEB Merchant Banking (FX og Swap)	0	56 000
Norsk Stat 14/24, motpart SEB Merchant Banking (FX og Swap)	110 000	110 000
Norsk Stat Cert 364 160316, motpart SEB Merchant Banking (Futures)	180 000	0
Norsk Stat Cert 364 150616, motpart SEB Merchant Banking (Futures)	40 000	0
Norsk Stat 08/19, motpart SEB Merchant Banking (Futures)	30 000	0
Norsk Stat 10/21, motpart SEB Merchant Banking (Futures)	100 000	185 000
Sum SEB Merchant Banking	680 000	691 000
Sum	1 510 000	1 631 000

Tusen kroner	Note	2015	2014
TEKNISK REGNSKAP			
Premieinntekter			
Forfalte premier brutto	18	4 084 610	4 288 471
-Avgitte gjenforsikringspremier	20	-1 825	-1 825
Overføring av premiereserve fra andre forsikringsselskaper/pensjonskasser	19	9 898	3 413 568
Sum premieinntekter for egen regning		4 092 683	7 700 214
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	5	554 737	441 870
Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	6	1 505 058	1 486 742
Netto driftsinntekt fra eiendom	5	-327	5 482
Verdiendringer på investeringer	7	1 908 227	2 585 269
Realisert gevinst og tap på investeringer	8	-563 389	-112 709
Sum netto inntekt fra investeringer i kollektivporteføljen		3 404 306	4 406 654
Andre forsikringsrelaterte inntekter	22	187 605	178 699
Erstatninger			
Utbetalte erstatninger			
Brutto	22	-2 507 955	-2 351 789
-Gjenforsikringsandel av utbetalte erstatninger	20	0	53
Endring i erstatningsavsetninger			
Brutto	20	156 622	51 709
-Endring av gjenforsikringsandel av erstatningsavsetninger	20	-2 455	-6 481
Overføring av premiereserve til andre forsikringsselskaper/pensjonskasser		0	-9 451
Sum erstatninger		-2 353 788	-2 315 959
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse - kontraktsfastsatte forpliktelser			
Endring i premiereserve	24	-1 695 876	-6 313 002
Endring i tilleggsavsetninger	25	-86 102	-300 000
Endring i kursreguleringsfond	26	-1 692 279	-2 326 390
Endring i premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond	29	-30 065	-16 802
Endring i tekniske avsetninger for skadevirksomheten			
Til (fra) tekniske avsetninger for skadevirksomheten	30	-102 261	-49 261
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse - kontraktsfastsatte forpliktelser		-3 606 583	-9 005 455
Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser			
Overskudd på avkastningsresultat		-82 160	-314 828
Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene		-536 889	-103 388
Sum midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser	29	-619 049	-418 216
Forsikringsrelaterte driftskostnader			
Forvaltningskostnader		-56 171	-47 545
Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader		-99 328	-82 779
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader	21	-155 499	-130 324
Resultat av teknisk regnskap		949 675	415 613

Tusen kroner	Note	2015	2014
IKKE-TEKNISK REGNSKAP			
Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	5	39 652	49 462
Renteinntekter og utbytte mv på finansielle eiendeler	6	170 234	185 506
Netto driftsinntekt fra eiendom	5	0	0
Verdiendringer på investeringer	7	20 754	30 175
Realisert gevinst og tap på investeringer	8	739	8 241
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		231 379	273 384
Andre inntekter	31	7 547	18 947
Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen			
Forvaltningskostnader		-6 241	-5 282
Andre kostnader		-93 941	-92 239
Sum forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen	21	-100 182	-97 521
Resultat av ikke teknisk regnskap		138 744	194 810
Resultat før skattekostnad			
Skattekostnader	40	-22 670	-288 273
Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesbaserte pensjonsordninger - ytelser til ansatte	37	37 856	-28 628
Skatt på andre resultatkomponenter	40	-10 221	7 730
Totalresultat		1 093 384	301 252
Disponeringer			
Overført (fra) / til risikoutjevningfond	23	545 395	118 611
Overført (fra) / til annen egenkapital		547 989	182 641
Sum disponeringer		1 093 384	301 252

EIENDELER	Note	2015	2014
EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN			
Immaterielle eiendeler			
Andre immaterielle eiendeler	34	3 302	4 383
Sum immaterielle eiendeler		3 302	4 383
Investeringer			
Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak			
Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	9	831 778	513 347
Fordringer på og verdipapirer utstedt av datterforetak, tilknyttede foretak og fellesk.foretak	10	1 169	127 755
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
Investeringer som holdes til forfall	11	407 841	475 660
Utlån og fordringer	12	3 460 918	3 012 794
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
Aksjer og andeler	13	468 979	0
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	14	1 464 026	2 055 828
Sum investeringer		6 634 711	6 185 384
Fordringer			
Andre fordringer	32	125 770	24 568
Sum fordringer		125 770	24 568
Andre eiendeler			
Anlegg og utstyr	33	1 806	3 803
Kasse, bank	17	511 306	476 935
Sum andre eiendeler		513 112	480 738
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter			
Opptjente ikke mottatte leieinntekter		29 451	47 789
Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		11 169	4 408
Sum forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	35	40 620	52 197
Sum eiendeler i selskapsporteføljen		7 317 515	6 747 270
EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJEN			
Investeringer i kollektivporteføljen			
Bygninger og andre faste eiendommer			
Investeringseiendommer	9	0	108 757
Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak			
Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	9	11 078 671	9 679 217
Fordringer på og verdipapirer utstedt av datterforetak, tilknyttede foretak og fellesk.foretak	10	5 967	192 922
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
Investeringer som holdes til forfall	11	3 866 173	4 531 998
Utlån og fordringer	12	14 761 096	12 492 120
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
Aksjer og andeler	13	21 915 634	19 845 717
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	14	18 380 620	19 499 619
Utlån og fordringer	15	242 364	175 317
Finansielle derivater	16	0	71 088
Andre finansielle eiendeler	17	1 786 759	1 014 142
Sum investeringer i kollektivporteføljen		72 037 284	67 610 897
SUM EIENDELER		79 354 799	74 358 167

EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE	Note	2015	2014
Innskutt egenkapital			
Selskapskapital			
Aksjekapital		900 000	900 000
Overkurs		530 000	530 000
Sum innskutt egenkapital		1 430 000	1 430 000
Opptjent egenkapital			
Fond			
Risikoutjevningfond	23	872 548	327 153
Annen opptjent egenkapital		3 994 168	3 446 179
Sum opptjent egenkapital		4 866 716	3 773 332
Ansvarlig lånekapital mv.			
Annen ansvarlig lånekapital	36	1 240 000	1 240 000
Sum ansvarlig lånekapital mv.		1 240 000	1 240 000
Forsikringsforpliktelser i livsforsikring - kontraktsfastsatte forpliktelser			
Premiereserve	24	55 218 176	54 982 397
Tilleggsavsetninger	25	2 092 747	2 016 810
Kursreguleringsfond	26	9 339 523	7 647 246
Erstatningsavsetning	28	740 484	0
Premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond	29	1 846 801	876 316
Andre tekniske avsetninger for skadevirksomheten	30	653 979	705 884
Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring - kontraktsfastsatte forpliktelser		69 891 710	66 228 653
Avsetninger for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	37	38 525	73 665
Forpliktelser ved skatt			
Forpliktelser ved utsatt skatt	40	448 459	415 568
Sum avsetninger for forpliktelser		486 984	489 233
Forpliktelser			
Finansielle derivater tilknyttet selskapsporteføljen	16	30 350	11 273
Finansielle derivater tilknyttet kollektivporteføljen	16	1 273 026	1 055 091
Andre forpliktelser	38	88 587	98 340
Sum forpliktelser		1 391 963	1 164 704
Påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter			
Andre påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	39	47 426	32 245
Sum påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter		47 426	32 245
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE		79 354 799	74 358 167

POSTER UTENOM BALANSEN

Betingede forpliktelser	43		
-------------------------	----	--	--

Oslo 29. mars 2016

Bjørn Borgersen
styreleder

Hilde Kjelsberg

Mette Cecilie Skaug

Jon-Henrik Piela

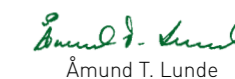
Mari Sanden

Oluf Ulseth

Vigdis Merete Almestad

Åmund T. Lunde
adm. direktør

	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital		
	Aksje-kapital	Overkurs fond	Sum innskutt egenkapital	Risiko utjevnings-fond	Annen opptjent egenkapital	Sum opptjent egenkapital
2015						
Egenkapital 01.01.2015	900 000	530 000	1 430 000	327 153	3 446 179	3 773 332
Årets endringer /disponeringer			0	545 395	547 989	1 093 384
Egenkapital UB	900 000	530 000	1 430 000	872 548	3 994 168	4 866 716

Selskapets aksjekapital består av 720.000 aksjer à kr. 1.250. Det er kun en aksjeklasse og vedtektene inneholder ingen stemmebegrensninger. Selskapet eies 100 % av Oslo kommune.

	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital			
	Aksje-kapital	Overkurs fond	Sum innskutt egenkapital	Fond for urealiserte gevinster	Risiko utjevnings-fond	Annen opptjent egenkapital	Sum opptjent egenkapital
2014							
Opptjent egenkapital 01.01.2014	900 000	530 000	1 430 000	18 046	208 542	3 274 017	3 500 605
Korrigert IB pensjonsforpliktelser*						-28 524	-28 524
Reklassifisert**				-18 046		18 046	0
Årets disponeringer					118 611	182 641	301 252
Egenkapital 31.12.2014	900 000	530 000	1 430 000	0	327 153	3 446 179	3 773 332

Endring av regnskap i forhold til tidligere perioder

Endringene av IAS 19 vedrørende pensjonsforpliktelser for ansatte i OPF har pliktig anvendelse fra regnskapsår som startet 1. januar 2015, med retrospektiv anvendelse på 31.12.2014 tallene. Dette er vist i tabellen under.

Egenkapital pr. 31.12.2013	3 274 017
* Effekt av implementering av IAS19 (nullstilling av korridor)	-28 524
** Reklassifisering av fond for urealiserte gevinster	18 046
Omarbeidet IB 01.01.2014	3 263 539
Totalresultat	301 251
Disponeringer til RUF	-118 611
Egenkapital pr. 31.12.2014	3 446 179
Resultat iht avgitt regnskap 2014	607 914
* Effekt av implementering av IAS19 (redusert pensjonskostnad)	2 509
Resultat før skattekostnad i omarbeidet resultat	610 423
Skattekostnad	-288 273
Resultat før andre resultatkomponenter	322 150
Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesbaserte pensjonsordninger - ytelser til ansatte	-28 628
Skatt på andre resultatkomponenter	7 730
Totalresultat	301 252

	2015	2014
KONTANTSTRØM FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER		
Innbetaling premier/premiefond	4 082 785	4 286 646
Innbetaling av premiereserve fra andre forsikringsselskaper/pensjonskasser	9 898	3 413 568
Innbetaling renter fordring datterselskap	5 338	36 772
Innbetaling refusjoner	146 338	144 301
Innbetaling leieinntekter eiendom	-327	5 482
Innbetaling finansielle eiendeler	2 507 766	2 292 026
Innbetaling lån fra kunder	1 267 821	1 120 632
Innbetaling salg av aksjer og andeler	2 693 898	2 670 616
Innbetaling utbytte	328 950	271 678
Innbetaling salg av obligasjoner, sertifikater m.v.	8 713 232	7 858 629
Innbetaling fra datterselskap	559 013	109 758
Inn-/utbetaling vedrørende driften	199 379	1 424 962
Utbetaling vedrørende driften	-255 681	-230 355
Utbetaling av premiereserve til andre forsikringsselskaper/pensjonskasser	0	-9 451
Utbetaling pensjoner	-2 507 955	-2 351 789
Utbetaling finansielle eiendeler	-2 630 095	-1 562 871
Utbetaling kjøp av aksjer i datterselskap	-1 285 817	-1 648 794
Utbetaling lån til kunder	-1 362 252	-1 235 517
Utbetaling kjøp av aksjer og andeler	-2 227 974	-3 354 166
Utbetaling kjøp av obligasjoner, sertifikater m.v.	-9 436 380	-13 332 844
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	807 937	-90 717
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		
Utbetaling kjøp av driftsmidler mv.	-951	-3 668
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-951	-3 668
Netto endring i kontanter og bankinnskudd	806 986	-94 385
Beholdning av kontanter og bankinnskudd ved periodens begynnelse	1 491 078	1 585 463
Beholdning av kontanter og bankinnskudd ved periodens slutt	2 298 064	1 491 078
Andre finansielle eiendeler	1 786 758	1 014 142
Kasse, bank	511 306	476 936
Beholdning av kontanter og bankinnskudd ved periodens slutt	2 298 064	1 491 078

Note 1. Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i henhold til regnskapsloven, med de tillegg og unntak som følger av forskrift 16. desember 1998 nr. 1241 (forskrift om årsregnskap, forsikringselskap). Årsregnskapet er således utarbeidet med utgangspunkt i prinsipp om historisk kost, med følgende unntak:

- investeringseiendom er målt til virkelig verdi
- eierandeler i datterselskaper er vurdert etter egenkapitalmetoden
- finansielle eiendeler og gjeld (herunder finansielle derivater) vurdert til virkelig verdi over resultatet

Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til balansedagens kurs. Resultatregnskapet for utenlandske datterselskaper er omregnet til gjennomsnittskurs, mens balanseposter er omregnet til dagskurs. Alle beløp i regnskap og noter er presentert i tusen norske kroner uten desimal med mindre annet er angitt.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er det foretatt regnskapsmessige estimater og skjønnsmessige vurderinger. Dette vil påvirke regnskapsførte verdier av eiendeler og gjeld, inntekter og kostnader. Områder hvor det er utvist skjønnsmessige vurderinger og estimater er omtalt.

Resultatregnskap

Resultatregnskapet er sammensatt av teknisk regnskap og ikke-teknisk regnskap. Teknisk regnskap inneholder inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen og kostnader fra forsikringsdriften, mens inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen og driftskostnader for selskapet fremkommer under ikke-teknisk regnskap.

Balanse - eiendeler

På eiendelssiden i balansen er finansielle eiendeler adskilt i selskapsportefølje og kollektivportefølje. Finansielle eiendeler blir ved første gangs innregning klassifisert i en av følgende kategorier:

- finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet
- investeringer som holdes til forfall regnskapsført til amortisert kost
- utlån og fordringer regnskapsført til amortisert kost

Finansielle eiendeler som er klassifisert som eiendeler der endringer i virkelig verdi resultatføres, er i stor grad eiendeler som omsettes i et marked, slik at verdien kan fastsettes med stor grad av sikkerhet.

Balanse - egenkapital og forpliktelser

På gjeldssiden i balansen fremkommer selskapets egenkapital, forsikringsforpliktelser og andre avsetninger og forpliktelser. Innskutt egenkapital består av aksjekapital og overkurs, mens opptjent egenkapital består av risikoutjevningfond og annen opptjent egenkapital. Annen ansvarlig lånekapital er gitt av Oslo kommune.

I henhold til IFRS 4 må det være knyttet betydelig forsikringsrisiko til kontrakten for at den skal defineres som en forsikringskontrakt. Forsikringskontraktene selskapet tilbyr tilfredsstiller dette kravet. Nivået på de regnskapsførte forpliktelsene står i forhold til forsikringskundernes kontraktmessige rettigheter.

ENDRINGER AV REGNSKAP I FORHOLD TIL TIDLIGERE PERIODER

Det er foretatt enkelte reklassifiseringer i regnskapet i forhold til tidligere perioder i forbindelse med prinsippendringer ved overgang til IAS 19 som standard for behandling av pensjonsforpliktelser egne ansatte. Sammenlikningstall er omarbeidet tilsvarende. Dette medfører at enkelte linjer og noter ikke er direkte sammenlignbare med årsregnskapet for 2014. Oppstillingen nedenfor viser totale endringer som er foretatt.

Resultatregnskapet	Opprinnelig 2014	Omarbeidet 2014	Endret
Resultat før skatt	607 914	610 423	2 509
Skattekostnad	-287 596	-288 273	-677
Aktuarielle gevinster og tap	-	-28 628	-28 628
Skatt på aktuarielle gevinst og tap	-	7 730	7 730
Totalresultat	320 318	301 252	-19 066

Balansen	Opprinnelig 2014	Omarbeidet 2014	Endret
Annen egenkapital	3 493 770	3 446 178	-47 592
Pensjonsforpliktelse	8 470	73 665	65 195
Utsatt skatt	433 171	415 568	-17 603

IMMATERIELE EIENDELER

Immaterielle eiendeler er en identifiserbar, ikke-monetær eiendel uten fysisk substans som kontrolleres av selskapet og som man forventer økonomiske fordeler fra. Typiske relevante eiendeler er IT systemer og lisenser.

Utgifter til utvikling, oppdatering og vedlikehold av immaterielle eiendeler må vurderes opp mot definisjonen for balanseføring. Normalt følger tre faser: Forprosjekt, applikasjonsutvikling og oppfølging etter implementering.

Aktiverte kostnader avskrives normalt over 3 år. Dersom balanseført verdi er høyere enn gjenvinnbart beløp foretas det nedskrivning.

INVESTERINGSEIENDOMMER

Ved regnskapsmessig presentasjon er formålet med investeringen lagt til grunn. Eiendomsinvesteringer består av direkte eide eiendommer, eiendommer organisert som AS og eiendommer organisert som ANS/KS. Eiendomsinvesteringene er vurdert til virkelig verdi slik dette er definert i IFRS 13. Endringer i virkelig verdi resultatføres.

Eksterne verddivurderinger blir innhentet for eiendomsfond. For verdssetting av eiendommer eid direkte eller gjennom datterselskaper benyttes kontantstrømsmodeller med definerte forutsetninger og markedsverdivurderinger. Kvalitetssikring utføres for den enkelte eiendom og for totalporteføljen.

Eiendommer vurderes til virkelig verdi med bakgrunn i verddivurderinger gjennomført av Eiendomshuset Malling & Co etter en modell utarbeidet i samarbeid med OPF. Modellen tar utgangspunkt i neddiskontert kontantstrøm over 30 år og med forutsetninger for markedsleie og avkastningskrav som er basert på empirisk informasjon fra leie- og transaksjonsmarkedet for eiendom. Modellen som benyttes genererer en forventet periodisert kontantstrøm basert på dagens leiemarked i området rundt eiendommen. De periodiserte kontantstrømmene genereres ved hjelp av noen parametere som beskrevet under:

- periode med kontantstrøm fra løpende kontrakter
- periode uten leieinntekt som skyldes planlagt oppgradering eller forventet ledighet etter utløp av dagens leiekontrakter.
- ny leiekontrakt eller periode med opsjon på løpende kontrakter
- forventet ledighet i et åpent marked (generelt for området)
- periode med ny leiekontrakt basert på typisk kontraktslengde i markedet.

Inndataene for de ulike periodene hentes fra lokale meglers erfaring eller tilgjengelig statistikk innenfor nærområdet. Sluttverdi settes ved å dele netto kontantstrøm for de 20 siste årene med gjeldende real-avkastningskrav i markedet (yield). Sluttverdien representerer 25–35 prosent av den totale diskonterte kontantstrømmen.

AKSJER OG ANDELER I DATTERSLSKAP, TILKNYTTETE FORETAK OG FELLESKONTROLLERTE FORETAK

Alle investeringer i datterselskaper er i forbindelse med kjøp av fast eiendom, med unntak av OPF Private equity IS/AS, og Oslo Forsikring AS. Datterselskapenes selskapsregnskaper er utarbeidet etter regnskapslovens regnskapsprinsipper. Eiendommene som er selskapenes vesentlige eiendel vurderes til kostpris og avskrives lineært over eiendommens levetid. Ved varig verdifall nedskrives eiendommene.

Aksjer og andeler i datterforetak i tilknytning til eiendomsinvesteringer er i selskapsregnskapet bokført etter egenkapitalmetoden. Datterforetakenes regnskap er omarbeidet i samsvar med de prinsipper som gjelder for selskapsregnskapet. Tilsvarende gjelder for aksjer og andeler i tilknyttede foretak.

FORDRINGER PÅ OG VERDIPAPIER UTSTEDT AV DATTERFORETAK, TILKNYTTETE FORETAK OG FELLESKONTROLLERTE FORETAK

Selskapet har ved investeringer i eiendom gitt langsiktig lån til heleide datterselskaper som renteberegnes. Lånene er oppført til pålydende.

FINANSIELLE EIENDELER SOM MÅLES TIL AMORTISERT KOST

Investeringer som holdes til forfall

Obligasjonene er anskaffet til varig eie og skal holdes til forfall. Overkurs og underkurs ved anskaffelsen amortiseres over obligasjonens gjenværende løpetid. I resultatregnskapet inngår amortisert beløp som korreksjon til renteinntekten.

Utlån og fordringer

Utlån og fordringer er finansielle eiendeler med faste eller bestembare betalinger, og som ikke omsettes i et aktivt marked eller som selskapet har intensjon om å selge på kort sikt eller har øremerket til virkelig verdi over resultat. Utlån og fordringer innregnes i balansen første gang til virkelig verdi. Påfølgende måling skjer til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode med eventuell nedskrivning for kredittap.

Utlån består hovedsakelig av utlån til medlemmer av pensjonsordningen i Oslo kommune, mens fordringer er knyttet til investeringer i obligasjonsmarkedet. I resultatregnskapet inngår amortisert beløp på fordringer som korreksjon til renteinntekten.

Nedskrivning av finansielle eiendeler som måles til amortisert kost

Ved sannsynlighet for verdiforringelse og behov for nedskrivninger vektlegges debitors finansielle stilling, kontantstrøm og konkurrisisiko. Er det objektive bevis for verdifall, i form av kontraktsbrudd mislighold eller konkurrisiko, foretas nedskrivning.

AKSJER OG ANDELER/OBLIGASJONER OG ANDRE VERDIPAPIRER MED FAST AVKASTNING

Aksjer, andeler, obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning er ført opp med virkelig verdi i regnskapet. For finansielle eiendeler innenfor denne kategorien kan tilordningen være pliktig eller bestemt regnskapsført til virkelig verdi over resultatet. Inntjening og verdi vurderes og rapporteres på grunnlag av virkelig verdi.

Virkelig verdi av investeringer notert i et marked er basert på gjeldende kurser. Likvide aksjer verdsettes på basis av priser levert fra ulike leverandører.

Dersom markedet for verdipapiret ikke er aktivt, notert på børser eller tilsvarende, benytter selskapet verdsettelsesteknikker basert på observerbare markedsdata for å estimere markedsverdien. Estimater baseres på markedsforhold som foreligger på balansedagen.

For aksjefond og andeler i utenlandske selskaper benyttes sist oppgitte kurs. Dersom prisbildet anses som utdatert, justeres prisen etter en markedsindeks.

For rentebærende verdipapirer som ikke prises direkte i markedet beregnes en antatt markedsverdi basert på et fastsatt kredittpåslag angitt ved en kredittkurve. Det benyttes eksterne kilder, primært Nordic Bond Pricer, som tilbyr en uavhengig prisingstjeneste for obligasjoner og leverer ukentlig oppdatering av kredittkurver. Prisene oppdateres daglig, basert på endringer i det generelle rentenivået, mens kredittkurver endres jevnlig, minimum månedlig.

Endringer i netto urealisert mer- eller mindreværdi resultatføres. Kollektivporteføljens andel føres mot kursreguleringsfondet, mens selskapets andel føres mot fond for urealiserte gevinster i balansen.

FINANSIELLE DERIVATER, SIKRING OG VALUTA

Finansielle derivater benyttes til å sikre risikoeksponeringen, herunder finansielle eiendeler. Finansielle derivater balanseføres til virkelig verdi på det tidspunktet avtalene inngås. Positive verdier presenteres som eiendeler og negative verdier som forpliktelser. Ved etterfølgende måling regnskapsføres valutaterminer, futures, rente- og valutawapper, aksjeopsjoner og øvrige derivater til virkelig verdi. Verdifastsettelsen av derivater er basert på observerbare markedspriser primært som børshandlede instrumenter, alternativt avledet fra løpende markeds-kvoterte instrumenter.

Økonomisk sikring av valutaeksponering gjøres gjennom derivater. Som hovedregel er alle renteinvesteringer og eiendomsinvesteringer i fremmed valuta sikret fullt ut tilbake til norske kroner. For aksjeinvesteringer i fremmed valuta ligger sikringsgraden med tillatte svingninger mellom 90 og 100 prosent. Selskapet benytter ikke regnskapsmessig sikringsbokføring.

ANDRE FINANSIELLE EIENDELER

Andre finansielle eiendeler består av bankinnskudd i kundeporteføljen og netto likviditet tilknyttet eiendomsinvesteringene i konsernregnskapet. Posten defineres som kontantekvivalenter og inngår i beholdningen av kontanter og bankinnskudd i kontantstrømoppstillingen.

ANLEGG OG UTSTYR

Anlegg og utstyr består av kontormaskiner og inventar balanseført til anskaffelseskost med fradrag for lineære avskrivninger.

FORSIKRINGSKONTRAKTER

Forsikringskontraktene er regnskapsført i henhold til gjeldende norsk regnskapsregelverk. Konsernet tilbyr forsikringsprodukter til arbeidsgiverkunder innenfor følgende hovedgrupper:

- Kollektiv pensjon
- Gruppeliv
- Skadeforsikring

Konsernet tilbyr ikke privatforsikringer utover lovpålagte fortsettelsesforsikringer.

Kollektiv pensjon:

Konsernet tilbyr kun kommunale, ytelsesbaserte tjenestepensjonsordninger innenfor kollektiv pensjon.

Pensjonsordningens ytelser samordnes med folketrygden og gir samlet et brutto alderspensjonsnivå på 67,3 prosent (før 1. april 2012 70 prosent) av pensjonsgrunnlaget ved full opptjening. I tillegg omfatter ordningen AFP fra 65 år, uføre-, ektefelle- og barnepensjon og premiefritak ved ervervsuførhet. Ordningen er basert på sluttlønnprinsippet. Regulering av løpende pensjoner og regulering av oppsatte rettigheter er en del av pensjonsordningens ytelser. Etter endringen av uføre-pensjonsordningen i offentlig sektor gjeldende fra 1. januar 2015, er

[Note 1 fortsetter]

arbeidsgivers andel av den samlede uførepensjonsytelsen betydelig redusert.

Oslo kommune har vedtatt ny tjenstepensjonsordning for folkevalgte i kommunen gjeldende fra 1.1.2014. Folkevalgte i kommunen får nå tjenstepensjon ut fra samme prinsipp som stortingspolitikere.

Gruppeliv:

Konsernet tilbyr gruppelevsforbikring som dekker kun dødsrisiko. Produktet er uten overskuddsrett og ved premiefastsetting benyttes en modell for erfaringstarifiering.

Skadeforsikring:

Konsernet tilbyr yrkesskadeforsikring som dekker skader som faller inn under yrkesskadeloven og tariffavtalen i Oslo kommune. I tillegg tilbys ulykkesforsikring som dekker fritidsulykker for ansatte og ulykker for barn og skoleelever i Oslo kommune.

Konsernet tilbyr brann- og tingskadeforsikring på eiendom, motorvognforsikring og ulike ansvarsforsikringer, herunder de lovpålagte ansvarsforsikringene. Kriminalitetsforsikring tegnes for egen regning.

FORSIKRINGSFORPLIKTELSE

Livsforbikring

Premiereserven i kollektiv pensjon utgjør den forsikringstekniske kontantverdien av pensjonsrettigheter som er opptjent på beregnings-tidspunktet. Den inkluderer avsetning til administrasjonsreserve. Konsernet har anvendt et beregningsgrunnlag med 3 prosent beregningsrente frem til 2011. Fra 2012 og fram til 2015 benyttes 2,5 prosent. Fra 2015 er beregningsrenten redusert til 2,0 prosent. Videre benyttes særskilt meldt dødelighets- og uførhetstariff gjeldende fra 1.1.2014. Dødelighetsgrunnlaget som benyttes er Finanstilsynets minimumskrav (K2013FT). Premiereserven er avsatt etter K2013FT med antatt levealderjustering av alderspensjonsytelsene.

Erstatningsavsetningen er den del av premiereserven som er avsatt for å ta høyde for inntrufne uføretillfeller som ennå ikke er ferdig oppgjorte og er på nivå med to års uførerisikopremie. Erstatningsavsetningen er ikke kundefordelt.

Tilleggsavsetningene er fordelt til kundene med betinget virkning og kan anvendes til dekning av eventuelt avkastningsunderskudd. Eventuell negativ avkastning kan ikke dekkes av tilleggsavsetninger.

Kursreguleringsfondet tilsvarer summen av urealiserte gevinster på finansielle omløpsmidler som inngår i kollektivporteføljen.

Premiefondet inneholder forskuddsbetalte premier og eventuelle overskuddsmidler som fordeles til den enkelte kundes premiefonds-konto. Kundene har krav på en garantert avkastning tilsvarende den til enhver tid gjeldende beregningsrenten. Premiefondsmidler kan benyttes til dekning av fremtidige premier.

Skadeforsikring

Finanstilsynet har utarbeidet minimumskrav for premieavsetning (avsetning for ikke opptjent premie), erstatningsavsetning og sikkerhetsavsetning.

Gjenforsikringsandelen av de forsikringstekniske avsetninger er ført som en eiendel i balansen.

Reassuranseavsetning, avsetning til Naturskadepoolen og avsetning til Garantiordningen for skadeforsikring er ikke en del av forsikringsforpliktelsene, og er klassifisert som egenkapital.

Forsikringspremien forfaller til betaling forskuddsvis, og en del av premien vil derfor gjelde perioden etter regnskapsårets slutt. Denne delen av premien avsettes som ikke opptjent premie.

Erstatningsavsetning for gruppelev og skadeforsikring består av forventede utbetalinger for ikke oppgjorte skader, både de som er meldt og de som er inntruffet, men ennå ikke meldt. Endring i erstatningsavsetning føres over resultatregnskapet som erstatningskostnad.

Sikkerhetserstatning er lovbestemt og skal dekke fluktuasjoner i selskapets erstatningsansvar for egen regning.

Alle norske forsikrings-selskaper som tegner brannforsikring er pålagt å delta i Norsk Naturskadepool. Driftsoverskuddet på denne ordningen settes av til et eget naturskadefond. Avsetningen kan bare benyttes til å dekke erstatninger etter naturskader.

Det er opprettet en garantiordning for skadeselskapene. Avsetning til garantiordningen er en garanti for at forsikringstakerens krav blir oppfylt, jfr. lov om forsikringsvirksomhet § 9-1. Inntil fondet har nådd kravet om 1,5 % av summen av de tre siste års direkte brutto opptjente premie, er det avsatt 1 % av årets direkte opptjente premie.

Gjenforsikringsandel av ikke opptjent premie og erstatningsavsetning er ført som eiendeler, og viser reassurandørens andel av forsikringsrelaterte inntekter og erstatningskostnader.

Reassuranseavsetning til dekning av kostnader som vil kunne påløpe dersom en eller flere reassurandører ikke dekker sin del av de samlede erstatningskostnadene er ført som andel av opptjent egenkapital.

PENSJONSFORPLIKTELSE EGNE ANSATTE

Konsernets pensjonsforpliktelse er dekket gjennom en ytelsesbasert tjenstepensjon og innskuddspensjon.

I den ytelsesbaserte pensjonsordningen er netto pensjonsforpliktelse beregnet verdi av brutto pensjonsforpliktelse fratrukket virkelig verdi av pensjonsmidler. Nåverdien av selskapets netto pensjonsforpliktelse avhenger av en rekke demografiske og økonomiske forutsetninger. Nåverdien av pensjonsforpliktelsen er følsom for små endringer i disse forutsetningene .

Regnskapsmessig effekt av endrede forutsetninger føres i sin helhet over utvidet resultat fra 1. januar 2015 i tråd med IAS19. Tidligere ble disse resultateffektene jevnet ut ved å resultatføre estimatavvik over gjennomsnittlig gjenstående tjenestetid for de ansatte uten bruk av korridor på 10 prosent av det høyeste av brutto pensjonsforpliktelse og brutto pensjonsmidler.

Konsernet har fulgt IAS19 for måling av påløpt pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler i 2015. Sammenlikningstall er omarbeidet i avsnittet over om endringer av regnskapsforhold i forhold til tidligere perioder. Renten for obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) er benyttet som diskonteringsrente.

Forutsetninger om dødelighet er basert på et dynamisk dødelighetsgrunnlag utarbeidet av Finans Norge (K2013) med en margin på 5 prosent på startdødeligheten (K2013BE). Uføregrunnlaget er utarbeidet på bakgrunn av uførestatistikken i OPF sammenholdt med statistikk fra NAV. Det er ingen antakelse om reaktivering i uføregrunnlaget.

Det er ingen balanseført pensjonsforpliktelse for ansatte i innskuddspensjonsordningen.

INNTEKTS- OG KOSTNADSFØRINGSPRINSIPPER

Forfalte premier samt reguleringspremie for innværende år omfatter alle beløp som er forfalt i løpet av regnskapsåret. Leieinntekter forskuddsfaktureres og periodiseres over leieperioden. Gevinster/tap føres som inntekt/kostnad på realisasjonstidspunktet. Urealiserte gevinster/tap på finansielle omløpsmidler føres som inntekt/kostnad knyttet til finansielle eiendeler og kollektivporteføljens andel føres til/ fra kursreguleringsfondet. Gevinster/tap ved salg av aksjer beregnes

etter FIFO-metoden (først inn - først ut), mens gevinster/tap ved salg, innløsning og avdrag av obligasjoner og sertifikater beregnes i forhold til gjennomsnittlig anskaffelseskost. Leieavtaler kostnadsføres løpende.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Analysen er utarbeidet på grunnlag av «Foreløpig Norsk Regnskapsstandard. Kontantstrømoppstilling» og viser de faktiske inn- og utbetalinger.

SKATT

Skattekostnad i resultatregnskapet omfatter periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Selskapet har underskudd til fremføring, vesentlig som følge av oppbygging av kursreserver fra tidligere år. Underskuddet benyttes til å motregne skattepliktige overskudd.

Utsatt skatt beregnes og avsettes ved verdijustering av investerings-eiendom med nominell skattesats 25 prosent. For investerings-eiendommer som er anskaffet gjennom kjøp av aksjer i eiendoms-selskaper vil grunnlaget for beregning av utsatt skatt være skattemessig anskaffelseskost på aksjene og bokført verdi på aksjene.

Ved regnskapsavleggelse blir balanseføring av utsatt skattefordel vurdert i forhold til historisk inntjening og forventet fremtidig skattemessig inntekt.

Note 2. Risikoer og risikostyring

Den overordnede risikostyringen i Oslo Pensjonsforsikring AS er innrettet mot at selskapet til enhver tid kan oppfylle de forsikringsmessige forpliktelsene innen de ulike deler av virksomheten. Styret fastsetter overordnede risikostراتيجier og rammer, som implementeres og følges opp på administrativt nivå med periodisk rapportering. Eventuelle brudd på risikorammer, inkludert tiltak for å bringe forholdet i orden, rapporteres løpende.

Selskapets mål er å oppnå en konkurransedyktig og stabil avkastning til våre kunder og eier over tid, samtidig som soliditeten tilfredsstillende alle eksterne og interne krav. Selskapet har en langsiktig investeringsstrategi hvor risikotagningen til enhver tid er tilpasset selskapets risikobærende evne. Selskapet er forutsatt å kunne bære alle risikoer uten å måtte be eier om tilførsel av kapital.

Det er etablert retningslinjer for virksomhetsstyringen (se figur under) som samlet sikrer at selskapet til enhver tid skal være i stand til å identifisere, vurdere, håndtere, overvåke og rapportere risiko som kan hindre oppnåelse av vedtatte mål. Det er etablert retningslinjer for følgende områder:

Utviklingen i kapitalbehov er en sentral størrelse som hensyntas i den finansielle langtidspanleggingen. Selskapet gjennomfører årlig og ved behov egenvurdering av risiko og kapitalbehov, kalt ORSA (Own Risk and Solvency Assessment).

Risikoene er i ORSA gruppert i markedsrisiko, forsikringsrisiko, motpartsrisiko, likviditetsrisiko, operasjonell risiko, forretningsmessig risiko og øvrige risikoer. Brutto risiko, før tapsabsorberende effekt av tekniske avsetninger og skatt, er beregnet til 15,4 milliarder kroner per 31. desember 2015. Av dette utgjør markedsrisiko 92 prosent, forsikringsrisiko 17 prosent, motpartsrisiko 2 prosent og operasjonell risiko 2 prosent. Effekten av diversifisering mellom de ulike risikogrupper er -13 prosent. Det er ikke avdekket kapitalbehov for å dekke tapspotensial knyttet til likviditetsrisiko, forretningsmessig risiko og øvrige risikoer.

MARKEDSRISIKO

Selskapet investerer selskapets kapital og kundenes midler i finansielle instrumenter og fast eiendom. Selskapet blir dermed eksponert for markedsrisiko som følge av endring i rentenivå, aksjemarkedet eller eiendomsmarkedet, endring i kursen på utenlandsk valuta, endring av kredittspreader, samt konsentrasjonsrisiko.

Styrene fastsetter selskapets retningslinjer for markedsrisiko gjennom egen investeringsstrategi, som nærmere definerer risikopolje og relevante risikorammer for kollektivporteføljen og selskaps-

porteføljene. Risikorammene for markedsrisiko er definert gjennom krav til solvenskapitaldekning og rammer for ulike aktivaklasser. Finanstilsynets stresstest I, som beregner risiko i tråd med kapitalkravregelverket solvens II, har vært benyttet til og med 2015. Solvens II-regelverket trådte i kraft fra 1. januar 2016. Beregnet i henhold til Solvens II-regelverket hadde selskapet en samlet markedsrisiko på 14,2 milliarder kroner per 31.12.2015. Brutto kapitalkrav innen markedsrisiko fra de ulike risikoklassene pr. 31.12.15 fordeler seg som følger:

Milliarder kroner og prosent		
Aksjerisiko	12,1	85 %
Eiendomsrisiko	0,0	0 %
Spreadrisiko	2,4	17 %
Renterisiko	1,5	11 %
Valutarisiko	0,3	2 %
Konsentrasjonsrisiko	0,3	2 %
Korrelasjonseffekt	-2,4	-17 %
Sum	14,2	100 %

Ved beregning av det samlede tapspotensialet hensyntas korrelasjonen mellom de ulike risikoklassene ved at det gjøres fradrag for diversifiseringseffektene.

Aksjerisiko

Aksjerisiko er den dominerende markedsrisikoen. Aksjerisiko styres gjennom fastsatte rammer for eksponering, samt gjennom diversifisering innen og mellom ulike geografiske markeder, forvaltningsstrategier og forvaltere. I selskapets forvaltning benyttes derivater for risikoreduksjon samt for kostnads- eller tidseffektiv implementering av tilpasninger i risikoeksponeringen.

Eiendomsrisiko

I kapitalkravberegning etter Solvens II-reglene behandles eiendommer OPF AS eier gjennom aksjeselskaper som såkalte strategiske aksjeinvesteringer (mens i konsernets konsoliderte beregninger anses disse investeringene som eiendomsrisiko). I OPF AS inngår således eiendomsinvesteringene som en del av aksjerisikoen i tabellen ovenfor.

Risikoen for disse eiendomsinvesteringene er knyttet til verdinedskrivning på eiendommene, større tap av leieinntekter, eller større eierkostnader. Selskapet søker å redusere risikoen i porteføljen gjennom diversifisering på type eiendom, geografi, antall og løpetid på leiekontrakter og leietakere.

Fordeling av morselskapets investeringer

Millioner kroner	AAA	AA	A	BBB	BB	B	Ikke ratet	Totalt
Investeringer som holdes til forfall - målt til amortisert kost	1 611	153	613	167	0	0	1 730	4 274
Utlån og fordringer - målt til amortisert kost	4 173	1 099	2 254	1 113	0	0	9 584	18 223
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	5 609	1 691	3 177	3 826	329	195	5 019	19 846
Sum	11 393	2 943	6 044	5 106	329	195	16 333	42 343

Tabellen er basert på Standard & Poor's kredittklassifisering hvor AAA er tilknyttet papirer med høyest kredittverdighet. I investeringsstrategiens rammer for kredittopplysning benyttes skyggerating der offisiell rating ikke foreligger.

Kredittisiko/spreadrisiko

Spreadrisiko er risikoen for negative endringer i verdi av obligasjoner m.v. og kredittengasjementer som følge av generelle endringer i kredittspreader. Selskapet kan redusere spreadrisiko ved å investere i bedre kredittklassifisering eller redusere durasjon i renteporteføljene.

Hoveddelen av selskapets renteportefølje er plassert i lavrisiko-obligasjoner (investment grade). Porteføljene for høyrisikoobligasjoner (high yield) og konvertible obligasjoner forvaltes etter klart definerte risikorammer. En del av porteføljen består av ikke-ratede plasseringer, hvorav en andel er norske kommunale låntakere med lav utstederrisiko (ikke-ratede obligasjoner med kommunale låntakere behandles tilsvarende rating AA i kapitalkravberegningene). Morselskapet OPFs investeringer fordeler seg iht. kreditt-rating som vist i tabellen over.

Tabellen er basert på Standard & Poor's kredittklassifisering hvor AAA er tilknyttet papirer med høyest kredittverdighet.

Renterisiko

Renterisiko er risikoen for verdifall av eiendeler og økning i forpliktelser pga. endringer i rentenivået. OPF styrer renterisikoen gjennom durasjon i renteporteføljene. Ved renteoppgang vil verdipapirer med fast avkastning synke i verdi, men forpliktelsenes verdi i OPF reduseres ikke tilsvarende fordi økte fremtidige renteoverskudd antas å tilfalle kollektivkundene. Ved rentefall vil verdipapirer med fast avkastning stige i verdi, men verdi av forpliktelsene øker ikke tilsvarende fordi fremtidig renteoverskudd til kundene i OPF antas redusert. Renterisiko tilknyttet finansielle eiendeler er angitt i tabellen ovenfor, mens effektene av renteendringer på forpliktelsenes verdi inngår i tapsabsorberende effekt av tekniske avsetninger i solvensberegningene.

Renterisikoen for selskapet er på kort sikt hovedsakelig knyttet til renteoppgang og verdifall for eiendeler, og effektene av umiddelbare stress hensyntas i kapitalkravberegningene. På lengre sikt vil vedvarende lavt rentenivå kunne gjøre det mer utfordrende å innfri målet om lavest mulig og stabile premieinnbetalinger for kollektivkundene. Årlig prising av rentegarantien i OPF innebærer at risikoen ved at rentenivået blir lavere enn grunnlagsrenten i begrenset grad bæres av selskapet.

Valutarisiko

Valutarisiko er risiko for tap ved valutakursbevegelser. Investeringsstrategien legger opp til at selskapet normalt vil sikre 100 prosent av den samlede valutaeksponeringen til enhver tid.

Konsentrasjonsrisiko

Konsentrasjonsrisiko er risikoen for tap som følge av svak eller manglende diversifisering, eksempelvis høy eksponering mot enkeltutstedere, risikoklasser, bransjer, geografiske områder, eller høy konsentrasjon i verdipapirer eller sikkerheter med samme risikoegenskaper. Selskapet styrer konsentrasjonsrisiko gjennom investeringsstrategien som fastsetter maksimale rammer for allokering til de enkelte aktivaklasser og type risiko, kredittklasser, samt maksimal eksponering overfor enkeltutstedere.

FORSIKRINGSRISIKO

I utgangspunktet aksepteres risikoer fra kunder som ligger innenfor selskapets målgruppe, som er begrenset av konsesjonen.

Forsikringsrisiko innen livsforsikring er relatert til endringer i framtidige forsikringsforpliktelser som skyldes endringer i de forsikredes levealder og uførhet. Den dominerende risikoen er knyttet til den økende levealderen (opplevelsesrisiko).

Forsikringsrisikoen innenfor kollektiv pensjon styres i all hovedsak gjennom tett oppfølging av risikoresultatet med eventuelle påfølgende endringer i pristariffen. Risikoutjevningfondet dimensjoneres for å kunne dekke en eventuell katastrofe.

En sensitivitetanalyse for livsforsikringsrisiko viser følgende økning i beste estimat av forsikringsforpliktelsen gitt endringer i dødelighets- og uføregrunnlaget:

Prosentvis endring i forpliktelsen	31.12.2015
Reduksjon i dødeligheten på 20 prosent i alle aldre	3,2 %
Varig økning i uførheten på 25 prosent	0,3 %

Forsikringsrisiko innen gruppelev og skadeforsikring omfatter risiko for tap som følge av at forsikringspremien som skal dekke de framtidige erstatningsutbetalingene og erstatningsavsetningen ikke er tilstrekkelige.

Forsikringsrisikoen innen gruppelev og skadeforsikring styres gjennom årlig prissetting og gjenforsikring. Gjenforsikring benyttes for å avdekke storskaderisiko. I tillegg foretas en gjennomgang av erstatningsavsetningen på kvartalsbasis.

MOTPARTSRISIKO

Motpartsrisiko defineres som risiko for tap som følge av at motparter i derivatposisjoner, inngåtte gjenforsikringsavtaler og øvrige fordringer (herunder bankinnskudd uten avtalt bindingstid, ubetalt leie, og lån med pant i boligeiendom) ikke kan møte sine forpliktelser. Selskapets motpartseksponering er således primært knyttet til ikke-børsnoterte derivater, valutakontrakter og gjenkjøpsavtaler, usikrede bankinnskudd, krav på leieinntekter for selskapets eiendommer, utlån med pant i boligeiendom og inngåtte gjenforsikringsavtaler. Motpartsrisikoen styres bl.a. ved at:

- kun godt kapitaliserte banker hvor selskapets innskudd ikke utgjør en stor andel av totale innskudd, benyttes som bankforbindelser.
- motpartsrisiko i derivathandel styres gjennom krav om bruk av ISDA og CSA- avtaler (som regulerer sikkerhetsstillelse) mot finansinstitusjonene som er motpartene.
- motpartsrisiko på utlån er lav pga. god pantesikkerhet, lav belåningsgrad og gode låntakere.
- alle gjenforsikringselskap selskapet har avtaler med har en finansiell rating på A- eller bedre, og gjenforsikringselskapenes andel utgjør maksimum 20 % av den avgitte risikoen innen hver enkelt forsikringsbransje og/eller kontrakt. I tillegg er egenandelen høy i alle avtalene, og innkreving av utestående beløp skjer kvartalsvis.

[Note 2 fortsetter]

LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko kan oppstå ved endringer i selskapets løpende driftsinntekter eller -utgifter, pensjonsutbetalinger og skade-erstatninger, likviditetseffekt fra rentederivater og valutasikring, og finansiering av endringer i aktivaallokering. Forsikringsavtalene i OPF har gjennomgående høyere premieinnbetalinger enn erstatnings-utbetalinger. Likviditetsstyringen innebærer en minimumsallokering til pengemarkedsporteføljen. Videre styres selskapet, basert på OPFs kundesammensetning og flytteretten som angitt i forsikrings-virksomhetsloven, slik at 25 prosent av forvaltningskapitalen skal kunne realiseres innen 4 måneder, forutsatt normale markeder.

OPERASJONELL RISIKO

Operasjonell risiko er risikoen for økonomiske tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser, systemer, menneskelige feil, i selskapet eller hos underleverandører. Selskapets internkontroll bygger på de prinsipper og den systematikk som er nedfelt i forskrift om risikostyring og internkontroll. Det gjennomføres periodisk vurdering av operasjonell risiko med kartlegging av risiko og utforming av nødvendige tiltak for å redusere eller styre risikoene.

FORRETNINGSMESSIG RISIKO

Forretningsmessig risiko defineres som risikoen for manglende samsvar mellom endringer i inntekter og kostnader fra andre forhold enn markedsrisiko, forsikringsrisiko, motpartsrisiko, likviditetsrisiko og operasjonell risiko. Forretningsrisikoer inkluderer:

- endringer i ulike regelverk for livsforsikring, pensjon og skadeforsikring.
- endringer i kundeadferd, for eksempel krav/ønske om nye produkter, økt fleksibilitet og økte krav til kvalitet, kan medføre behov for omstilling av virksomheten.

Selskapet deltar aktivt i diskusjonen om utviklingen innen offentlig tjenestepensjon og relevant regelverk. Selskapet styrer risiko for manglende samsvar mellom inntekter og kostnader gjennom prinsippene for prising av administrasjonspremie i livsforsikring og kostnads-element i premiene for skadeforsikring.

ØVRIGE RISIKOER

I tillegg til ovenstående risikoer, omfatter selskapets risikovurderings-prosess samsvarsrisiko (compliance) og belønnings-/incentivrisiko.

Finansielle eiendeler

Løpetid	inntil 1 år	1-5 år	5-10 år	over 10 år
Pantelån og innskuddslån	197 473	809 042	1 083 462	2 389 646
Obligasjoner som holdes til forfall	1 285 098	2 839 690	10 216	0
Obligasjoner utlån og fordringer	49 987	3 267 069	8 044 098	1 964 525
Aksjer og andeler	22 580 330	0	0	0
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	3 080 605	10 433 009	4 775 996	1 577 402
Sum	27 193 492	17 348 810	13 913 772	5 931 573
Herav i utenlandsk valuta:				
Aksjer og andeler	12 738 128	0	0	0
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	260 616	3 853 602	1 535 769	1 167 189
Sum	12 998 744	3 853 602	1 535 769	1 167 189

Fiansielle forpliktelser

Løpetid	1 mnd	1-12 mnd	1-5 år	5-10 år	over 10 år	Sum
Ansvarlig lån				1 240 000	1 240 000	
Leverandørgjeld	8 451					8 451
Betingede forpliktelser	1 510 000					1 510 000
Finansielle derivater netto oppgjør	-	1 164 407	47 517	91 452		1 303 376
Sum	1 518 451	1 164 407	47 517	91 452	1 240 000	4 061 827

Risikoen for at selskapet ikke skal ha tilstrekkelig likviditet til å dekke kortsiktig gjeld og løpende drift er svært liten. Innbetalte premier var 4 092 millioner kroner, mens samlede erstatningsutbetalinger var 2 508 millioner. Kostnader til drift av selskapet var 256 millioner kroner.

Forventet utbetalingsprofil pensjonsforpliktelser på forsikringstakere

Beløp	1 år	2-5 år	6-10 år	11-20 år	21-30 år	31-40 år	41-50 år	51-80 år	58-120 år
	2 436 989	9 675 704	12 679 363	24 777 703	20 083 678	12 401 135	5 865 003	2 600 535	1 587

Utbetalingsprofilen viser antatte utbetalingstidspunkter for de fremtidige pensjonsforpliktelsene i OPF og er basert på udskonterte verdier. Forsikringsforpliktelsene i regnskapet er neddiskontert og viser nåverdien på balansetidspunktet.

Note 3. Verdsettelse av eiendeler til virkelig verdi

Nivå 1: Noterte priser (ikke-justerte) i aktive markeder (børs, megler, prissettingstjeneste, reguleringsmyndighet).

Nivå 2: Andre data enn de som inngår i nivå 1, som er observerbare, enten direkte (dvs. som priser) eller indirekte (avledet fra priser).

Nivå 3: Instrument på nivå 3 har data som ikke bygger på observerbare markedsdata (inaktivt marked). Reell virkelig verdi kan derfor avvike hvis instrumentet skulle bli omsatt.

Det har ikke vært betydelige reklassifiseringer fra nivå 1 til nivå 2 i 2015.

	Nivå 1 Kvoterte priser	Nivå 2 Observerbare forutsetninger	Nivå 3 Ikke observerbare forutsetninger	Sum
Selskapsporteføljen 2015				
Aksjer og andeler i datterforetak			832 947	832 947
			100 %	100 %
Aksjer og andeler*				
Aksjer				-
Aksjefond og andeler	221 472			221 472
Hedgefond			247 507	247 507
Infrastruktur				-
Private Equity				-
Indirekte eiendomsfond			-	-
Sum aksjer og andeler	221 472	0	247 507	468 979
	47 %		53 %	100 %
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	243 156	1 220 870		1 464 026
	17 %	83 %		100 %
Derivater				-
Eiendeler				-
Forpliktelser	-3 919	-26 431		-30 350
Sum	-3 919	-26 431	0	-30 350
	13 %	87 %		100 %
Sum finansielle poster som måles til virkelig verdi	460 709	1 194 439	1 080 454	2 735 602
	17 %	44 %	39 %	100 %

	Nivå 1 Kvoterte priser	Nivå 2 Observerbare forutsetninger	Nivå 3 Ikke observerbare forutsetninger	Sum
Kollektivporteføljen 2015				
Aksjer og andeler i datterforetak			11 084 638	11 084 638
			100 %	100 %
Aksjer og andeler*				
Aksjer	5 795 181			5 795 181
Aksjefond og andeler	7 445 457	374 351		7 819 808
Hedgefond			2 580 063	2 580 063
Infrastruktur			1 748 533	1 748 533
Private Equity			2 320 502	2 320 502
Indirekte eiendomsfond			1 651 547	1 651 547
Sum	13 240 638	374 351	8 300 645	21 915 634
	60 %	2 %	38 %	100 %
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	1 617 635	16 762 985		18 380 620
	9 %	91 %		100 %
Utlån og fordringer		242 364		242 364
	0 %	100 %		100 %
Andre finansielle eiendeler	1 786 758			1 786 758
	100 %			100 %
Derivater				-
Eiendeler				-
Forpliktelser	-95 878	-1 177 148		-1 273 026
Sum	-95 878	-1 177 148		-1 273 026
	8 %	92 %		100 %
Sum finansielle poster som måles til virkelig verdi	16 202 553	16 202 552	19 385 283	52 136 988
	32 %	31 %	37 %	100 %

* Aksjer og andeler er bokført til egenkapitalmetoden i selskapsregnskapet. Underliggende eiendommer er vurdert til virkelig verdi og derfor tatt med i hierarkiet.

(Note 3 fortsetter)

Endringer i nivå 3 - Kollektivporteføljen	Aksjer og andeler i datterforetak	Hedgefond	Infrastruktur	Private Equity	Indirekte eiendomsfond	Bokført verdi 2015
Inngående balanse	9 980 896	2 003 470	1 559 684	1 806 672	1 515 365	16 866 087
Tilbakebetalt innbetalt kapital/resultat	-238 797		-4 333	-4 571		-247 701
Solgt	-188 323	-211 407	-29 544	-498 114		-927 388
Kjøpt / innbetalt kapital	1 318 104	302 050	100 745	790 175	96 365	2 607 439
Urealiserte endringer	212 758	485 950	121 981	226 340	39 727	1 086 756
Utgående balanse 31.12.	11 084 638	2 580 063	1 748 533	2 320 502	1 651 457	19 385 193

Selskapsporteføljen 2014	Nivå 1			Nivå 2		Nivå 3		Sum
	Kvoterte priser	Observerbare forutsetninger	Ikke observerbare forutsetninger	Observerbare forutsetninger	Ikke observerbare forutsetninger	Observerbare forutsetninger	Ikke observerbare forutsetninger	
Aksjer og andeler i datterforetak						641 102		641 102
							100 %	100 %
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning		393 263		1 662 565				2 055 828
		18 %		82 %				100 %
Derivater								
Eiendeler								-
Forpliktelse					-11 273			-11 273
Sum derivater					-11 273			-11 273
							100 %	100 %
		393 263		1 651 292		641 102		2 685 657
		18 %		82 %				100 %

Kollektivporteføljen 2014	Nivå 1			Nivå 2		Nivå 3		Sum
	Kvoterte priser	Observerbare forutsetninger	Ikke observerbare forutsetninger	Observerbare forutsetninger	Ikke observerbare forutsetninger	Observerbare forutsetninger	Ikke observerbare forutsetninger	
Aksjer og andeler i datterforetak						9 980 896		9 980 896
							100 %	100 %
Aksjer og andeler								
Aksjer		5 390 116						5 390 116
Aksjefond og andeler		7 208 580		361 830				7 570 410
Hedgefond						2 003 469		2 003 469
Infrastruktur						1 559 684		1 559 684
Private Equity						1 806 673		1 806 673
Indirekte eiendomsfond						1 515 365		1 515 365
Sum		12 598 696		361 830		6 885 191		19 845 717
		63 %		2 %		35 %		100 %
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning		1 598 875		17 900 744				19 499 619
		8 %		92 %				100 %
Utlån og fordringer		175 317						175 317
		100 %						100 %
Andre finansielle eiendeler		1 014 142						1 014 142
		100 %						100 %
Derivater								
Eiendeler		71 088		-				71 088
Forpliktelse		-		-1 055 091				-1 055 091
Sum		71 088		-1 055 091				-984 003
		-7 %		107 %				100 %
Sum finansielle poster som måles til virkelig verdi		15 458 118		17 207 483		16 866 087		49 531 688
		31 %		35 %		34 %		100 %

E ndringer i nivå 3 - Kollektivporteføljen	Aksjer og andeler i datterforetak	Hedgefond	Infrastruktur	Private Equity	Indirekte eiendomsfond	Bokført verdi 2014
Inngående balanse	7 649 635	-	2 335 869	127 245	876 148	10 988 897
Reklassifisert fra nivå 1*		472 182				472 182
Reklassifisert fra nivå 2*		1 576 683				1 576 683
Tilbakebetalt innbetalt kapital	650 911		-977 491	887 276	286 375	847 071
Solgt		-557 405	-	-138 927	-195 662	-891 994
Kjøpt	1 435 409	185 650	-	769 386	173 614	2 564 059
Urealiserte endringer	244 941	326 360	201 306	161 692	374 890	1 309 189
Utgående balanse 31.12.	9 980 896	2 003 470	1 559 684	1 806 672	1 515 365	16 866 087

* Reklassifisert etter revisjon av tilgjengelig informasjon fra fond/forvalter. Resultatposter fremgår av note 9 til 12

Note 4. Avkastning

Kollektivporteføljen	2015	2014	2013	2012	2011
Realisert kapitalavkastning ¹	2,9 %	4,0 %	4,1 %	5,6 %	5,9 %
Verdijustert kapitalavkastning ²	5,1 %	7,6 %	8,8 %	8,6 %	2,5 %

1. Realisert kapitalavkastning angir den beregnede avkastning på kollektivporteføljen basert på årets realiserte finansinntekter eksklusive endring i merverdier på finansielle eiendeler.
 2. Verdijustert kapitalavkastning angir den beregnede avkastning på kollektivporteføljen basert på årets samlede finansinntekter inklusive endring i merverdier på finansielle eiendeler.

Note 5. Inntekter fra datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak

	Kollektiv	Selskap	2015	2014
Oslo Forsikring AS - tingskade	0	10 083	10 083	30 568
Eiendomsselskap	551 282	27 686	578 968	423 993
Internlån - renter	3 455	1 883	5 338	36 771
Inntekter fra investering i datterselskap	554 737	39 652	594 389	491 332
Kollektivporteføljes andel				441 870
Selskapsporteføljes andel				49 462
Direkte eide eiendommer - inntekter	0	0	0	6 116
Direkte eide eiendommer - kostnader	-327	0	-327	-634
Netto driftsinntekt på eiendom	-327	0	-327	5 482
Kollektivporteføljes andel				5 482
Selskapsporteføljes andel				0

Note 6. Renteinntekt og utbytte mv på finansielle eiendeler

	Kollektiv	Selskap	2015	2014
Avkastning utenlandske obligasjonsfond	2 224	0	2 224	15 738
Renter finansielle derivater norske	-1 817	-208	-2 025	8 674
Renter finansielle derivater utenlandske	-8 001	-889	-8 890	-12 121
Renter av norske obligasjoner	342 298	39 080	381 378	448 126
Renter av high yield	645	0	645	0
Renter utenlandske obligasjoner	107 952	0	107 952	113 671
Renter utenlandske private equity	16 324	0	16 324	5 730
Sum renteinntekter finansielle eiendeler til virkelig verdi	459 625	37 983	497 608	579 818
Renter av og gebyr - utlån	74 067	55 949	130 016	154 375
Renter norske obligasjoner - fordringer	454 190	52 878	507 068	438 304
Renter norske obligasjoner - til amortisert kost	193 786	18 709	212 495	255 994
Sum renteinntekter obligasjoner	722 043	127 536	849 579	848 673
Utbytte norske aksjer og andeler	90 447	0	90 447	94 007
Utbytte utenlandske aksjer og infrastrukturinvesteringer	169 130	0	169 130	113 218
Utbytte private equity	64 658	4 715	69 373	14 452
Sum utbytte	324 235	4 715	328 950	221 677
Andre finansinntekter / kostnader	-845	0	-845	22 080
Sum andre løpende kostnader og inntekter	-845	0	-845	22 080
Sum	1 505 058	170 234	1 675 292	1 672 248

Kollektivporteføljens andel

1 486 742

Selskapsporteføljens andel

185 506

Note 7. Verdiendring på investeringer

	Kollektiv	Selskap	2015	2014
Aksjer og andeler	1 805 211	20 854	1 826 065	2 142 707
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	190 577	-20 917	169 660	1 130 303
Finansielle derivater	-300 510	-19 943	-320 453	-936 515
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	1 695 278	-20 006	1 675 272	2 336 495
Bygninger - eid direkte	12 128	0	12 128	225 850
Bygninger - eid via datterselskap	171 998	40 760	212 758	19 092
Eiendomsfond	20 720	0	20 720	15 802
Sum eiendom	204 846	40 760	245 606	260 744
Private equity	8 103	0	8 103	18 205
Sum	1 908 227	20 754	1 928 981	2 615 444

Kollektivporteføljens andel

2 585 269

Selskapsporteføljens andel

30 175

Note 8. Realisert gevinst og tap på investeringer

	Kollektiv	Selskap	2015	2014
Aksjer og andeler	811 253	0	811 253	250 054
Aksjer og andeler - eiendom utland	18 919	0	18 919	81 953
Aksjer og andeler - eiendom Norge	-4 825	0	-4 825	-26
Utenlandske infrastrukturinvesteringer	211 314	0	211 314	492 038
Private equity	166 606	-1 136	165 470	26 686
Realisert aksjer og andeler	1 203 267	-1 136	1 202 131	850 705
Norske obligasjoner - omløpsmidler	41 689	3 097	44 786	55 694
Utenlandske obligasjoner - omløpsmidler	240 194	0	240 194	153 786
Realisert gjeldsinstrumenter til virkelig verdi	281 883	3 097	284 980	209 480
Realisert gjeldsinstrumenter - fordringer	-141	-16	-157	
Realisert gjeldsinstrumenter - hold til forfall	7 399	719	8 118	
Realisert gjeldsinstrumenter	7 258	703	7 961	11 320
Realisert tap utlån	0	0	0	0
Opsjoner	201 745	-4 611	197 134	91 755
Futures	-17 925	-205	-18 130	-33 992
Valuta	-2 239 617	2 891	-2 236 726	-1 233 736
Realisert finansielle derivater	-2 055 797	-1 925	-2 057 722	-1 175 973
Sum	-563 389	739	-562 650	-104 468

Kollektivporteføljens andel

-112 709

Selskapsporteføljens andel

8 241

Note 9. Investerings eiendom / Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak

	2015	2014
Investerings eiendom	0	108 757
Aksjer og andeler i datterforetak - eiendom		
Investerings eiendom 01.01	10 051 093	3 692 631
Tilgang (ref. spesifikasjon under)	1 285 817	1 648 794
Oslo Forsikring AS	0	260 000
Verdireguleringer	212 758	225 849
Gjeldskonvertering	0	3 799 827
Salg	-64 500	0
Utdeling	-443 694	0
Inntektsført resultat	589 051	423 992
Bokført verdi	11 630 525	10 051 093

I 2015 er følgende selskap kjøpt kontant:

Selskap	Dato	Eierandel	Kostpris aksjer
Ullevaal Stadion	30/4	100 %	1 079 673
Gardermoen Flight Academy	30/4	100 %	67 355
Gardermoen Cargo	30/4	100 %	138 789
Sum tilgang			1 285 817

Aksjer og andeler i datterselskap/underliggende døtre			
Oslo Forsikring AS		100 651	90 568
OPF Private Equity AS		179 273	141 470
Bokført verdi		279 924	232 038

Kollektivporteføljens andel	11 078 671	9 679 217
Selskapsporteføljens andel	831 778	513 347

Aksjer og andeler i datterselskap/underliggende døtre - investerings eiendom	Organisasjonsnummer	Eie- og stemmeandel	Forretningsadresse
Alf Bjerckes vei 10 AS	989 866 176	100 %	Oslo
De nye Grønlandskvartalene Næring AS	979 966 148	100 %	Oslo
Dronningensgate 19 AS	992 059 087	100 %	Oslo
Dyrskueveien 13 AS	892 091 102	100 %	Oslo
Entra OPF Utvikling AS	998 233 615	50 %	Oslo
Gardermoen Technical Base ANS	983 694 012	100 %	Oslo
Gardermoen Flight Academy ANS	986 912 738	100 %	Oslo
Gardermoen Cargo ANS	983 693 660	100 %	Oslo
Gesellveien Parkeringshus AS	992 109 947	100 %	Oslo
Gotaasalleen 7 AS	990 222 703	100 %	Oslo
Grunneveien Eiendom AS	996 142 701	100 %	Oslo
Hagaløkkeveien 28 AS	990 963 479	100 %	Oslo
Haraldrudveien 31 AS	997 030 508	100 %	Oslo
Haraldrudveien 35 ANS	952 314 882	100 %	Oslo
Hatros II AS	991 847 774	100 %	Oslo
Kongensgate 18-20 AS	992 058 978	100 %	Oslo
I Lørenfare 1 AS	992 059 133	100 %	Oslo
II Lørenfare 1 AS	992 059 141	100 %	Oslo
Lørenfare 1 KS	940 468 493	100 %	Oslo
Lørenfare 1 B AS	992 059 184	100 %	Oslo
Lørenfare 3 AS	992 058 994	100 %	Oslo
Lørenfare Eiendom AS	992 059 176	100 %	Oslo
Lørenfare Eiendom ANS	980 983 099	100 %	Oslo
Lørenfare 1 B ANS	943 500 657	100 %	Oslo
Lørenveien 68 Eiendomsselskap KS	887 896 992	100 %	Oslo
Lørenveien 68 Eiendom AS	988 774 693	100 %	Oslo
Moloveien 16 AS	931 249 312	100 %	Oslo
Møllegaten 9 AS	992 059 109	100 %	Oslo
OPF Eiendomsandeler AS	985 007 403	100 %	Oslo
OPF Eiendom Holding AS med datterselskap	895 215 872	100 %	Oslo
- Næringsparkvegen 2 AS	980 650 952	100 %	Oslo
- Caeruleusix Oy AB		100 %	Finland
- Desdemonix Oy AB		100 %	Finland
- Opsix Oy AB		100 %	Finland
- Plantagen Borgå Fastighets AB		100 %	Finland
- Plantagen Espo Fastighets AB		100 %	Finland
- Plantagen Vasa Fastighets AB		100 %	Finland
Kirkegata 18 AS	990 222 770	100 %	Oslo
Parkeringshuset Sarpsborg AS	992 017 295	100 %	Oslo
Parkeringshuset Sarpsborg ANS	965 727 485	100 %	Oslo
Per Kroghs Vei 1 Komplementar AS	987 642 815	100 %	Oslo
Per Kroghs Vei 1 KS	987 642 823	100 %	Oslo
Per Kroghs Vei 1 AS	984 034 385	100 %	Oslo
Per Kroghs Vei II AS	984 034 423	100 %	Oslo
Per Kroghs Vei 1 ANS	976 482 239	100 %	Oslo
Sexesgate Parkeringshus AS	997 351 274	100 %	Oslo
Steenstrup Næringsbygg AS	996 868 788	100 %	Oslo
Stokkamyrveien 18B AS	992 879 181	100 %	Oslo
Stor Oslo Handelpark AS	997 510 089	100 %	Oslo
Søreide Skole AS	994 918 117	100 %	Oslo
Torggaten 6 AS	990 222 924	100 %	Oslo
Trondheim Parinvest Holding AS	899 271 432	90,1 %	Trondheim
Ullevål ANS	956 762 642	100 %	Oslo
Nye Ullevål ANS	958 452 438	100 %	Oslo
Ullevål Park ANS	959 296 766	100 %	Oslo
Nye Ullevål Park ANS	858 997 682	100 %	Oslo
Vassbotnen 11 AS	995 557 940	100 %	Oslo
Veitvet skole AS	985 282 005	100 %	Oslo
Øvre Slottsgate 2C AS	921 587 031	100 %	Oslo

Note 10. Fordringer på og verdipapirer utstedt av datterselskap, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak

Lån til datterselskap	2015	2014
Lån utestående per 1.1.	320 677	4 231 832
Netto endring i løpet av året	-313 540	-3 911 155
Utestående lån	7 137	320 677
Herav:		
Utlån til norske selskap	7 137	320 677
Utlån til utenlandske selskap	0	0
Kollektivporteføljens andel	5 967	192 922
Selskapsporteføljens andel	1 169	127 755

Note 11. Obligasjoner som holdes til forfall

	Risiko vekt	Pålydende verdi S+K	Anskaf-felseskost S+K	Markeds-verdi S+K	Bokført Selskap	Bokført Kollektiv	2015	2014	
Stat/Statsgarantert	0	400 000	401 044	454 929	40 039	360 352	400 391	10 %	400 500
Boligkredittforetak	10	214 000	214 095	223 242	19 508	194 480	213 988	5 %	424 293
Finansforetak	20	610 000	605 207	625 284	49 978	559 493	609 471	15 %	747 519
Kommunesektoren	20	675 525	676 292	712 192	65 613	610 532	676 145	16 %	941 062
Andre sektorer	50	200 000	201 020	226 867	20 045	180 405	200 450	5 %	200 544
Andre sektorer	100	2 032 000	2 027 601	2 168 767	198 903	1 832 156	2 031 059	49 %	2 145 351
Sum		4 131 525	4 125 259	4 411 281	394 086	3 737 418	4 131 504	100 %	4 859 269
Påløpte renter					13 755	128 755	142 510		148 389
Sum					407 841	3 866 173	4 274 014		5 007 658

Kollektivporteføljens andel	4 531 998
Selskapsporteføljens andel	475 660

Beholdningsendringer gjennom året kan spesifiseres slik:

Beholdning 1.1	4 859 269	5 694 471
Tilgang	0	277 655
Avgang	-729 689	-1 107 600
Årets periodiserte over-/underkurs	1 924	-5 257
Beholdning 31.12.	4 131 504	4 859 269

Obligasjoner som holdes til forfall	Gjennomsnittlig effektiv rente*	Andel plassert i børsnoterte papirer
	5,4	88 %

* Gjennomsnittlig effektiv rente er beregnet ut fra papirenes effektive rente vektet med kostpris.

Note 12. Utlån og fordringer

Utlån	Bokført Selskap	Bokført Kollektiv	2015	2014
Pantelån	1 402 138	1 858 649	3 260 787	3 235 285
Innskuddslån, garantert av Oslo kommune	72 059	95 519	167 578	185 233
Innskuddslån	484 595	642 370	1 126 965	1 037 322
Mellomfinansieringslån	8 051	10 673	18 724	21 783
Påløpte renter	7 903	10 477	18 380	24 159
Sum utlån	1 974 746	2 617 688	4 592 434	4 503 782

Kollektivporteføljens andel	2 567 156
Selskapsporteføljens andel	1 936 626

Kredittrisikoen anses som lav fordi OPF kun gir lån mot sikkerhet i bolig innenfor 75% av verditakst.

Per 31.12.2015 var 90% av låneporteføljen sikret innenfor 60% av verditakst.

Det er ikke avsatt for mulig tap i utlånsporteføljen. Alle lån rentebetjenes.

Alle lån er oppført til amortisert kost som per 31.12.2015 tilsvarer pålydende.

Fordringer	Risiko vekt "	Pålydende verdi S+K	Anskaf-felseskost S+K	Markeds verdi S+K	Bokført Selskap	Bokført Kollektiv	2015	2014	
Stat/Statsgarantert	0	400 000	391 973	470 217	39 356	354 204	393 560	3 %	393 460
Boligkredittforetak, med rating	10	3 385 000	3 405 754	3 825 184	318 145	3 079 083	3 397 228	26 %	3 399 226
Finansforetak	20	2 158 000	2 160 841	2 271 742	341 407	1 818 172	2 159 579	16 %	1 759 459
Kommunesektoren med/uten rating	20	1 845 000	1 849 628	1 975 240	190 275	1 658 054	1 848 329	14 %	1 630 279
Andre sektorer, uten rating	50	810 000	808 700	888 811	80 888	727 995	808 883	6 %	808 817
Andre sektorer, med rating	100	4 637 000	4 678 660	4 816 822	487 702	4 177 968	4 665 670	35 %	2 562 369
Sum		13 235 000	13 295 556	14 248 016	1 457 773	11 815 476	13 273 249	100 %	10 553 610
Påløpte renter					28 399	231 296	259 695		218 575
Sum fordringer					1 486 172	12 046 772	13 532 944		10 772 185

Kollektivporteføljens andel	9 696 017
Selskapsporteføljens andel	1 076 168

Beholdningsendringer gjennom året kan spesifiseres slik:

Beholdning 1.1	10 553 610	8 538 878
Tilgang	2 827 030	2 021 892
Avgang	-100 165	0
Årets periodiserte over-/underkurs	-7 226	-7 160
Beholdning 31.12.	13 273 249	10 553 610

Obligasjoner til amortisert kost	Gjennomsnittlig effektiv rente*	Andel plassert i børsnoterte papirer
	4,2	71 %

* Gjennomsnittlig effektiv rente er beregnet ut fra papirenes effektive rente vektet med kostpris.

(Note 12 fortsetter)

	Bokført Selskap	Bokført Kollektiv	2015	
Andre fordringer	0	96 636	96 636	228 947

	Bokført Selskap	Bokført Kollektiv	2015	2014
Sum utlån og fordringer	3 460 918	14 761 096	18 222 014	15 504 914

Kollektivporteføljens andel	12 492 120
Selskapsporteføljens andel	3 012 794

Note 13. Aksjer og andeler

	Anskaffelseskost		Virkelig verdi		Andel i prosent	Anskaffelseskost		Virkelig verdi 2014	Andel i prosent
	S & K	Selskap	Kollektiv	2015		2014	2014		
Hedgefond	1 479 796	0	2 580 063	2 580 063	12 %	1 389 152	2 003 469	10 %	
Infrastruktur	1 030 174	0	1 748 533	1 748 533	8 %	963 307	1 559 684	8 %	
Private equity	1 947 227	247 507	2 320 502	2 568 009	11 %	1 411 611	1 806 673	9 %	
Norske aksjer og andeler	786 677	0	1 138 259	1 138 259	5 %	938 770	1 675 121	8 %	
Utenlandske aksjer og andeler	7 041 519	221 472	12 476 730	12 698 202	57 %	6 969 499	11 285 406	57 %	
Eiendomsfond - utland	356 499	0	449 149	449 149	2 %	311 540	367 787	2 %	
Eiendomsfond - Norge	1 171 674	0	1 202 398	1 202 398	5 %	1 137 575	1 147 577	6 %	
Sum	13 813 566	468 979	21 915 634	22 384 613	100 %	13 121 454	19 845 717	100 %	

Kollektivporteføljens andel	19 845 717
Selskapsporteføljens andel	0

Forpliktelser:

Gjenstående tegningsbeløp som Oslo Pensjonsforsikring AS har forpliktet seg til.

	Norge	Utlandet
Infrastruktur	0	892 439
Private equity	734 678	1 613 904
Eiendomsfond	0	441 036
Sum	734 678	2 947 379

Valutarisiko i aksjebeholdningen

Utenlandske aksjer og andeler er tilnærmet fullt valutasekret i norske kroner. Fordeling på valuta og prosentvis andel er vist nedenfor.

Norske kroner	NOK	9 842 201	44 %
Danske kroner	DKK	1 345 498	6 %
Euro	EUR	4 680 704	21 %
Britiske Pund	GBP	523 264	2 %
Svenske kroner	SEK	3 257 852	14 %
Amerikanske dollar	USD	2 930 810	13 %
Sum		22 580 330	100 %

Risikoprofilen for aksjer og andeler

Den norske porteføljen består av 2 fond og 14 selskap, hvorav 47 prosent er børsnotert. Den utenlandske porteføljen består av 34 fond og 40 selskap fordelt på forskjellige regioner, hvorav 65 prosent er børsnotert.

Per 31.12.2015 utgjorde største investering i ett enkelt norsk fond eller selskap 29,0 prosent av porteføljen for norske aksjer og andeler og største investering i ett enkelt utenlandsk fond eller selskap utgjorde 14,2 prosent av porteføljen for utenlandske aksjer og andeler. Nærmere detaljer om norske og utenlandske aksjer og andeler er gitt nedenfor:

Norske investeringer	Antall	Anskaffelseskost	Markedsverdi
Aker ASA	445 200	111 722	73 013
API Eiendomsfond Norge AS/IS		671 323	679 832
Bonheur ASA	226 000	38 735	11 978
Carnegie Aksje Norge III	95 353	93 225	450 202
Fram Exploration A	787 955	26 650	827
Ganger Rolf ASA	223 850	36 147	10 409
KLP Aksje Norge Indeks	13 176	25 000	24 868
Marine Harvest ASA	1 260 000	130 979	150 696
Master Marine ASA	3 168 000	2 860	0
Norsk Hydro ASA	6 054 347	200 243	200 581
Pareto Eiendomsfelleskap AS/IS		500 352	522 566
Pareto Growth AS	343 693	23 806	12 607
Pareto World Wide Offshore AS	500 000	67 250	23 500
Rector Marinius Invest AS	1 720 000	16 082	5 280
Tomra Systems ASA	1 200 000	41 188	114 600
Wilh. Wilhelmsen Holding B	400 000	56 205	51 800
Sum norske investeringer		2 041 767	2 332 759

Utenlandske investeringer	Antall	Anskaffelseskost	Markedsverdi
AAM Absolute Return Fund Plc Cl. B	861 455	150 000	260 780
ABB Ltd	2 020 000	251 872	323 301
Aberdeen Svc Private Equity Fund Of Funds Plc	3 750 000	26 311	27 029
AP Moller - Maersk A/S	16 500	135 773	190 711
Astrazeneca Plc Ser. A	220 000	76 985	133 194
Atlas Copco AB	1 000 000	166 476	204 567
Axfood AB	1 008 400	42 870	155 057
Bluebay Direct Lending Fund I Lp	16 647 786	140 740	173 338
Bluebay Direct Lending Fund II Slp	7 603 194	67 151	67 244
Bluebay Event Driven Credit Fund	350 000	302 050	336 619
Carlsberg B	210 000	82 239	165 647
Carnegie World Wide Asia D	513 794	514 074	690 288
Cevian Capital II Lp EUR Class A	25 000 000	198 417	374 351
Christian Hansen A/S	300 000	75 651	166 787
Copenhagen Infrastructure II K/S	81 301 252	96 411	103 669
DNB TMT Absolute Return Fund	135 080	150 000	167 233
Finisterre Global Opportunity Class B-2 Series 1	159 944	174 000	323 027
Getinge AB Ser. B	414 596	38 442	96 625
Golar Lng Ltd	490 000	139 948	68 409
Harbert European Real Estate Fund II		87 845	120 484
Harbert European Real Estate Fund III		181 061	243 973
Harbert European Real Estate Fund IV		87 593	84 691
Harbinger Class L Holdings Ser 2	4	26	156
Harbinger Class L Holdings Ser 3	21	138	748
Harbinger Class PE Holdings Ser 1	560	3 871	2 108
Harbinger Class PE Holdings Ser 2	1 969	12 941	7 956
Hayfin Direct Lending Fund Lp	24 922 445	248 125	247 507
Hennes & Mauritz AB Ser. B	1 165 000	137 036	368 646
ICG-Longbow UK Real Estate Debt Investments III S.À R.L	18 391 019	185 946	239 621
ICG-Longbow UK Real Estate Debt Investments IV SCSP	21 431 621	268 205	283 643
Investor AB	1 024 600	126 887	329 048
KLP Aksjglobal Indeks I	1 114 427	1 452 158	2 867 316

(Note 13 fortsetter)

Utenlandske investeringer	Antall	Anskaffelseskost	Markedsverdi
KLP Aksjglobal Indeks II	47 376	80 000	88 357
KLP Aksjeusa Indeks USD	69 481	474 109	1 307 421
Macquarie Infrastrukturfond I		10	131 763
Macquarie Infrastrukturfond II		933 752	1 513 101
Mekonomen AB	310 000	50 859	56 175
Mezzvest Co-invest III Lp		36 248	39 572
Mezzvest III Lp		130 766	170 175
Nektar	77 527	149 662	204 521
Nokia OYJ	3 750 000	86 336	237 572
Nordea Bank AB	3 820 000	284 209	373 317
Nordea Stabile Aksjer Global Etisk	274 379	500 000	740 747
Novo Nordisk A/S	1 245 000	122 504	641 179
Oaktree Real Estate Debt Fund Lp	7 934 208	67 725	65 953
Pareto Global I	835 928	460 000	894 422
Sampo Insurance Co A	752 000	110 296	339 520
Sandvik AB	2 120 000	178 773	164 435
Schroder Private Equity Fund Of Funds IV Plc Class C	7 682 267	60 538	260 002
Sector Healthcare Fund Class A USD	186 863	169 400	378 715
Sector Zen Fund Class P USD	250 000	139 358	366 247
Skagen Kon-Tiki E	878 717	474 007	603 307
SKF B	900 000	95 202	129 339
Stockmann OYJ	430 000	44 594	25 816
Stolt Nielsen Ltd	475 000	78 232	50 112
Storebrand International Private Equity 14 B-3	62 447 637	70 000	84 929
Storebrand International Private Equity 15 B-3	20 000 000	20 000	19 200
Storebrand International Private Equity IV B-3	3 556 888	7 641	16 931
Storebrand International Private Equity IX B-4	15 132 272	27 052	66 128
Storebrand International Private Equity V B-4	33 238 208	53 002	89 411
Storebrand International Private Equity VI B-4	39 495 465	57 091	98 739
Storebrand International Private Equity VII B-4	52 512 468	74 633	131 806
Storebrand International Private Equity VIII B-4	14 283 128	21 738	50 705
Storebrand International Private Equity X B-4	37 368 909	39 365	66 890
Storebrand International Private Equity XI B-4	111 304 388	132 387	205 913
Storebrand International Private Equity XII B-3	28 526 972	35 916	60 477
Storebrand International Private Equity XIII B-3	35 222 611	40 000	60 583
Svenska Handelsbanken AB Ser. A	2 220 000	129 100	262 531
TDC A/S	1 750 000	83 901	77 505
Telefonaktiebolaget LM Ericsson	3 300 000	188 524	284 477
The Abaco Financial fund Limited EUR Class	65 986	133 222	149 462
Trelleborg AB Ser. B	1 000 000	122 702	172 620
TT Mid-Cap Europe Long/Short Fund Ltd. Class B	132 719	95 129	382 492
Upm-Kymmene OYJ	1 000 000	92 574	165 514
Sum utenlandske investeringer		11 771 799	20 051 854
Sum		13 813 566	22 384 613

Note 14. Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning

	Anskaffelseskost S+K	Virkelig verdi			Andel i prosent	Anskaffelseskost 2014	Virkelig verdi 2014	Andel i prosent
		Selskap	Kollektiv	2015				
Obligasjoner	8 559 101	817 399	8 080 332	8 897 731	45 %	8 515 697	9 050 893	42 %
Pengemarked	4 233 194	633 186	3 570 546	4 203 732	21 %	6 459 487	6 457 167	30 %
Sum norske obligasjoner	12 792 295	1 450 585	11 650 878	13 101 463	66 %	14 975 184	15 508 060	72 %
Utenlandske obligasjoner	3 033 333	0	3 847 589	3 847 589	19 %	2 962 117	3 641 799	17 %
Sum utenlandske obligasjoner	3 033 333	0	3 847 589	3 847 589	19 %	2 962 117	3 641 799	17 %
Obligasjonsfond konv. obligasjoner	1 302 768	0	2 299 032	2 299 032	12 %	1 302 768	2 033 656	9 %
Obligasjonsfond utenlandske obligasjoner	50 000	0	49 829	49 829	0 %			
Obligasjonsfond high yield	384 682	0	380 329	380 329	2 %	161 821	176 651	1 %
Sum obligasjonsfond utland	1 737 450	0	2 729 190	2 729 190	14 %	1 464 589	2 210 307	10 %
Sum	17 563 078	1 450 585	18 227 657	19 678 242	99 %	19 401 890	21 360 166	99 %
Påløpte renter		13 441	152 963	166 404	1 %	-	195 280	1 %
Sum	17 563 078	1 464 026	18 380 620	19 844 646	100 %	19 401 890	21 555 446	100 %

Kollektivporteføljens andel

19 499 619

Selskapsporteføljens andel

2 055 828

Beholdningen fordeles på følgende debitor kategorier:	Anskaff. kost	Markedsverdi	Andel i prosent	Risikovekt
Stat/statsgarantert	2 757 679	2 828 035	14 %	0
Boligkredittforetak	1 981 666	1 994 611	10 %	10
Finansforetak	2 337 576	2 434 552	12 %	20
Kommunesektoren	1 963 615	1 970 943	10 %	20
Andre sektorer med rating	40 544	41 518	0 %	20
Andre sektorer med rating	222 023	226 501	1 %	50
Andre sektorer med rating/uten rating	3 489 194	3 605 303	18 %	100
Utenl.obl., stat/statsgarantert	853 106	1 108 245	6 %	0
Utenl.obl., boligkredittforetak	91 380	114 413	1 %	10
Utenl.obl., finansforetak	1 118 137	1 428 129	7 %	20
Utenl.obl., andre sektorer med rating	138 808	164 495	1 %	20
Utenl.obl., andre sektorer med rating	462 710	591 318	3 %	50
Utenl.obl., andre sektorer med rating	369 192	440 989	2 %	100
Utenl. obl.fond, konvertible obl.	1 302 768	2 299 032	12 %	100
Utenl. obl.fond, utenlandske obl.	50 000	49 829	0 %	100
Utenl. obl.fond, high yield	384 682	380 329	2 %	100
Sum	17 563 078	19 678 242	100 %	

(Note 14 fortsetter)

Utenlandske obligasjoner er tilnærmet fullt ut valutasikret i norske kroner. Fordeling på valuta og prosentvis andel er vist nedenfor.

Norske kroner	NOK	12 861 066	65 %
Canadiske dollar	CAD	41 155	0 %
Euro	EUR	3 018 755	15 %
Britiske Pund	GBP	291 873	1 %
Japanske yen	JPY	242 730	1 %
Sørkoreanske won	KRW	38 222	0 %
Svenske kroner	SEK	63 350	0 %
Amerikanske dollar	USD	3 121 092	16 %
Sum		19 678 242	100 %

Durasjon på rentebærende plasseringer per 31.12. er 3,42 år.

Reduksjon i markedsverdi på rentebærende plasseringer ved generell rentøkning på én prosentenheter er 677,3 millioner kroner.

	Gjennomsnittlig effektiv rente *	Andel plassert i børsnoterte papirer
Obligasjoner og sertifikater	2,3	76 %

* Gjennomsnittlig effektiv rente er beregnet ut fra papirenes effektive rente vektet med markedsverdi.

Note 15. Utlån og fordringer til virkelig verdi

	Anskaf- felseskost S+K	Virkelig verdi			Andel i prosent	Anskaf- elseskost 2014	Virkelig verdi 2014	Andel i prosent
		Selskap	Kollektiv	2015				
Utlån til utenlandske PE	211 184	0	242 364	242 364	100 %	156 348	175 317	0 %
Sum	211 184	0	242 364	242 364	100 %	156 348	175 317	100 %

Kollektivporteføljens andel	175 317
Selskapsporteføljens andel	0

Note 16. Finansielle derivater

	Eiendeler			
	Selskap	Kollektiv	2015	2014
Valutaterminer	0	0	0	71 088
Sum	0	0	0	71 088

Kollektivporteføljens andel	71 088
Selskapsporteføljens andel	0

	Forpliktelse			
	Selskap	Kollektiv	2015	2014
Valutaterminer	-12 375	-1 050 643	-1 063 018	-955 997
Renteswapper	-14 056	-126 505	-140 561	-110 367
Aksjeopsjoner	-3 919	-95 878	-99 798	0
Sum	-30 350	-1 273 026	-1 303 376	-1 066 364

Kollektivporteføljens andel	-1 055 091
Selskapsporteføljens andel	-11 273

Note 17. Andre finansielle eiendeler og kasse, bank

	Selskap	Kollektiv	2015	2014
Bank og arbeidskapital eiendomsselskap	0	2 103	2 103	1 382
Bankinnskudd	452 173	1 774 321	2 226 495	1 433 934
Skattetrekkkonto (bundne midler)	59 128	0	59 128	54 394
Kasse	5	0	5	5
Bank (futures - marginkonto)	0	10 335	10 335	1 362
Sum	511 306	1 786 759	2 298 065	1 491 077

Kollektivporteføljens andel	1 014 142
Selskapsporteføljens andel	476 935

Note 18. Forfalte premier

	2015	2014
Personskade	113 380	109 349
Ordinær premie kollektiv	1 967 259	1 925 748
Reguleringspremie og andre engangspremier	2 003 971	2 253 374
Sum	4 084 610	4 288 471

Note 19. Overføring av premiereserve fra / til andre forsikringsselskap

Tilflyttede midler	2015	2014
Premiereserve	9 898	3 413 568
Forsinkelsesrente	0	22 140
Mottatte midler ført over resultatet	9 898	3 435 708
Tilleggsavsetning	0	104 760
Premiefond	0	61 892
Sum mottatte midler	9 898	3 602 360
Antall kontrakter	1	5

Fraflyttede midler	2015	2014
Premiereserve	0	-9 451
Forsinkelsesrente	0	-59
Avgitte midler ført over resultatet	0	-9 510
Tilleggsavsetning	0	0
Premiefond	0	0
Sum avgitte midler	0	-9 510
Antall kontrakter	0	1

Note 20. Spesifikasjoner av premier og erstatninger for personskade

	Gruppeliv	Yrkesskade	Ulykke	Totalt
Premieinntekter				
Forfalte bruttopremier	27 195	79 053	7 131	113 379
Periodiserte premier	0	0	0	0
Sum premie (a)	27 195	79 053	7 131	113 379
Brutto erstatninger				
Betalte erstatninger	-25 964	-14 936	-3 644	-44 544
Erstatningsavsetning IB	-6 843	-518 807	-24 385	-550 034
Erstatningsavsetning UB	-8 132	-366 620	-18 661	-393 413
Endring erstatningsavsetning	-1 289	152 187	5 724	156 622
Sum erstatninger (b)	-27 254	137 251	2 080	112 077
Driftskostnader				
Administrasjonskostnader	-986	-7 885	-986	-9 857
Sum driftskostnader (c)	-986	-7 885	-986	-9 857
Gjenforsikringsresultat				
Andel av bruttopremier	-365	-1 278	-183	-1 826
Betalte erstatninger	0	0	0	0
Erstatningsavsetning IB	0	2 704	5	2 709
Erstatningsavsetning UB	0	253	0	253
Endring erstatningsavsetning	0	-2 451	-5	-2 456
Gjenforsikringsresultat (d)	-365	-3 729	-188	-4 282
Resultat fordelt pr. bransje (a+b+c+d)	-1 410	204 690	8 037	211 317

Note 21. Forsikringsrelaterte driftskostnader

	2015	2014
Administrasjonskostnader		
Drift	126 226	106 333
Styregodtgjørelse m.m.	1 857	2 072
Styret, møtekostnader	53	49
Finanstilsynet	1 437	1 540
Revisjon	2 764	2 949
	132 337	112 943
Adm. kostnader fordeles med 33% på forvaltning og 67% på andre kostnader.		
Andre kostnader		
Forvaltningsomkostninger	10 332	6 847
Utenlandske verdipapirer	4 823	4 328
Banker og VPS gebyr	2 636	2 330
Utlån	950	1 223
	18 741	14 728
Andre kostnader (kollektivporteføljen)		
Pensjonsdrift	18 825	15 072
Markedsføring	704	348
	19 529	15 420
Personskade - forsikringsrelaterte driftskostnader	9 856	9 536
Sum driftskostnader	180 463	152 627
Renter ansvarlig lån	75 218	75 218
Sum kostnader	255 681	227 845

	2015		2014	
		Forvaltningskostnader	Andre kostnader	
Fordeling av forsikringsrelaterte driftskostnader				
Kollektivporteføljens andel administrasjonskostnader	90 %	39 304	79 799	
Kollektivporteføljens andel andre forvaltningskostnader	90 %	16 867	0	
Markedsføring	100 %	0	704	
Kostnader pensjoner	100 %	0	18 825	
Kollektivporteføljen		56 171	99 328	155 499
Selskapsporteføljens andel administrasjonskostnader	10 %	4 367	8 867	
Selskapsporteføljens andel andre forvaltningskostnader	10 %	1 874	0	
Personskade - forsikringsrelaterte driftskostnader	100 %		9 856	
Renter ansvarlig lån	100 %	0	75 218	
Selskapsporteføljen		6 241	93 941	100 182
				97 521

Note 22. Andre forsikringsrelaterte inntekter / Utbetalte erstatninger brutto

	2015	2014
Andre forsikringsrelaterte inntekter		
Refusjon alderspensjoner	146 338	144 301
Renteinntekter driftskonti kollektiv og personskade	41 266	34 398
Sum	187 605	178 699

	2015	2014
Utbetalte erstatninger brutto		
Alderspensjoner	-1 713 486	-1 545 040
Ektefellepensjoner	-250 981	-208 898
Barnepensjoner	-13 743	-14 883
Uførepensjoner, varige	-398 981	-430 881
Uførepensjoner, midlertidige	-86 217	-84 850
Personskade	-44 547	-67 237
Sum	-2 507 955	-2 351 789

I tillegg til disse utbetalingene kommer førtidspensjoner og AFP 62-64 år med 125 millioner kroner. Disse utbetalingene får OPF refundert.

Note 23. Risikoutjevningfond

	2015	2014
Utvikling i risikoutjevningfond		
Inngående balanse	327 153	208 542
Andel av årets risikoresultat	536 889	103 388
Tilordnet avkastning	8 506	15 223
Utgående risikoutjevningfond	872 548	327 153

Note 24. Premiereserve

Utvikling i premiereserve	2015	2014
Inngående premiereserve	54 982 396	48 669 395
Overføring av premiereserve ut	0	-9 451
Overføring av premiereserve inn	9 898	3 413 568
All forsikringsteknisk premie	3 971 230	4 179 122
Garantert avkastning	1 552 137	1 520 962
Utbetalte pensjoner	-2 317 070	-2 140 250
Rentegarantipremie	-267 605	-256 137
Risikoresultat	-1 073 778	-206 776
Administrasjonspremie	-199 807	-188 037
Renter erstatningsavsetning	20 869	0
Endring premiereserve	1 695 876	6 313 001
Renter overført til erstatningsavsetning	-20 869	0
Frigjort pga planendring	-1 439 225	0
Utgående premiereserve	55 218 176	54 982 396

Note 25. Tilleggsavsetninger

Utvikling i tilleggsavsetninger	2015	2014
Inngående balanse	2 016 810	1 617 340
Overført fra andre forsikringsselskap / endring i fjorårets avsetning	-10 165	99 470
Annen tilordning av overskudd	86 102	300 000
Utgående tilleggsavsetninger	2 092 747	2 016 810

Note 26. Kursreguleringsfond

Kursreguleringsfondet består av netto urealiserte gevinster tilknyttet finansielle omløpsmidler. Dersom netto kursreserver er negative, settes kursreguleringsfondet til null. Endringer i kursreguleringsfondet føres over resultatregnskapet.

	Endring 2015	2015	2014
Mer / (-Mindre) verdier i norske aksjer	-384 636	326 714	711 350
Mer / (-Mindre) verdier i utenlandske aksjer	1 860 234	7 294 616	5 434 382
Mer / (-Mindre) verdier i norske obligasjoner	-253 969	167 120	421 089
Mer / (-Mindre) verdier i utenlandske obligasjoner	453 644	1 585 465	1 131 821
Sum merverdier	1 675 273	9 373 915	7 698 642
Herav merverdier i kursreguleringsfondet	1 692 279	9 339 523	7 647 244
Herav merverdier knyttet til selskapsporteføljen	-17 006	34 392	51 398

Note 27. Fordeling av årets resultat

Fordeling av årets resultat:	Kunder	Selskapet	2015	2014
Avkastningsresultat	86 102	175 720	261 822	726 849
Risikoresultat	536 889	536 889	1 073 778	206 776
Administrasjonsresultat		29 785	29 785	50 023
Rentegarantipremie		267 605	267 605	256 137
Personskade		150 497	150 497	55 777
Tingskade		10 083	10 083	30 568
Tilleggsavsetning	-86 102	0	-86 102	-300 000
Oppreservering	82 160	-82 160	0	0
Resultat før skatt og andre resultatkomponenter	619 049	1 088 419	1 707 468	1 026 130

Note 28. Erstatningsavsetning

	2015	2014
Årets avsetning	719 615	0
Renter	20 869	0
Sum	740 484	0

Endringen i uførepensjonsordningen i offentlig sektor fra 1. januar 2015 medførte en større frigjøring av uførepremiereserve. Deler av denne frigjorte reserven var tidligere en del av premiereserven. Denne andelen er nå avsatt til erstatningsavsetning for å ta høyde for inntrufne uføretilfeller som ennå ikke er oppgjort. Erstatningsavsetningen tilsvarer to års uførerisikopremie.

Note 29. Premiefond

	2015	2014
Premiefond 1.1	876 316	628 905
Premieavregning/planendring	321 371	-187 607
Garanterte renter	30 065	16 802
Tildelt overskudd	619 049	418 216
Premiefond	1 846 801	876 316
Årets tildeling	82 160	314 828
Risikoresultat	536 889	103 388
Sum midler tilordnet forsikringskontraktene	619 049	418 216

Note 30. Andre tekniske avsetninger for skadevirksomheten

	Endring 2015	Minstekrav til avsetninger	Avsetninger over minstekrav	Faktiske Avsetninger	2014
Yrkesskade og ulykke*		340 660	44 367	385 027	540 482
Gruppeliv				8 132	6 844
Sum erstatningsavsetning	-154 167	340 660	44 367	393 159	547 326
Sikkerhetsavsetning	102 262	110 527	150 293	260 820	158 558
Sum forsikringsforpliktelse		451 187	194 660	653 979	705 884

* Inkl. avsetning til yrkesskadeforsikringsforeningen

Note 31. Andre inntekter

	2015	2014
Konsulenttjenester	0	7 105
Administrasjonsgodtgjørelse ikke vedtektsfestede ytelser	497	378
Andre inntekter	90	103
Renteinntekter driftskonti selskap	6 960	11 361
Sum	7 547	18 947

Note 32. Andre fordringer

	Selskap	Kollektiv	2015	2014
Fordringer eiendommer	124 892	0	124 892	19 076
Fordring på Oslo Forsikring	0	0	0	2 963
Ubetalte refusjonskrav APF/førtidspensjon	0	0	0	29
Diverse krav	25	0	25	182
Andre kortsiktige fordringer	38	0	38	0
Forfalte avdrag, renter og gebyrer vedr. utlån	815	0	815	2 318
Sum	125 770	0	125 770	24 568

Note 33. Anlegg og utstyr

	Inventar	IT-utstyr	Sum	Selskap	Kollektiv	2015	2014
Anskaffelseskost 1.1.	9 212	2 625	11 837	11 838	0	11 838	11 086
Tilgang i år		326	326	326	0	326	752
Avgang i år				0	0	0	0
Anskaffelseskost	9 212	2 951	12 163	12 164	0	12 164	11 838
Akkumulerte avskrivninger 1.1.	6 108	1 926	8 034	8 035	0	8 035	5 653
Årets avskrivninger	1 779	545	2 324	2 323	0	2 323	2 382
Akkumulerte avskrivninger	7 887	2 471	10 358	10 358	0	10 358	8 035
Bokført verdi	1 326	480	1 806	1 806	0	1 806	3 803

Datautstyr med anskaffelseskost over 15.000 kr blir avskrevet over 3 år.

Note 34. Immaterielle eiendeler

	Systemer	2015	2014
Bokført verdi 01.01	5 116	5 116	2 200
Anskaffelseskost 01.01	5 116	5 116	2 200
Total tilgang	625	625	2 916
herav internt opparbeidet	625	625	0
herav kjøpt	0	0	2 916
Anskaffelseskost 31.12	5 741	5 741	5 116
Akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger tidligere år	-733	-733	0
Årets ordinære avskrivninger*	-1 706	-1 706	-733
Nedskrivning	0	0	0
Akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger UB	-2 439	-2 439	-733
Bokført verdi	3 302	3 302	4 383

* Avskrives over 3 år fra 2014.

Note 35. Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter

	Selskap	Kollektiv	2015	2014
Opptjente ikke mottatte leieinntekter	29 450	0	29 450	47 789
Forskuddsbetalte kostnader	2 482	0	2 482	4 251
Opptjente ikke mottatte inntekter	8 688	0	8 688	157
Sum	40 620	0	40 620	52 197

Note 36. Ansvarlig lånekapital mv.

Selskapets annen ansvarlig lånekapital er gitt av Oslo kommune og utgjør 1.240 millioner kroner. Rentekostnad utgjør 75,2 millioner kroner. Lånet renteberegnes etter en rentesats på 6,066%, og rentene forfaller til betaling årlig 31.12. etterskuddsvis. Lånet forfaller til betaling 31.12.2023.

Kapitaldekning

Etter regler fastsatt av Finanstilsynet skal den ansvarlige kapitalen utgjøre minst åtte prosent av den risikovektede kapitalen.

Netto ansvarlig kapital ved årets utgang	Morselskap	
	2015	2014
Innskutt egenkapital	1 430 000	1 430 000
Annen opptjent egenkapital	3 994 168	3 579 210
Fradrag	(38 073)	(1 833)
Kjernekapital	5 386 095	5 007 377
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital	1 240 000	1 240 000
Tilleggskapital	1 240 000	1 240 000
Netto ansvarlig kapital	6 626 095	6 247 377
Risikovektet volum		
Risikovekt 10%	581 330	577 760
Risikovekt 20%	2 880 476	3 037 572
Risikovekt 35%	1 544 315	1 510 159
Risikovekt 50%	1 065 407	1 091 166
Risikovekt 100%	44 598 204	39 268 749
Risikovekt 150%	4 794 646	3 473 895
Derivater	61 267	54 083
Fradrag	-10 270 723	-8 137 054
Beregningsgrunnlag	45 254 922	40 876 330
Kapitaldekning (prosent)	14,6 %	15,3 %
Solvensmargin		
Solvensmarginkrav	2 392 953	2 335 972
Ansvarlig kapital	6 626 095	6 244 355
Andel av risikoutjevningfond	436 274	163 577
Andel tilleggsavsetninger	1 046 374	1 008 405
	200 030	98 851
Fradrag pga. begrensingsregler	-641 762	-656 007
Solvensmarginkapital etter justeringer	7 667 011	6 859 181
Solvensmargin i prosent av solvensmarginkrav	320,4 %	293,6 %

Fra og med 2016 gjelder nye regler. EU har samlet alle sentrale direktiver som dekker områdene livsforsikring, skadeforsikring og reassurans samt forsikringsgrupper i ett direktiv - Solvens II.

Note 37. Pensjonsforpliktelser og pensjonskostnad

Ansatte etter 1. april 2012 er sikret en ytelsespensjon på 67,3 prosent (før 1. april 70 prosent) av pensjonsgrunnlaget på fratredelsestidspunktet begrenset oppad til 12 ganger grunnbeløpet i folketrygden. Pensjonen er sikret gjennom kollektiv pensjonsordning i Oslo Pensjonsforsikring AS. Pensjonsordningen er en kommunal tjenstepensjonsordning og tilfredsstiller kravene om obligatorisk tjenstepensjon (OTP). Selskapet har AFP-ordning tilknyttet offentlig sektor.

Ved regnskapsføring av pensjon er lineær opptjeningsprofil og forventet sluttlønn som opptjeningsgrunnlag lagt til grunn. Selskapets pensjonsplan skal regnskapsmessig behandles som ytelsesplan i henhold til Norsk regnskapsstandard for pensjonskostnader.

Ved beregninger av forpliktelsen er følgende forutsetninger lagt til grunn:	2015	2014
Diskonteringsrente	2,70 %	2,30 %
Forventet lønnsøkning	2,50 %	2,75 %
Forventet G-regulering	2,25 %	2,50 %
Regulering løpende pensjon	1,48 %	1,73 %
Uttakstilbøyelighet AFP	40 %	40 %
Frivillig avgang	Tabell	Tabell
Demografiske forutsetninger	K2013 OPF16	K2013 OPF

Netto pensjonskostnader er sammensatt som følger:	2015	2014
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	15 057	12 817
Amortisering av forpliktelsene ved planendring / resultatført planendring	0	-9 367
Rentekostnad av årets pensjonsforpliktelse	4 507	6 142
Avkastning på pensjonsmidlene	-3 183	-4 758
Administrasjonskostnad	832	770
Arbeidsgiveravgift	2 426	118
Sum pensjonskostnad	19 639	5 722
Årets estimatavik	-37 856	28 628
Sum totale pensjonskostnader	-18 217	34 350

	2015	2014
Brutto påløpte pensjonsforpliktelser - eksakt	180 150	198 155
Pensjonsmidler	-146 385	-133 593
Netto pensjonsforpliktelser før arbeidsgiveravgift	33 765	64 562
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	4 761	9 103
Bokført pensjonsforpliktelse	38 525	73 665

Note 38. Andre forpliktelser

	2015	2014
Diverse gjeld (inkl OF)	842	11 757
Kortsiktig gjeld egne eiendommer	1 572	2 417
Leverandørgjeld	8 451	8 292
Skyldige offentlige avgifter	77 722	75 874
Sum	88 587	98 340

Note 39. Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter

	2015	2014
Påløpte feriepenge og arbeidsgiveravgift	7 183	6 774
Mottatte ikke opptjente inntekter / periodiserte kostnader	19 625	5 526
Påløpte kostnader	20 618	19 945
Sum	47 426	32 245

Note 40. Skattekostnad

	2015	2014
Resultat før skattekostnad	1 088 419	610 423
Permanente forskjeller		
Andre forskjeller	874	527
Tap salg aksjer	-14 220	0
3% på utdelinger fra deltakerlignede fra selskap	2 754	13 031
Urealisert (gevinst) / tap - selskapsporteføljen	17 007	-33 353
Urealisert (gevinst) / tap - kollektivporteføljen	-1 692 279	-2 326 388
Tilbakeført andel resultat norske datterselskap og deltakerlignede selskap	-897 587	-770 613
Tilbakeført andel resultat utenlandske datterselskap og deltakerlignede selskap	-18 919	-30 590
Andel skattemessig resultat norske datterselskap og deltakerlignede selskap	306 646	282 398
Andel skattemessig resultat utenlandske datterselskap og deltakerlignede selskap	74 728	126 915
Endring midlertidig forskjeller		
Endring midlertidig forskjeller driftsmidler	1 189	246
Endring midlertidig forskjeller pensjonsforpliktelser	-35 140	-10 357
Endring midlertidig forskjeller som ikke inngår i beregning av utsatt skatt		
Avsetning til risikoutjevningfond	-545 395	-118 611
Årets skattegrunnlag	-1 711 923	-2 256 372
Overført fra/(til) fremførbart underskudd	1 711 923	2 256 372
Grunnlag betalbar skatt	0	0
Fremførbart underskudd fra tidligere år iht ligning 2014	-7 210 122	
Årets endring i fremførbart underskudd	-1 711 923	
Sum fremførbart underskudd	-8 922 045	
Spesifikasjon av grunnlag for utsatt skatt		2014
Obligasjoner og aksjer	9 055 703	6 802 911
Aksjer i datterforetak	1 352 670	844 743
Andeler i deltakerlignede selskap	348 901	1 149 169
Driftsmidler	-2 867	-1 679
Pensjonsforpliktelse	-38 525	-8 470
Omarbeidet pensjonsforpliktelse 2014	0	-65 195
Fremførbart underskudd	-8 922 045	-7 182 337
Grunnlag for utsatt skatt	1 793 837	1 539 142
25% / 27% utsatt skatt	448 459	415 568
Skattekostnad		
Resultatført endring av utsatt skatt	22 670	288 273
Skatt på andre resultatkomponenter	10 221	0
Betalbar skatt	0	0
Sum skattekostnad	32 891	288 273

Note 41. Ansatte og tillitsvalgtes lønns- og låneforhold

Lønnskostnader	2015	2014
Lønninger	67 573	64 277
Arbeidsgiveravgift	11 233	11 004
Pensjonskostnader	13 950	15 231
Andre ytelser	1 639	1 691
Sum	94 395	92 203

Selskapet har i regnskapsåret sysselsatt gjennomsnittlig 71 årsverk.

	Fastlønn	Bonus	Årets pensjon-opptjening	Lån i selskapet	Rentesats pr. 31.12.15	Avdragsplan
Ledende ansatte						
Åmund T. Lunde, administrerende direktør	3 091		381	1 480	2,7	S / 18 år
Paul Høiness, finansdirektør	2 373		435	0		
Kjetil Houg, investeringsdirektør	1 850	1 810	373	2 000	2,7	S / 19 år
Hanne Myre, ansvarshavende aktuar	1 603		413	0		
Harald Hjelde, IKT direktør ¹	694		175	2 758	2,25	S / 22 år
Mette K. Johannessen, IT direktør	939		300	0		
Stig Sæther, pensjonsdirektør	1 176		397	0		
Lise Karlsen, juridisk direktør	1 191		500	0		
Ansatte				61 033	2,7	
Sum	12 917	1 810	2 974	67 271		

	Styre-honorar	Revisjons-utvalg	Kontroll-komité	Lån i selskapet	Rentesats pr. 31.12.15	Avdragsplan
Bjarne Borgersen, styrets leder ²	250					
Oluf Ulseth, nestleder ²	175					
Hilde Kjelsberg ²	145	72				
Mari Sanden ²	145			1 816	2,25	A / 24,5 år
Vigdis Merete Almestad ²	145	48				
Mette Cecilie Skaug ²	145			2 000	2,7	A / 26 år
Jon Henrik Piela ²	145			319	2,7	A / 2,5 år
Ketil Wang, Observatør i OPF og styremedlem i OF ²	110	48				
Roger Dehlin, varamedlem i OPF ²	145					
Ian W. Kenworthy, leder ²			85			
Gro Løken ²			66			
Preben Jacobsen ²			66			
Tone Karen Haugland, varamedlem ²			66			
Sum	1 405	168	283	4 135		

1. Fratrådt i løpet av året.

2. Honorar utbetales av konsernet og gjelder samlet godtgjøring for verv i styret i Oslo Pensjonsforsikring AS og styret i Oslo Forsikring AS.

Pensjonsrettigheter

Administrerende direktør deltar på samme måte som øvrige ansatte i selskapets pensjonsordning. Det gis ikke pensjonsopptjening utover 12 G.

Sluttvederlag

Administrerende direktør har rett til etterlønn i en periode på 6 måneder etter utløpet av den ordinære oppsigelsestiden.

Ledelse

Ledelsen har ikke mottatt godtgjørelser eller økonomiske fordeler fra andre foretak i samme konsern, enn det som er vist over. Det er ikke gitt tilleggsgodtgjørelse for spesielle tjenester utenfor de normale funksjoner for en leder.

(Note 41 fortsetter)

Retningslinjer for lederkompensasjon

Hovedpunktene for OPFs retningslinjer til lederkompensasjon kan kort oppsummeres som: Det er fastsatt tak for bonus. Den er knyttet opp mot målbare prestasjonskriterier og derav honoreres gode resultater for å unngå kortsiktige motiver. Den betingede bonusen utbetales med like årlige beløp over en treårs periode regnet fra bonusfastsettelsestidspunktet, forutsatt at etterfølgende resultater på selskaps- og individnivå tilsier at den betingede bonus kan utbetales, og at den ansatte sitter i uoppsagt stilling.

	2015	2014
Utgifter til styret, revisjonsutvalg, godtgjørelsesutvalg og kontrollkomite	1 857	2 147
Internrevisjon	1 500	1 658
Revisjonshonorar lovpålagt	757	682
Revisjonshonorar andre attestasjoner	0	21
Revisjonshonorar skatterådgivning	288	508
Andre tjenester utenfor revisjonen	219	80
Sum revisjon	2 764	2 949

Note 42. Transaksjoner med nærstående parter

Morselskap	2015	2014
Resultatposter		
Premieinntekter	3 021 650	3 154 399
Renter ansvarlig lån (ref. note 25)	75 218	75 218
Balanseposter		
Kundemellomværende	-149 263	337 614
Kortsiktig fordring	0	500 000
Ansvarlig lån (ref. note 25)	-1 240 000	-1 240 000

Oslo kommune er fakturert for premieinntekter og premie for egenandel uførepensjoner.

Søsterselskap	2015	2014
Oslo Forsikring AS (Oslo kommunes skadeforsikringsselskap og søsterselskap av OPF)		
Resultatposter		
Salg av tjenester	3 410	2 393

Salg av tjenester gjelder skadebehandling innen personskade og forsikring og saksbehandling for Oslo Forsikring AS er utført av seksjon for personskade i OPF. Produktene som behandles er yrkesskadeforsikring, ulykkesforsikring, gruppelivsforsikring, tariffdekninger og barn-/elevulykkesforsikringer.

Datterselskap	2015	2014
Resultatposter		
Rente- og driftsinntekter	584 306	460 764
Balanseposter		
Mottatt konsernbidrag og andre utdelinger	559 013	109 758
Lån	7 137	320 677

Investeringer i datterselskap er i forbindelse med kjøp av fast eiendom. Avkastning til morselskap kommer i hovedsak fra renter på konsernlån, samt øvrige driftsinntekter.

Note 43. Betingede forpliktelser

Betingede forpliktelser reguleres av inngåtte rammeavtaler vedrørende sikkerhetsstillelse ved derivatransaksjoner. Avtalene har klausuler som regulerer terskelverdi, minimumsbeløp, markedsverdi, sikkerhetsstillelse og mislighold.

	2015	2014
Norsk Stat Cert 371 210916, motpart Danske Bank A/S	50 000	0
Norsk Stat 14/24, motpart Danske Bank A/S	60 000	0
Norsk Stat 15/25, motpart Danske Bank A/S	75 000	0
Norsk Stat 08/19, motpart Danske Bank A/S	0	100 000
Sum Danske Bank A/S	185 000	100 000
Norsk Stat Cert 371 210916, motpart Svenska Handelsbanken	50 000	0
Sum Svenska Handelsbanken	50 000	0
Finnvera PLC 10/15, motpart Nordea Bank Finland Plc	0	180 000
Norsk Stat 08/19, motpart Nordea Bank Finland Plc	70 000	0
Norsk Stat 12/23, motpart Nordea Bank Finland Plc	95 000	0
KFW Bankengruppe 09/19, motpart Nordea Bank Finland Plc	0	200 000
Sum Nordea Bank Finland Plc	165 000	380 000
Norsk Stat Cert 364 160915, motpart DNB	0	170 000
Norsk Stat Cert 364 150616, motpart DNB	190 000	0
Norsk Stat Cert 371 211216, motpart DNB	80 000	0
Norsk Stat 04/15, motpart DNB	0	50 000
Norsk Stat 12/23, motpart DNB	160 000	0
Norsk Stat 14/24, motpart DNB	0	90 000
Norsk Stat 08/19, motpart DNB	0	150 000
Sum DNB	430 000	460 000
Norsk Stat Cert 364 170615, motpart SEB Merchant Banking (FX og Swap)	0	200 000
Norsk Stat Cert 364 160915, motpart SEB Merchant Banking (FX og Swap)	0	90 000
Norsk Stat 08/19, motpart SEB Merchant Banking (FX og Swap)	100 000	0
Norsk Stat 10/21, motpart SEB Merchant Banking (FX og Swap)	120 000	50 000
Norsk Stat 12/23, motpart SEB Merchant Banking (FX og Swap)	0	56 000
Norsk Stat 14/24, motpart SEB Merchant Banking (FX og Swap)	110 000	110 000
Norsk Stat Cert 364 160316, motpart SEB Merchant Banking (Futures)	180 000	0
Norsk Stat Cert 364 150616, motpart SEB Merchant Banking (Futures)	40 000	0
Norsk Stat 08/19, motpart SEB Merchant Banking (Futures)	30 000	0
Norsk Stat 10/21, motpart SEB Merchant Banking (Futures)	100 000	185 000
Sum SEB Merchant Banking	680 000	691 000
Sum	1 510 000	1 631 000

Til generalforsamlingen i Oslo Pensjonsforsikring AS

Revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Oslo Pensjonsforsikring AS som består av selskapsregnskap, som viser et totalresultat på kr 1 093 384 tusen, og konsernregnskap, som viser et totalresultat på kr 1 146 155 tusen. Selskapsregnskapet og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2015, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømsoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapet og konsernet Oslo Pensjonsforsikring AS' finansielle stilling per 31. desember 2015 og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

PricewaterhouseCoopers AS, Postboks 748 Sentrum, NO-0106 Oslo
T: 02316, org. no.: 987 009 713 MVA, www.pwc.no
Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsførerselskap

Revisors beretning - 2015 - Oslo Pensjonsforsikring AS, side 2

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon" mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 29. mars 2016

PricewaterhouseCoopers AS

Magne Sem
Statsautorisert revisor

(2)

OSLO PENSJONSFORSIKRING

AKTUARBERETNING FOR 2015

Ansvarshavende aktuar skal sørge for at selskapets virksomhet til enhver tid blir drevet på en forsikringsteknisk ansvarlig måte. I henhold til dette har jeg vurdert den forsikringstekniske situasjonen for Oslo Pensjonsforsikring AS for 2015. Premiereserven og øvrige forsikringsforpliktelser i selskapets balanse er etter min vurdering beregnet i samsvar med bestemmelsene i forsikringslovgivningen og meldt beregningsgrunnlag.

Endringen i uføreordningen i offentlig sektor medførte en frigjøring av uførepensjonsreserve pr. 1. januar 2015. De frigjorte midlene etter avsetning til erstatningsavsetning ble tilført kundenes premiefond som tilbakeført premie og som risikooverskudd.

Selskapets egenkapitalbidrag på totalt 246 millioner kroner knyttet til opppreserveringen i 2013, vil tilføres kundenes premiefond med like store beløp over årene 2014, 2015 og 2016.

Den foreslåtte disponeringen av avkastnings- og risikoresultatet i kollektivporteføljen er foretatt i samsvar med lovens bestemmelser.

Oslo, 16. mars 2016

Hanne Myre

Hanne Myre
ansvarshavende aktuar

KONTROLLKOMITEENS UTTALELSE OM ÅRSOPPGJØRET FOR 2015

Kontrollkomiteen i Oslo Pensjonsforsikring AS har, i henhold til kontrollkomiteens instruks, gjennomgått styrets forslag til årsberetning og årsregnskap for Oslo Pensjonsforsikring AS, selskap og konsern. Årsoppgjøret består av resultatregnskap, balanse, oppstilling over endring i egenkapital, kontantstrømoppstilling og noter. I tillegg er aktuarens erklæring og revisjonsberetningen fremlagt og gjennomgått.

Kontrollkomiteen anbefaler overfor generalforsamlingen at selskapets årsregnskap og årsberetning for 2015 fastsettes i samsvar med styrets forslag.

Oslo, 6. april 2016

Ian W. Kenworthy
Ian W. Kenworthy
leder

Gro Løken
Gro Løken
medlem

Preben Jacobsen
Preben Jacobsen
medlem

Tone Karen Haugland
Tone Karen Haugland
varamedlem

GENERALFORSAMLING

Finansbyråd Robert Steen (Ap)

STYRET

Valgt av generalforsamlingen: Bjarne Borgersen, leder
Oluf Ulseth, nestleder
Hilde Kjelsberg
Mari Sanden
Vigdis Merete Almestad
Roger Dehlin (varamedlem)

Valgt av de ansatte: Mette Cecilie Skaug
Jon-Henrik Piela

REVISJONSUTVALG

Hilde Kjelsberg, leder
Vigdis Merete Almestad

GODTGJØRELSESUTVALG

Godtgjørelsesutvalget utgjøres av styret i OPF med unntak av styremedlemmer som er å anse som ledende ansatt.

KONTROLLKOMITÉ

Ian W. Kenworthy, leder
Gro Løken, medlem
Preben Jacobsen, medlem
Tone Karen Haugland, varamedlem

INTERNREVISOR

Ernst & Young, Terje Klepp

REVISOR

PricewaterhouseCoopers AS, Magne Sem

Bestandstall

Tellemetoden er endret fra og med 2014.

Utvikling av den totale bestanden 2015–2012

Ytelser	2015	2014	2013	2012
Alderspensjoner	21 992	20 543	17 451	16 347
AFP fra 65 år	538	514	433	475
Ektefellepensjoner	3 963	3 852	3 152	3 074
Barnepensjoner	314	322	296	288
Uførepensjoner	7 492	7 671	7 730	7 561
Midlertidige uførepensjoner	1 678	1 714	1 796	1 910
Vedtektsfestede ytelser	35 977	34 616	30 858	29 655
Førtidspensjoner	7	7	5	5
AFP før 65 år	498	453	434	437
Antall pensjonister	36 482	35 076	31 297	30 097
Yrkeaktive	31 476	30 718	30 243	30 884
Permisjon	2 661	2 542	1 432	836
Fratrådte med rettigheter	35 380	35 563	33 209	33 520
Fratrådte uten rettigheter	34 618	34 126	31 501	31 153
Total bestand	140 617	138 025	127 682	126 490
Antall personer	131 089	129 579	120 458	119 668

Utbetaling spesifisert på ytelse 2015–2011

Ytelse i millioner kroner	2015	2014	2013	2012	2011
Alderspensjoner	1 713	1 545	1 368	1 264	1 154
Ektefellepensjoner	251	209	199	250	169
Barnepensjoner	14	15	12	12	12
Uførepensjoner	399	431	401	384	371
Midlertidige uførepensjoner	86	85	89	86	86
Personskade	45	67	-	-	-
Brutto utbetaling	2 508	2 352	2 069	1 996	1 792
Mottatt refusjon	188	144	135	127	116
Netto utbetaling	2 320	2 208	1 934	1 869	1 676

Årlig tilgang av nye pensjoner 2015–2012

Ytelser	2015	2014	2013
Alderspensjon	2502	3 994	1 963
Ektefellepensjon	333	859	267
Barnepensjon	49	73	55
Uførepensjon	877	1 395	984
Midlertidig uførepensjon	507	549	471
AFP fra 65 år	311	332	231
Vedtektsfestede ytelser	4 579	7 202	3 971
Førtidspensjon	1	2	1
AFP før 65	230	215	193
Antall pensjonister	4 810	7 419	4 165

OPF.NO